

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

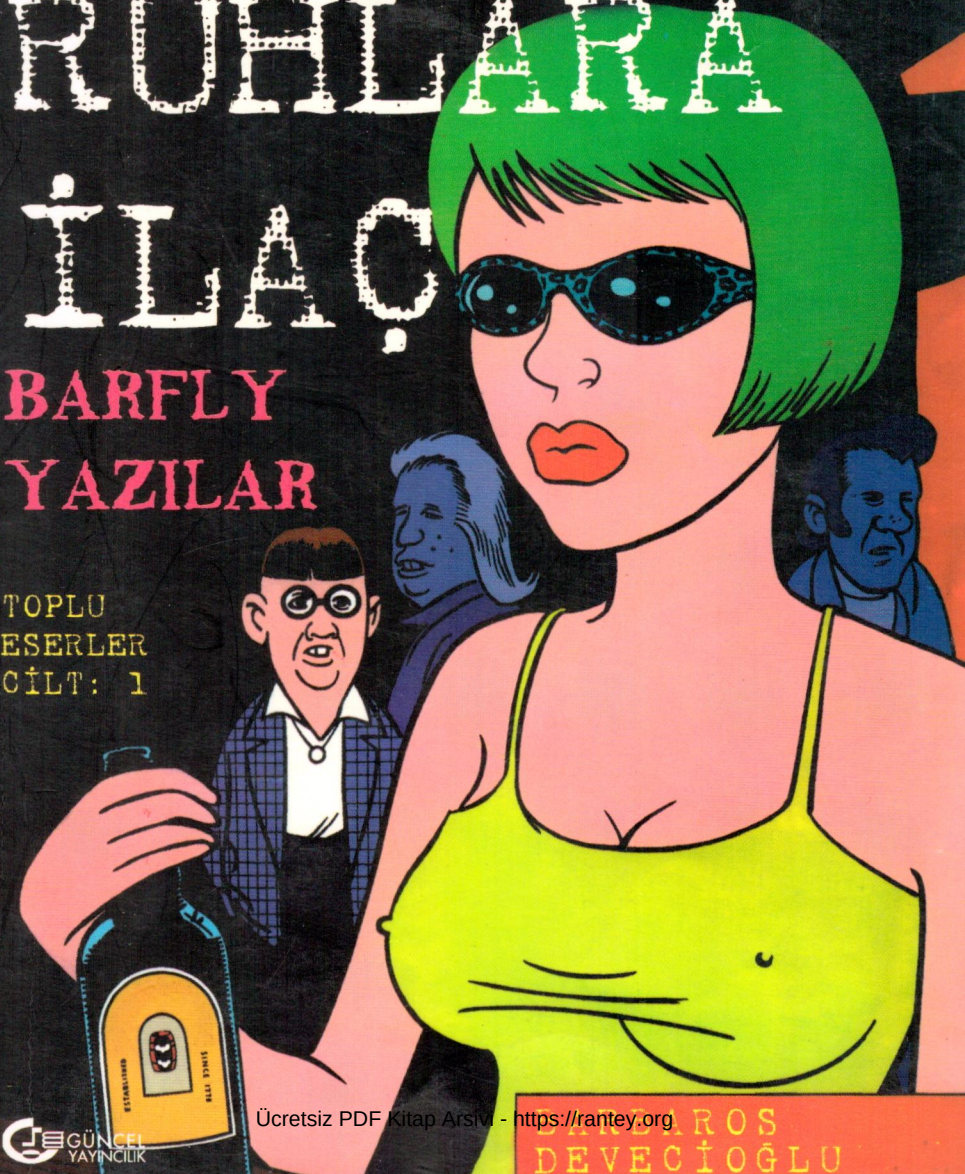
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HASTA RUHILARA ILAÇ

BARFLY
YAZILAR

TOPLU
ESERLER
CİLT: 1

GÜNCEL YAYINCILIK: 20
ISBN 975-8020-25-0
Hasta Ruhlara İlaç
Barbaros Devecioğlu

•

Birinci Basım
Mart - 1997

•

Kapak düzeni:
Can Aydın

•

Ofset hazırlık
Güncel Yayıncılık Ltd. Şti.
Montaj: Neşet Mut

•

Baskı ve Cilt
Mart Matbaacılık Sanatları Ltd. Şti.
Tel: 212 03 40

GÜNCEL YAYINCILIK LTD.
Narlıbahçe Sok. No: 1 D, 35
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0 212-511 22 37, Fax: 522 86 68

Hasta Ruhlara İlaç

BARBAROS DEVECİOĞLU

Kalın Lastikli Jip Krallığı

Nişantaşı'nın bütün kaldırımları ve kaldırım kenarları ağır, büyük, parlak ve deri koltuklu otomobiller tarafından işgal edilmişti. Bizde yok diye söylemiyoruz, yanlış anlama olmasın (olsa iyi olurdu bir yerde tabii) fakat asıl önemlisi bu tehlikeli otomobiller o kadar duyarlılar ki (ihtiyar şairi bile bu konuda sollarlar) onlara fazla yaklaştığımız bir anda içlerinden biri alarm vermeye başladı. Bir yanlış anlamaya sebebiyet vermeme-si amacıyla olay yerinden hızla uzaklaştık. Teknolojinin kuvveti karşısında yine yenik düştük, eski Amerikanları seviyor olmamızın bir nedeni de bu, onların "low-tech" durumu iktidarı ele geçirmelerine (bize karşı yani) olanak tanımıyor.

Nişantaşı olayı aslında geçen hafta yayımlanan bir makalede özetlendi. Başarılı bir modacımız memleketimizin durumunu şöyle özetledi: Türkler, Amerikalılara göre daha cesur, Amerikalılar konservatiftir (aynen böyle yazıyordu) oysa Türkler (biz yani) yeniliklere daha açık. Özellikle gençler bütün trendleri yakından takip ediyorlar. Özellikle genç kuşakta son derece güzel vücut ölçülerine sahip ve bunu göstermekten rahatsız olmayan (çok haklı, kesinlikle katılıyoruz) bir çok insan var.

Bu satırlardan anlıyoruz ki memleket muassır medeni seviyeyi fersah fersah geçmiş ve üstelik Nişantaşı kesinlikle Manhattan'la kafa kafaya gelmiş. Ek olarak kaldırım taşı başına düşen Range Rover sayısı açısından biz daha ilerdeyiz. Ama onlarda reggae seven daha az. Bu nokta da bizim handikapımız affeder-siniz. Bilimsel hakikatlerin de açıkça gösterdiği gerçekleri teşhis etmenin verdiği iç huzuruyla adımlarımızı sıklaştırıp Biber'e yö-

neldik. Kafein ile Biber arası sadece bir sigara içimi uzaklığında olduğundan, Range Rover'lar ruhumuzda derin yaralar açmadan mekâna intikal ettik. İçeriye adım atar atmaz dikkatimizi çeken ilk nokta memleketimizde bir solaryum modasının yaşanmakta olduğu idi. Biber, açıldığı günden beri muhitin en popüler mekânlarından biri. Mekânın ön tarafı daha çok kafe, koridorun sonunda ise bar olayına giriyorsunuz. Biber de en az Kafein kadar kalabalık ve yine birbirini tanıyan insanlar tarafından tercih ediliyor. Biber'de dikkat çeken bir başka husus ise memleketimizde puro olayının en az solaryum kadar "in" olduğu idi. Bar kenarında yanımızda duran iki kişinin puro içmek ile müdür sıfatı taşımak arasında var olan bağlantı üzerine yaptıkları uzun konuşma mecburen bu puro olayına artık bizim de eğilmemiz gerektiğinin kesin bir belirtisi idi.

Puro, Range Rover ve solaryum dışında Nişantaşı'nın neredeyse tüm mekânlarında konuşulan (çoğunlukla fısıltıyla) en enteresan mevzu, "yüzünün yarısı görünen adamın" engin denizlerden daha derin ve bilgili olan ve eski zaman metinleri gibi elden ele dolaşan, üstelik konu itibarıyla içinde bulunduğumuz durumu izah eden çözümlmeleri üzerine idi. Zaman zaman biz dahi bu konuya ilgi gösterdik, gerçi olay bizi aştı. Aslında bizi asıl ilgilendiren mesele (belli etmememize karşın) yüzün görünmeyen yarısının, görünen yarısı ile bire bir eşit olup olmadığı idi. Bu soru modern dünyanın karşılaştığı en mühim ve en kompleks muammalardan biri kanımızca.

Biber ile Kafein arasında İstanbul sokaklarında yürüdük, fakat Biber'den içeri girdikten sonra yine Manhattan'a geldik. Manhattan hem güzel, hem de güvenliydi. Biber'de geçirdiğimiz her dakika kendimize olan güvenimiz artıyor, hatta İngilizceyi aksansız konuşuyorduk. İlk onbeş dakikadan sonra Fenerbahçe'nin Juventus'u kesinlikle, üstelik eze eze yeneceğine dair tartışılmaz bir inanca dahi sahip olduk. Başka bir deyişle Biber'de

bulunmak, kapısında 24 saat güvenlik olan, etrafı ve içi yeşilliklerle dolu, iç açıcı ve son derece huzur verici bir sitede yaşama hissi veriyor.

Güzel ortamlar görüldüğü gibi bu zor zamanlarda dahi insanın içini açıyor. Manhattan'a ulaşmak için yapacağınız 12 saatlik uzun, sıkıcı ve iç kapayıcı yolculuk yerine, (hele birde uçak olayına sıcak bakmıyorsanız adeta biçilmiş kaftan) Nişantaşı'nda atacağınız bir kaç saatlik tur en birinci olacaktır. Üstelik ortam zenginliği de var. Biber ve Kafein'den sonra biraz daha farklı bir olaya gireyim dersiniz hemen Biber'in karşısında Touchdown'a uğrayıp seviye değiştirebilirsiniz. Memleketimizin olanakları görüldüğü gibi sonsuz. Kaldırımları Range Rover'lar ve diğer en az beş litrelik motoru bulunan (bizim bildiğimiz kadarıyla asfalt için değil Iowa dağları için imal edilmiş olan, gördüğümüzden değil ama adı itibarıyla orada dağ vardır herhalde diye düşündük) kalın tekerlekli jipler için yeterince geniş. Nişantaşı'nın bir diğer mühim özelliği de kaldırım taşlarının altında gizli su birikintileri olmaması. Bu sayede Nuri Leflef boyalarının efsanevi gücü ile siyah panterlerin derisi kadar parlamış olan iskarpinlerinizi çamurlamıyorsunuz.

Ayrıca Gümrük Birliği hadisesine Nişantaşı'nın çoktan girmiş olduğunu, tabelalardan, mağazalardan, kaldırım taşlarından, henüz çoğunun çalışmıyor oluşuna karşın pek zarif dizayn edilmiş olan sokak lambalarından (aslında onlara sokak lambası demek bir nevi hakaret fakat) ve ikinci el kitap satıcılarının bile, İngilizce eserler sergilemesinden anlıyoruz.

Pera Palas'daki Şüpheli Yabancı

Yine berbat bir gündü. İskarpınlarımızın tabanları kalitesiz asfalta her süründüğünde, içparalayıcı sesler çıkarmaktaydı. Acı çeken ruhlar iskarpın tabanlarını amplifikatör olarak kullanıyordu kanımızca. Zaten memleketin itibarı Sahra çöllerinde kum tepelerinin altında kalmış ve bu durumdan ötürü milletçe çektiğimiz ıstırap yetmezmiş gibi her ne hikmetse genellikle karanlık olan ruhi vaziyetimiz bugün zifir gibiydi. Etrafımıza baktığımızda (o ana kadar şuursuz bir biçimde yürüdüğümüz için) Taksim Meydanı'na geldiğimizi idrak ettik.

Başarıdan ve güzelliklerden uzak insan portresine verilecek en iyi örneklerden biri olan Miami Polis teşkilatının kelleşmiş, zayıflamaya çalışan (fakat başarısız olan) müfettişi Hoke Moseley'in evi olarak kullandığı berbat otel odasında, duşa girdiği andaki hissiyatı, asfaltta çıtırdayan iskarpınlarımızın parlaklığı ile büyük bir tezat oluşturunuyordu. Moseley, kırk yaşlarına az kala, "ben bu duşun altında hâlâ masturbasyon yapıyorsam demek ki vaziyetim ümitsiz" diye kendi kendine düşünürken, biz ise bu berbat günde Moseley olayına girmemizden ötürü yine affedilmez bir hata yapmış, üstelik "canlı ve renkli" sayfasında deyim yerindeyse "out" bir konuma girmiştik.

Tarih önünde bir kez daha yanıldığımızı gördük; iskarpınlarımızı şeytanın gözleri kadar iyi parlatınca sandık ki hayatımızda "canlı ve renkli" bir olay meydana gelecek. Fakat ne yazık ki yanılmışız. Olay tamamen başka bir mecrada geçiyor, her hafta heyecanla okuyoruz fakat yine de "in" olamıyoruz.

Berbat başlayan gün, aynı derecede berbat bir akşamüstüne

dönüşüyordu. İskarpinlerimizin bize gösterdiği yönde ilerlerken, az ötede bej rengi pardösüsünün yakalarını kaldırmış, elinde koyu kahverengi bir çanta taşıyan adam dikkatimizi çekti. Memleket standartlarına göre gayet uzun boylu olan şahıs, modası geçmiş olmasına karşın Rayban Wayfarer takmış, boynunu da hafifçe öne eğmiş bir şekilde fakat düzensiz adımlarla yürüyordu. Caddenin kalabalık olmasından da faydalanarak aramızdaki mesafeyi korumak şartıyla beş adam boyu geriden takibi-mize başladık. Az sonra adamımız caddenin popüler bölümlerini hep pas geçmeye başlayınca acaba olayın farkına mı vardı diye düşündük, ancak bir süre sonra adamımızın Pera Palas istikametine gittiğine kanaat getirdik. Otelin kapısından içeri girer girmez resepsiyona doğru yönelen sarışın adam, net olarak duymamamıza karşın kanımızca kendisine bir mesaj olup, olmadığını sordu. Ardından (bu arada aldığı cevabın kısalığından anladık ki, herhangi bir mesaj yoktu) bara doğru yönelen adamımız cam kenarındaki masalardan birini seçip sırtını duvara (en köşedeki masa) verecek şekilde (gayet profesyonelce) oturarak, bir dry martini istedi. International Herald Tribune gazetesini çantasından çıkardı ve okur gibi yapmaya başladı. Bu durum bizi son derece rahatsız etti. Yoksa o onların İstanbul'daki adamları mıydı? Oturduğumuz yerden ecnebi adamın gazetenin hangi bölümünü okur gibi yaptığını anlamaya çalıştık. Eğer küçük ilanlar bölümünü okuyorsa şüphelenmekte kesin olarak haklı olduğumuzu düşünecektik. Fakat ecnebi akıllıydı, arada çaktırmadan etrafını kesiyor ve gazetenin hangi bölümünü okuduğunu büyük bir başarıyla saklıyordu. Biz ise duvardaki eski aynadan (yani direkt olarak adama bakmadan) durumu kesiyor ve son derece normal davranıyorduk. Sadece alnımızda biriken ter damlaları bir ara suni bir kriz yarattıysa da seri bir hareketle terleri silip, serin kanlı kalmayı başardık. Bir süredir (son on dakika) niye beklenmedik bir şekilde sinirlendiğimizi ise birden anladık. DJ

yine bir Eric Clapton bandı çalıyordu. Rica ettik değiştirdiler. Müziğin değişmesiyle birlikte ecnebi adamın da bir rahatlama belirtisi gösterdiğini farkettilik. Kanımızca o da Eric Clapton'ın yağlı börek kadar bayıcı gitar nağmelerini sevmiyordu. Bu durumda adamımızın hür dünyanın safında çalışıyor olması ihtimalini düşünmeye başladık. Bu sırada ikinci martini de geldi. Adam yeni çıkan, üzerinde mavi gökyüzü ve bulutların resminin bulunduğu duyarlı ve güzel insan sigarasından içiyordu. Sarı metalden Zippo'su ise bir küçük kamerayı barındırabilecek denli enliydi. Zippo'nun hep masanın üstünde duruyor olmasından birdenbire acayıp rahatsızlandık.

Pera Palas'ın barında oturmaya başladığımızdan bu yana yarım saati aşkın bir süre geçmişti, fakat hâlâ dikkat çekici bir olay gerçekleşmemişti. Öte yandan adamımız Herald Tribune'in her satırını özenle okuyordu. Bu nokta bizi haklı çıkartıyordu, kesinlikle emin olduk ki ona gönderilen bir mesajı arıyordu. Tabi ki mesaj şifreli olduğundan bulması ve çözmesi zaman alacaktı. Fakat o bu mesajı çözmeden ya da bulmadan önce birilerinin birşeyler yapması gerekiyordu. Bir ara farkettilik ki gazetede meşhur Afrika seyahati bölümünü okuyor ve utanmadan bıyık altından gülüyordu.

Ortadaki akvaryumun renkli balıkları ise bizim heyecanımızdan habersiz bir biçimde turlarına devam ediyorlardı. Bu durum neden dikkatimizi çekmişti. Birden bire akvaryum balıklarının hafızalarının akvaryum içinde attıkları bir tur kadar kısa olduğunu neden hatırlamıştık acaba. Alnımızda yeniden ter damlaları birikmeye başlamıştı. Yerdeki eski ancak kalın halılar sayesinde artık iskarpinlerimiz eskisi gibi inleyen sesler çıkarmıyordu. Fakat balıkların durumu, daha doğrusu balıklara bakarak kendi durumumuzu idrak etmemiz bizi üzmüştü. Hakikatleri arama konusunda gösterdiğimiz çabalara son vermeyecektik; fakat kırmızı balıkların tarih bilincine sahip olmamalarına karşın, göster-

dikleri serin kanlı tavır karşısında istemeyerek de olsa etkilenmiştik.

Yine kendimizi "out" bir şekilde hissettiğimizi düşündüğümüz bir anda dehşet içinde irkildik. Köşedeki masa boştu. Adamımız kaybolmuştu. Üstelik gazeteyi de masada bırakmış. Cama doğru seyirttik, fakat aynı anda esrarengiz yabancı sarı otomobillerden birine bindi ve uzaklaştı. Uluslararası bir entrikayı çözme fırsatını kaçırmıştık. Ani hareketlerimizle hem garsonları, hem de balıkları rahatsız etmiş, Pera Palas'ın bıçakla kesilebilecek kadar ağır bir atmosfere sahip barında bir nevi densizlik etmiştik. İlk fırsatta uzun ve bej rengi bir pardösü almaya karar verip, otelden çıktık.

Kim Bunlar? Biz Neredeyiz? Biri Söylesin!

Başarıdan ve güzelliklerden uzak insan portresine verilecek en iyi örneklerden biri olan, Miami Polis teşkilatının hafifçe kelleşmiş, sürekli zayıflamaya çalışan (fakat başarısız olan) müfettişi Hoke Moseley'in ev olarak kullandığı berbat otel odasında kendine dair acı içinde kavradığı durum, gaye sıkıntısı çeken insanların olayına kanımızca açıklık getiriyor. Moseley masasının yarısını ayrıldığı karısına nafaka olarak verdiği için (avukatın keleşine gelmiş) Miami Beach'in en berbat otellerinden birinde kalıyor. Bir akşam odasına dönüp, günün yorgunluğunu atmak için duşa girdiğinde kendi kendine konuşmaya başlıyor. Fakat sandığınız gibi bu bir delilik belirtisi değil, aksine acı dahi olsa hakikatleri kavramış bir insanın bilgeliğine işaret (en azından bizce). Moseley'in (banyoya girdikten sonra) "ben bu düşün altında bu yaşında bir bayan arkadaş olayına girmek yerine hâlâ masturbasyon yapıyorsam demek ki vaziyetim ümitsiz" diye kendi kendine yaptığı konuşma, üslup açısından farklı olmakla birlikte memleketimizde ancak bilge insan İhtiyar Şair tarafından sarfedilebilirdi. Moseley'in şahsi geleceğine dair karanlık fikirler edinmesine yol açan olaylar zinciri Charles Willeford'un "New Hope For The Dead" isimli ağır eserinde geçiyor (ilgilenenler açısından belirtmekte fayda gördük).

Şehrimiz ve Miami arasında kayda değer bir benzerlik bulunmadığı için, genellikle ağır insanların rağbet ettiği Andon barının kışlık mekanına doğru ilerlerken, Moseley olayını bahane ederek hakikatlerden daha ne kadar kaçabiliriz diye düşünmek-

teydik. Yüksek bar taburelerinde oturup az bilinen ecnebi edebiyat eserlerinin kıymet-i harbiyesi hakkında ileri geri konuşmanın manası var mı acaba? şeklinde bir fikir arızası içine girmiş bulunmaktayız. Şekil itibarıyla başarılı bir görüntü çizmemize karşın (Andon'dan içeri girerken) fikir alanında ise bariz bir sıkıntı çekiyor idik. Fakat Andon'dan içeri adım atar atmaz karşılaştığımız mahşeri kalabalık, canlı ve renkli yüzlere sahip insanlar ve çeşitli güzellikler, içine girdiğimiz karanlık düşünce olayından bizi bir hamlede çekip çıkardı. Giriş katında kalabalık yüzünden son derece güçlükle gerçekleştirdiğimiz küçük turdan sonra üst kata çıktık. Üst katta deyim yerindeyse "live music" icraatı vardı. Ümit Kıvanç, Mehmet Güreli, Ayşe Tütüncü ve karanlıktan olsa gerek, tanıyamadığımız diğer iki müzisyenden oluşan grubun başarılı şarkıları üst katın yoğun kalabalığı tarafından ilgi ile dinleniyordu. Zaman zaman dans etmeye yeltenenler olduysa da, kalabalık şarkıları dinlemeyi, onlarla dans etmeye yeğledi.

Üst kat kalabalığının bir kısmı fikir yoğunluğunu müziğe vermiş iken, bir başka grup yolunu şaşırılmış Alman torpidosu gibi sürekli hareket ediyordu. Sürekli seyir halinde olmanın her zaman (teorik olarak) destekçisi olmamıza karşın bu kez biz de bu olaya bir mana veremedik. Hareket var fakat hedefler zayıf, bu durumda tatlı su balıkçısı gibi oltayı küçük parmağınıza bağlayıp beklemek gerekli diye düşündük. Ancak sonuç olarak bilmediğimiz çeşitli kıymetler mevcut olmalı ki, halk hareket ediyor kanısına vardık.

Aslında bir üst kat daha vardı, fakat hareket halindeki kalabalık ve musikinin güzelliği, üst katlara çıkmamızı engelledi.

Kalabalık içinde yol bulmaya çalışırken (görüldüğü gibi zaman zaman biz de hareket ettik) bir nevi güzel ortam olayına girdiğimizi farkettiler. Herkes birbirini tanıyor, kibarca selamlaşıyor, kısa cümlelerle konuşuyor kısacası ortalık mahallenin kulübü

gibi. Ancak kalın duvarların ardında mevcut olan caddeye çıkınca, içeride varolan zahiri görüntülerin anında buharlaşacağı aşikar. Bu hakikate rağmen Andon'un üst katını dolduran kalabalık, sanki New York'un "artie, fartie" bir kafesinde bir araya gelmiş, işi gücü yerinde, sorunsuz bir memlekette yaşayan, geleceğinden kaygısı olmayan ve cekette üç düğmeyi tercih eden bir görüntü çiziyordu. Nitekim zahiri hakikat (başka bir deyişle sanal gerçeklik) olayına memleketimizde beklenenin üzerinde bir ilgi oluşmuştu, ancak bu işareti değerlendirmekte yeterince başarılı olamamışız. Kötü aşk romanlarına ve duyarlı "yalnız" insanın acı makalelerine (bu nokta özellikle önemli, mecburuz yine değineceğiz) memleket insanının gösterdiği ilgiyi teşhis etmiştik. Fakat zahiri hakikat konusunda bir miktar geride kalmışız. Bu konuda bir başka ipucunu da Kaktüs'ün üst rafında bir süredir duran Japon viskisi verdi. "Red" adını taşıyan, ninja dizaynı viskiyi kim içiyor diye sorduk, fakat yetkililer bu konuda bir açıklama yapmayı uygun görmediler.

Andon'un genişlemiş hâli geçen seneye nazaran mekanı ferahlatmış gibi görünüyor (emin olmadığımız çok belli). Bir başarı durumu söz konusu, en azından bunu hissettiğimizden eminiz. Fakat giriş katı yine her zamanki gibi en başarılı cinayet fikirlerini oluşturmak için şehrimizde ender bulunur bir kaliteye sahip. Geniş eski pencereler, kime ait olduğunu bilmediğimiz (ya da unuttuğumuz) eski ve ağır resimler ve masalarda oturan yine aynı ağırlıkta müşteriler sayesinde bu ortam Willeford'a bile parmak ısırttıracak kalitede fikirlerin oluşmasını sağlayabilir.

Birbirine Değmeden Dolaşan Seyyareler

Bütün zamanların en başarılı ve üstelik en hasta ruhlu bilim-kurgu yazarı Philip K Dick'in en tanınmış eserlerinden biri olan "Man In The Highcastle" romanında yer alan karakterlerden biri, içinde yaşadığı durumun gerçek olmadığını (İkinci Dünya Savaşı'nı Japon-Alman ittifakının kazandığı bir dünya) anlayınca çok sevinmişti. Kendisi de dahil olmak üzere yakınındaki herkesin alternatif evrende varolduğunu farketmesi, romanın okuyucusuna da büyük bir ferahlık veriyor. Öte yandan memleketimizde zaman zaman zorunluluktan da olsa, Dick'in kafası iyiyken icat ettiği "alternatif evren" durumu sürekli olarak mevcut. Bir süredir fikir dünyasını esir almış olan ve eski güzel zamanlarda bize öğretilen giriş, gelişme ve sonuç gibi netice alıcı fakat basit kriterler taşımayan yeni fikirler yumağını ve benzer her türlü trendi pek yakından takip eden insanların bir süredir sıkça uğradığı Touchdown gecenin ilk hedefi oldu. Touchdown (bilindiği gibi Amerikan futbolunda çok puan alan gol manasına geliyor) Maçka'daki dev, Reasürans İş Merkezinin içinde yer alıyor. Son derece küçük bir alana sahip olmasına karşın içeride dans bile edilebiliyor olması bizi bir miktar şaşırttı. Aslında her zaman olduğu gibi yine yanlış zamanda yanlış yerde olduğumuzu çok geç anladık. Çünkü biz Touchdown'a vardığımızda, bardaki kalabalık çoktan başka bir yere doğru harekete geçmişti bile. Anladık ki yaz geceleri Touchdown saat sekiz ile on arasında doluyor, ardından (genellikle kafileler halinde) başka güzelliklere doğru harekete geçiliyor.

Touchdown'da içki çeşidi son derece bol, duvarlarda kabartmalı resimler bile var. Hatta barın sokağa bakan camdan duvarının üzeri ısı verilmek suretiyle deforme edilmiş şişe ve kadehlerle dolu. Geçen kış Touchdown'da en çok prim toplayan hareketlerin başında su tabancaları ile yapılan düellolar birinci sırayı almış. Su tabancalarını göremedik fakat bir yastık (minder) kavgasına tanık olduk. Barın kapısının önünde yer alan iki masanın sandalyelerinin üzerinde duran yastıklar, sandalyeler yerine merdivenlere oturan genç arkadaşlar tarafından zarif hareketlerle atılıp, tutuluyordu. Yine aynı ekipten ve saçlarını da özenle kazıtmış bir genç arkadaş birdenbire gidip DJ beye sarıldı, hatta öptü. Önce bir mana verememize karşın, ardından bu sevgi gösterisinin nedeninin DJ'in çaldığı eski bir Animals şarkısı olduğunu anladık. Touchdown hakkında duyduğlarımız arasında, müzik seçimleri hep ilk sırayı alıyordu. Fakat DJ'in 80'li yılların, bol klavyeli, manasız liriklerle dolu beyaz, hatta aryan bestelerini çalıyor olması bizi şaşırttı. Ancak bir süre sonra, en azından gözlerimiz daha iyi görmeye başlayınca çalınan müziğin, çevre düzenlemesi ve barın müdavimleri ile büyük bir uyum sağladığı kanısına vardık.

Bu arkadaşlar da bir nevi alternatif evrende yaşıyorlar, fakat sanki hakikiymiş gibi görünüyorlar. Bizde çıkan parlak kağıtlı dergileri değil, fakat onların aslı olan yabancılarını okuyup son durumları sürekli kontrol altında tutuyorlar. Orada Meksika birası içiliyorsa, burada da acele aynısı içiliyor. Ayrıca son derece liberaller ve memleketin durumuna hep üzülüyorlar. Aslında duruma üzülmemek elde değil fakat arkadaşların üzüntüsü bir başka tat taşıyor. Batıda, özellikle ABD'de 80'li yılları en iyi özetleyen edebi eserlerden biri olarak "American Psycho" gösterilir. Bu eserin baş karakterinin, giydiği elbiseler konusunda gösterdiği hassasiyet ve buna ek olarak sürekli form tutma telaşı ile hiç bağdaşmayan seri cinayetleri, kitabın bir anda "cult" bir nitelik

kazanmasına yol açtı. Aynı klasta olmamasına karşın benzer formasyonlara (seri cinayetler hariç) sahip, ya da en azından sahip olmaya çalışan modern gençlerimiz her nedense 80'li yılların trendy melodilerini pek seviyorlar. Öte yandan Touchdown'ın siyah-beyaz yer karolarının büyüleyici bir etkisi olduğunu itiraf etmeliyiz.

Daha çok insan görmek amacıyla Touchdown'dan ayrılıp Zihni'ye doğru yola çıktığımızda alternatif evren teorisinin bu kadar hayat bulacağına ihtimal vermiyorduk doğrusu. Fakat Zihni'ye varınca gördük ki çeşitli dünyalar birbirlerine pek yakın bulunmalarına karşın, birbirlerine hiç dokunmadan varolabiliyorlar. Memleket ve dünya meseleleri artık çok gerilerde kalmıştı. Zihni'deki mahşeri kalabalık başarıyla eğleniyordu. Rahatsızlar ise bulabildikleri boşluklardan denize bakıyorlar, belki de seri cinayetler tasarlıyorlardı.

Roxy bu gece birbuçuk aylık yaz tatiline giriyor. Ünlü DJ Kaan bey yeni sezon için Roxy'de acayip değişiklikler planladığını açıkladı. Birbuçuk ay sonra, eğer memleket hâlâ yerinde duruyorsa bütün bu yenilik ve güzellikleri göreceğiz. Roxy sıkı bir kulüp olmanın yanı sıra, bir nevi kültür merkezine dönüşecek. Ancak bütün bunların bize bir fayda sağlamayacağı aşikar.

Hiç utanmadıkları gibi, üstelik iyi oldu deyip alkış bile tutacaklar. Daha çok insan görmek amacıyla Touchdown'dan ayrılıp Zihni'ye doğru yola çıktığımızda alternatif evren teorisinin bu kadar hayat bulacağını hiç ihtimal vermiyorduk.

Likit Yüzeylerde Zahiri Gezintiler

Sabahın erken saatlerinde (gece gördüğümüz sallantılı bir uçak yolculuğu kâbusunun etkisinin hâlâ sürdüğü vakitlerde) uyanıp, bir hamlede sokağa fırladığımız karanlık, kokulu ve puslu bir günde "su akar, deli bakar" özdeyişini de doğrulamak maksadıyla denize yakın bir yere doğru yol almaya başladık. Üzerimizdeki firavunun laneti bindiğimiz takside de katlanarak devam etti. Sürekli konuşan, aynı zamanda sağında ve solundaki şeritlerde seyreden kadın şöförleri dikkatle ve itinayla kesen, kendi otomobilinden daha pahalı ve hızlı markaları kullananlara ise ağır hakaretler eden taksi şöförünün, belli ki basın özgürlüğü, tasarlayarak işlenen cinayete verilen ceza, aile terbiyesi ve diğer (ismi lazım değil) mühim mevzularla bir ilgisi yoktu. Gerçi bu konular üzerine tek kelime bile konuşulmadı, aksine otomobilde konuşulan yegane mevzu yolun yarısını ancak katettiğimiz bir anda taksimizi son derece serinkanlı bir şekilde sollayan zayıf ve pek güzel bayan sürücü oldu. Fakat o, süratle geçen ve bizi asla farketmeyen bir güzellikti. Bu sabah her şey bize karşıydı ve darbe üstüne darbe yemekteydik.

Şehrimizin en nezih mühitlerinden biri olan Bebek'e vardığımızda. içimiz açılacak ümidi içindeydik henüz. Nihayet deniz kenarına vardık ve başımıza bir felaket gelmeden taksiden ine-bildiğimiz için şükrettik. Güneşin yarısı görünüyor, sokakta yürüyen (aslında bilindiği gibi orası bir cadde) insanların yüzleri gülüyordu. Ortalığa mutluluk bombası düşmüş gibiydi sanki. Bembeyaz dişleri, sağlıklı diş etleri ve saçları taralı insanlar mütemadiyen hareket halindeydiler. Kalabalığın hareket ettiği iki

mühim istikamet mevcuttu. Bunlardan birincisi bir hamburger dükkanı, ikincisi ise Bebek Kahvesi idi. Biz doğal olarak hayvan sever olduğumuz için hamburger olayına kesinlikle karşıyız, bu yüzden Bebek Kahvesine doğru yürüdük. Henüz kahveye yirmi adımlık bir mesafe varken, önce otomobilleri gördük. Hepsi büyük, pırl pırl, gösterişli, yüksek teknolojiye haiz, geniş lastikli, çelik jantlı ve güzellerdi. "Nazar etme ne olur, çalış senin de olur" özdeyişini acele hatırlayarak, hatta gözlerimizi ellerimizle kapayarak yirmi adımlık mesafeyi süratle katedip Kahveye daldık. İçeri adım atmamızla birlikte birdenbire patlayan köredici bir ışık yüzünden görme hissimizi yitirdik. Bir kaç saniye sonra aslında o ışığın bir sosyal tabakadan diğerine ani geçiş yapmaktan ötürü gerçekleşen bir yan etki olduğu, eski bir dostumuz tarafından bize izah edildi. Mekana ilk gelişimiz olmamasına karşın, gördüğümüz tablo acayip ve izah dışıydı. Tabii ki bizim geri kalmışlığımız, mevzulara intikal güçlüğü çekmemiz ve benzeri sosyal ve ruhsal handikaplarımız durumu izah edemememizde bir numaralı etkendi. Kahvenin tüm iskemleleri işgal edilmiş, o da yetmemiş kahveyi saran küçük arazi parçası kah ayakta duran, kah park etmiş otomobillere yaslanan uzun boylu, güzel insanlarla dolup taşmaktaydı.

İlk bakışta insan şaşırıyordu, burası neresi, kim bu insanlar? (ilk ikiye ilaveten gelmesi beklenen nerede bu devlet? sorusu ise ise bilindiği üzere artık son derece manasızlaştı, bir süredir açıkça görüldüğü gibi devlet her yerde. Gerçi belge yok fakat yol kenarında gördüğümüz siyah boyalı, siyah camlı iri kıyım Mercedes, devletin varlığını ispatlıyordu) Bu küçük kara parçasında bambaşka bir hayat yaşanıyordu, mutlu, mesut, arızasız ve çetesiz. Nitekim küçük kara parçasında bulunan bir kısım insan işi daha da ileri götürerek ecnebi gazeteleri okuyordu. O anda kahvede bulunan sıradan bir insanın durumu kanımızca, "Maymunlar Cehennemi" filminde bir gün gökten gelen fakat kendilerine

hiç benzemeyen, öte yandan iki ayağının üstünde yürümeyi bilen Charlton Heston ile karşılaşan kırmızı gezegenin sakinlerinin haline benzeyebilir.

Az da olsa denizi görmek, kötü başlayan günü tamir etmek, sinirlenme olayına girmemek, cinayet işleme ihtiyacını yok etmeye çalışmak ve ihtiyar şairin özlü sözlerini tahlil etmek maksadıyla, kilometrelerce yol gittikten sonra vardığımız nokta hüsranla sonuçlandı.

Bu ağır yenilgi sonrasında havanın kararmasını, perdeleri sıkıca kapalı, fakat yüksek tavanlı bir odada bekledik. Hava karardıktan sonra en azından motorlu araçlara kapalı (bu durum Mercedes'leri de kapsıyor) ve sosyal olarak arıza yapmayacağımız bir yere gidelim dedik. Ucuz bir akşam yemeği olayına girmek ve ampul ışıltıları altında parlayan balıkları seyretmek niyetiyle Çiçek olayına girdik. Çiçek Pazarı'nın hemen girişinde, aslında Şampiyon kokoreççisinin biraz ilerisinde yer alan beyaz masalardan birine çöküp, durumumuzu yeniden gözden geçirme kararı aldık. Sanki sanal yüzeyler arasındaki likit ortamlar içinde hareket eden avatarlar (hakiki benliğimizi uzun zaman önce kaybetmiş olma ihtimalimiz son derece yüksek) şeklinde bir hisse sahiptik.

Başarısız Girişimler Gecesi

Aradan bir hafta geçmesine karşın beynimizin ön lobunda yer alan derin kıvrımlar arasında karanlık düşünceler cirit atıyordu. Akşam karanlığında bulunmayı tercih ettiğimiz nede ni de buydu zaten, aksi takdirde yüzümüze vuran karanlık ifade teşhis edilebilir ve kalabalıklar arasında bir nevi teşhis edilebilirdik. Nitekim memleket insanının yüzde doksanının moralinin bozuk olduğu bilimsel olarak da tespit edilmişti. Fakat onlar cinayet romanları okumuyorlar, aksine kötü yazılmış berbat aşk romanlarını tercih ediyorlardı. Sefil aşk romanları ve çok duyarlı makaleler arasında ergenleşen bir neslin geleceği konusunda olumsuz fikirlere sahip bir biçimde ağır adımlarla yürürken eski zaman kitapları satan bir dükkanın önünde durma mecburiyeti hissettik. İçeri hamle ettiğimizde ise saygı duyduğumuz ihtiyar bir şair ile karşılaştık. Uzun süredir beynimizi kemiren bir soruyu ona son derece kibarca sordum. Kendisi tozlu raflardan gözlerini ayırmayarak "hayatın manasını boşuna arama, bu çabalar beyhude" şeklinde cevap verdi.

Bu durum karşısında kanımızca geriye kalan tek manalı şeyi düşünmeye başladık: Siyah giyinmiş zayıf kadınlar nerede acaba?

Kentimizin en yeni eğlence mekanlarından biri olan ve iki kemancı arasındaki katta açılan "Millenium", belki de hayattaki mana arayışlarımıza kısa vadeli çözümler getirebilir ümidi ile gecenin geri kalanının bir numaralı hedefi haline geldi. Hiç sevmesek de mecburen techno dinleyecek, fakat memleketin ne gibi yenilikler içinde olduğunu anlayacak, bir kaç güzel insan gö-

rüp kendi çirkinliğimizi unutacaktık. Millenium haftada sadece üç gün açık, çarşamba, cuma ve cumartesi. Öyle canınız her istediği zaman gidemiyorsunuz, aslında bir ağırlığı var. Haftalık ve aylık dergilerde en yeni ve tabiri caizse en "in" (afedersiniz) yer olarak ilan edildiği için açık olduğu üç gece Millenium dolup dolup taşıyor. Yeniliklerden ve "in" mevzulardan zamanında haberdar olamadığımız için (bunun çirkinliğimizle bir alakası olduğu yönünde kuvvetli şüphelerimiz mevcut) geçen hafta gecenin geç bir saatinde Kemancı'ya girerken karşılaştığımız mahşeri kalabalığın ne manaya geldiğini uzun süre idrak edemedik. İlk önce alt Kemancı için böyle bir kuyruk olabilir mi diye düşündük. Ancak Beastie Boys Amerika'dan kalkıp gelirse böyle bir kuyruk olabilir, fakat onlar da bildiğimiz kadarı ile Loş Angeles'daki evlerinin geniş salonuna kurdukları tek potada basket oynuyorlar. Nihayet gerçeği kavradık, bu insanlar, Millenium'a gelmişlerdi. Sıkılmadan, üşenmeden ve hatta birbirine karışan parfüm, sigara ve ter kokularına bile aldırmandan büyük dirayet göstererek giriş sırasının kendilerine gelmesini bekliyorlardı. Belli ki bu mekânda bir güzellik vardı.

Kuyruğu ilk görüşümüzün üzerinden iki saat geçmiş, artık eve dönmek üzere alt Kemancı'nın dik merdivenlerinden yukarı doğru tırmanırken, Millenium kuyruğunun hâlâ orada, üstelik de uzamış olduğunu hayret ve endişe ile tespit ettik. Artık hayatta bir amacımız olmuştı, madem ki bir güzellik arayışı içindeydik, tam yerini bulmuştuk. O kuyrukta biz de yerimizi alacak, içeriye girecek ve karanlık içinde fosforlu saat kadranı gibi parlayan güzelliklere doğru harekete geçecektik. İhtiyar şair bize bütün bunlar beyhude demişti, ancak bir yerde bir ışık olmalıydı, aksi takdirde Lou Ford gibi (Wild Town ve Killer Inside Me romanlarının hasta ruhlu kişisi) seri cinayetler işlemek, ardından bunları temizlemek için yeni cinayetler işlemek ihtiyacı doğacak. Güzellik kuyruğunu gördükten sonra kulübün tekrar açılacağı

ilk geceyi beklemeye başladık. Bu arada eski zaman kitapları satan dükkana uğradık ancak, bilge insan ihtiyar şair ortada yoktu, gerçi orada olsaydı yeni hedefimizi tabii ki eleştirecek ve "bunlar boş şeyler" diyecekti. Biraz da onun ortada bulunmamasından cesaret alarak parlak kağıtlara basılmış dergilere göz atıp, o gece yanlış bir kıyafet seçimi yapmamız ihtimalini tamamen ortadan kaldırma konusunda çalışmalara başladık. En serin kanlı kıyafetleri seçtik, zaman daralıyor ve biz güzelliklere yakın olacağımız tarihe doğru geçen her saatte biraz daha heyecanlanıyor ve soğuk soğuk terliyorduk. Nihayet sayılı gün çabuk geçti ve o gece geldi. Herşey mükemmeldi. Kıyafetler afedersiniz son derece "cool", vaziyetimiz şahane idi. Kendimizden çok emin, hatta gelecek günlerin hep zaferlerle dolu olacağını bile hayal etmeye başlamıştık. Millenium'a erken gidip şahsiyetimizi zedelemek için önce civarda mevcut diğer yerleri ziyaret ettik. Her uğradığımız mekanda gayet kısa süre kalıp, tansiyonu yavaş yavaş yükselttik.

Artık vakit gelmişti, saat tam gece yarısı (hatta on dakika da geçiyordu) olmuş ve durum olgunlaşmıştı. İki Kemancı ve ortasında da Millenium'un bulunduğu kompleksin uzun bir çile koridorunu andıran giriş yoluna adım attığımızda adeta bulutlar üzerinde yürüyorduk. Biz kendimizden emin, durum ise çok serindi. Kapiya doğru yaklaştık, o anda artık kulaklarımız uğuldamaya başlamıştı. Ancak bu uğuldama bir anda dağıldı. Kapının önünü geniş vücutları ile kaplayan iki bodyguard "evet buyrun" dedi, ancak ses tonlarından anladığımız kadarıyla bizi içeriye davet etmiyorlardı. Ardından (biz cevap veremedik çünkü kanımız donmuştu artık) "kartınız var mı?" diye buyurdu. Maalesef yoktu. Durum karşısında kekeleyişimizi gören bodyguard bey "zaten burası vip girişi siz yana geçin" diyerek bizi sağ tarafa yönlendirdi. Radarı bozulmuş Tomahawk füzesi gibi şaşkın bir biçimde gösterilen yöne doğru ilerledik. Bu kez başka bir body-

guard bey bize döndü ve "içeri giremezsiniz" dedi. Nihayet beklenen an gelmiş ve Lou Ford kitap sayfaları arasından sıyrılarak, canlanıp ete ve kana bürünecekti. Ama bu arzumuz gerçekleşmedi. Bodyguard bey bize "yarın öğleden sonra gelin, giriş kartı için başvuruda bulunun" dedi.

Geri döndük. Biz çirkindik fakat hayat bize karşı fazlasıyla acımasızdı. Tüm gayemiz bir kaç güzellik görmektir. Ama beyhude bir çaba içindeydik. İhtiyar şair haklıydı. Millenium için yeterince başarılı değildik. Üç beş neyse verecektik, paradan da kaçmadık ancak boşa kürek çekti. Tavsiyemiz, kendinizden emin değilseniz gitmeyin, kapıda hayat size zehir olabilir.

İçi Manhattan, Dışı İstanbul

Bütün gün süren yağmurdan sonra kullanılmaz hale gelen şehrin ana caddelerinden ilerleyerek, büyük boy fincanda kahve içebileceğimiz bir mekân arıyorduk. Her zamanki gibi altına su sıkışmış kaldırım taşlarının gazabından korunmak için yere bakarak yürümek zorundaydık. Sürekli yere baktığımız için başı öne eğik ve düşmüş bir insan görüntüsü veriyorduk. Bu durumun aksini hiç iddia etmedik, fakat hiç olmazsa görüntüyü kurtarabilirdik, ancak o da olmadı. Her şeye rağmen büyük fincanlarda taze kahve yapan bir yer bulup içeri girdik. Yağmurun ve ıslanan ayakkabıların etkisinden olsa gerek, "I Am Too Handsome To Be Homeless" şarkısı beynimizde çınliyordu. Kahve berbat, fakat sıcaktı. Sigaranın jelatinini yırtarken, gelecek otuz yıl içinde tütünün bulundurulması ve içilmesi yasak maddeler sınıfına dahil olacağı ihtimali "politically correct" takımına duyduğumuz hoş olmayan (cınai yani) hislerimizi ikiye katladı. Bu gidişle önümüzdeki on yıllarda deri ceket giyenler, yağlı et yiyenler ve reggae müziği sevmeyenler de (bu nokta özellikle mühim) görüldükleri yerde infaz edilirler herhalde.

Sıcak kahve damarlarımızda dolaşmaya başlamış, ayakkabılarımız ise artık kurumaya yüz tutmuştu. Ufaktan keyfimiz yerine gelmeye başlayınca mecburen "Çevrede bir güzellik var mı acaba?" diyerek belli etmeden göz taraması yapmaya bile başladık. Karnı doyan adamın, ilk olarak o işi düşünmesi kadar büyük bir terbiyesizlik içinde olduğumuz aşıkardı, fakat oraların en güzel kızı gelmiş, bir masaya (sırtını da duvara vermiş) oturmuştu. O yöne doğru baktığımızda aslında sadece bir çift dudağa sıvanmış olan kırmızı ruju görüyorduk. Takriben on dakika kadar sonra garson tarafından bara getirilen bir kahve fincanını gördü-

ğümüzde, neden kırmızı ruj hadisesine takıldığımızı anladık. Boş fincanın bir yüzünde adeta porselene kazınmış gibi duran, üstelik Dali'nin meşhur dudak şeklindeki kırmızı kanepediy-ninden daha etkileyici görünen bir çift kıpkırmızı iz, gözbebek-lerimizin küçülmesine yol açtı. Bu koyu kırmızı iz ruhumuzu kamçıladi, yağmura ve yorgunluğa aldırmayıp acele eve dön-dük. Nazilerden kalmış ceketimizi giyip, çizgili kravatımızı da taktıktan sonra yeniden sokağa çıktık. Bu kez hedefimiz Nişanta-şı idi. "Nişantaşı ilk bakışta sadece İstanbul'un nezih bir muhi-ti gibi görünmesine karşın, aslında iç içe geçmiş acayip dünya-ları içinde barındıran ve eski zamanın, içi dışından büyük buz-dolapları gibidir" demişti İhtiyar şair. Nişantaşı'nın özenle yan-yana getirilmiş kaldırım taşları üzerinde ilerlerken muhitin en yeni İtalyan lokantası olan "Bice"nin önünden geçmek gerekti. Kapının önündeki Range Rover bolluğu (kanımızca Chero-kee'ler burada pek prim yapmıyor) kanımızın donmasına neden oldu. Memleketimizin zenginliği yollara bile sığmamış, kaldı-rımları dahi işgal etmişti. Az sonra muhitin en eski barlarından biri olan Kafein'e girebildik. Kanımızca Kafein, İstanbul'da mevcut en güzel bara sahip. Büyük siyah beyaz yer karoları, ba-rın arkasını aydınlatan ince neon olayı ve yüksek metal tabure-ler, halihazırda maksimum düzeyde seyreden illüzyon ortamına büyük katkıda bulunuyor. Barmaid hanımın arka cebinde taşıdı-ğı ve kelepçeye benzeyen şişe açacağı (gördüğümüz nesnenin şi-şe açacağı olduğunu anlamamız uzun zaman aldı) dengemizi bozdu. Zaten yine bir yere dayanmadan dik durmakta güçlük çekmekteydik. Cyberspace'de biteviye yüzüp, çeşitli arızalar çı-karan bir "desk kovboyu" olamamıştık, fakat İstanbul'da mevcut "zahiri hakikat" ortamları Neuromancer kitabına bile taş çıkar-tacak düzeye yükseldiği için giderek "desk kovboyu" olayını aş-mak bile mümkün olacaktı. O sihirli kapıdan içeri adım attığınız andan itibaren, artık Manhattan'a ışınlanıyorsunuz. Konuşmalar.

değişiyor, giysiler hep Beşinci Caddeden geliyor, ultraviole t ışığı süper "in", olay başka yani. Memleket insanının bu entere- san takıntısının (bu topraklar üzerinde yaşar gibi görünüp, ama aslında fikir olarak tamamen başka coğrafyalarda var olma arzu- su ve ihtiyacı) Asya tipi üretim tarzı meselesinden kaynakladığını iddia edenler mevcut.

Kafein'de saat 19.30'u geçtikten sonra, barın içi aniden dolu- yor, taşıyor. Herkes birbirini tanıyor, merhabalaşıyor, tokalaşı- yor. Bu arada bizi kimse tanımadığı, daha doğrusu biz kimseyi tanımadığımız için bu mutlu anlara iştirak edemiyoruz. Zaman zaman taburede seri hareketlerle geri dönerek halkı gözden ge- çiriyoruz. İçerisi Manhattan, dışarısı İstanbul, fakat herkes mut- lu ve mesut, ayrıca çok da sağlıklı. William Gibson bir zaman- lar Tokyo şehrinin dünyanın (bir nevi alternatif) merkezi oldu- ğunu, fakat şimdilerde Tokyo'nun yerini Moskova'nın aldığını kendisiyle yapılan bir söyleşide belirtmişti. Tahminimizce İstan- bul şehri de yakın gelecekte Gibson'ın dikkatini çekecek ve ken- disinin yeni eserlerine konu olacak. Nişantaşı'nın düzenli kaldı- rım taşları üzerinde (Range Rover'lerden fırsat bulup da geçebi- lirsek tabii ki) gezintimiz sürecektir.

Orta Sınıfın Özgürleştığı Yer: Bodrum

Memleketimiz toprakları üzerinde bir nevi efsane haline gelen Bodrum ve tabii ki Bodrum'un barlarını hedef alan, aynı zamanda bilgi ve görgü artırma amacını da taşıyan 13 saatlik seyahatimizin (üstelik otomobille gittik) sonunda, küçük beyaz evler ve mobiletler diyarına vardık. Bir önceki Bodrum gezimizin üzerinden tam sekiz yıl geçtiği için, hızla kalkınan memleketimizin yine hızla yükselen bir beldesi olan Bodrum'da mobiletlerin yerini hızlı Japon motorlarının almasını beklerken yine aynı manzarayla karşılaşınca bir miktar hayal kırıklığına uğradık. Ama en azından her adım başı bir Murat 124'e rastlamadık.

Cehennemi sıcaklığın etkisinin geçmesini gölgeli bir kafede beklerken gözümüz yine aynı kafenin bir elemanına takıldı. Nike sandaletleri (bunlar Bodrum'da en trendy aksesuar) ve bandanası ile genç arkadaşımız yoldan geçen tüm ecnebileri bilinen her lisanda kafeye davet ediyordu. Fakat memleket insanları mekana gelince uzaktan şöyle bir bakıyor ve onları gördüğü en sefil garsona emanet ediyordu. Nitekim belki de Bodrum'un ileride bağımsız bir cumhuriyet olma talebinde bulunabileceği düşüncesi ilk kez o zaman aklımıza düştü.

Eskiden deniziyle, şimdilerde ise barları ve gece hayatıyla meşhur olan Bodrum'un en çok bilinen ve en çok gezilen yeri barlar sokağı. Hava karardıktan sonra yavaş yavaş kalabalıklaşmaya başlayan sokakta, geçtiğimiz bayram yaşanan izdiham

üzerine polis sıkışanları kurtarmak için yardıma bile gelmiş. Görüldüğü gibi barlar sokağı bütün çevrenin plajlarından daha fazla ilgi çekiyor. Bu uzun ve dar sokak karşılıklı, altlı üstlü, çeşit çeşit ve cins cins barla dolu. Kararsız kalmanız, ya da müzik tercihi konusunda çok hassas olmanız bile seçim konusunda bir zorluk yaratmayacak, çünkü burada 54. hükümet benzeri geniş yelpazeli bir durum söz konusu. Barlar sokağının kalabalıklığı dışında bizim en çok dikkatimizi çeken şey, yürürken hissettiğimiz yoğun hormon kokusu oldu, hatta hormonların ayak seslerini bile duyduk. Yürürken karşılaşan herkes önce birbirini baştan ayağa dikkatlice süzüyor, ardından eğer durum pozitifse (ya da taraflar gözleriyle anlaşırsa) gecenin ilerleyen saatlerinde "o iş" için söz kesiliyor.

Gecenin ilk barı eski zamanlardan aklımıza gelen Hadigari oldu. Barmen Hakan beyle yaptığımız uzun sohbet bizim için çok aydınlatıcı ve zihin açıcı oldu. Deniz tarafındaki terası Boğaziçi barlarını andıran Hadigari, Bodrum'un yaz kış dolan, en tanınmış yerlerinden biri. Gece yarısından önce gitmenin neredeyse ayıp sayıldığı Hadigari'ye barmen Hakan beyin tabiriyle sadece İstanbullular takılıyor. Tarzı itibarıyla Hadigari klasik bir İstanbul barı görünümünde, bol miktarda cep telefonu, çok sayıda güzel ve şuh kadın, bunlara ek olarak keten gömlekli erkekler. Konuşmalar tamamen skor yapmaya (en azından yüzde doksanı) yönelik, zaten bir süre sonra bu muhabbetin sadece burada değil tüm Bodrum barlarında en geçerli açılış ve devam olduğunun farkına vardık. Anlamakta geç kaldığımız son derece aşık. Halkımız, nihai hedefe, kısa açılış cümlelerinin hemen ardından yöneliyor. Hızlı bir dünyada yaşadığımızın biz de farkındayız ancak bu denli süratli çalışmalar ve deyim yerindeyse başarılar karşısında sürklase olduk. Yaş ortalaması açısından uyum sağlayabildiğimiz tek mekan olan Hadigari'de bile cemiyet dışına itildiğimizi farkedip (belki de sadece bir kuruntu idi) kötü kaderi-

mize lanet ettik. Modern Türkiye olayında yerimizi alamamamız, kaygan zeminlerde dengemizi kaybediyor oluşumuz karşısında bir anda paniğe kapılarak, acele bir biçimde hesabı ödeyip Hadigari'yi terkettik.

Ancak içinde bulunduğumuz umutsuz durumdan kurtulmanın hiç de kolay olmadığını sokağa çıkar çıkmaz idrak ettik. Çünkü, sokak artık hıncahınç dolmuştu ve sanırım biz de dolmuşa gelmiştik. Ancak serinkanlılığı elden bırakmayıp kendimize en yakın yer olarak takdir ettiğimiz Rock Cafe'ye gitmeye karar verdik. Kapısında bodyguard'ların nöbet tutmadığı bir anda (biz içerdeyken başladılar) içeriye sızdık. Uzun ve virajlı barın hiçbir taburesinin boş olmadığını gördüğümüzde bir miktar sıkılmakla beraber, metaneti elden bırakmayıp denize bakan terasla doğru hareketlendik. Barda ve masalarda oturan genç kızların güzelliği karşısında nefes alıp vermelerimiz sıklaştıysa da, kısa sürede kendimize hakim olup durumu toparladık. Direkt neticeye yönelik bakış ve kısa konuşmaların burada da cereyan ettiğini gördük fakat artık şaşırmıyorduk. Çünkü burası Bodrum'du. Burası memleket insanının tatil günlerinde özgürleştiği hatta adeta cinsel devrimi sürekli olarak icra ettiği yegane yerdi. Biz duyarlı insanlar değiliz, üstelik Cezmi Ersöz yazısı da hiç okumayız. Fakat buna rağmen barlar sokağında duygu olayına önem veren güzel insanlar gibi mahsun kaldık.

Rock Cafe ilk açıldığı günlerde "Rock House" adını taşıyormuş. Şimdi ise sadece Rock Cafe. Fakat klasik bir kafe ile olan alakası sadece isim benzerliğinden ibaret. Taburede oturan DJ bey ardı ardına ağır gitarlarla bezeli şarkılar çalarken, memleketin genç ve güzel insanları anlaşılmaz bir enerjiyle sürekli hareket edip, aynı zamanda gözlerini de scanner (tarayıcı yani) gibi kullanıyorlardı. Bu bilimsel çalışmalar da genellikle ilk on dakikada ürünlerini veriyordu.

Nezih Bir Caz Olayı

Sehrimizde bugünlerde çok mühim bir caz faaliyeti olduğu kulağıımıza geldiğinde her sorumluluk sahibi, toplumcu gerçekçi insan gibi duruma ilgi gösterme kararı aldık. Festivaler, jam sessionlar ve adını bilemediğimiz başka faaliyetlere uzak kalmamak ve bu konudaki bilgi ve görgümüzü artırmak maksadıyla önce Arnavutköy'e doğru yollandık. Bilindiği gibi Arnavutköy, caz mekanları arasında Naima gibi bir ilke imzasını atmış (çok güzel bir ifade oldu kanımızca) muhit, bu açıdan bizde önce Eylül barına gitmeye karar verdik. Eylül barın altında kalan kafe kısmını görünce insan bir miktar ümitsizliğe kapılıyor fakat otantik görünümlü tahta kapıdan geçip yukarıya çıktığımızda siyah beyaz yer karolarının mistik dağılımı ve bar taburelerinin rahatlığı karşısında ilk anda içine düştüğümüz ümitsiz (bir nevi ülkenin istikrar arayışı gibi) vaziyetten süratle çıktık.

Caz Festivali ve memleket meseleleri üzerine sahip olduğumuz kaygılar yüzünden Eylül'e giderken küçük bir hata yaptığımızı yukarı çıkınca öğrendik. Ne yazık ki bugün canlı musiki yoktu. Fakat DJ kardeşimizin güzel seçimleri içimizi ferahlattı. Siyah beyaz yer karoları eşliğinde tercihimiz canlı müzik dinlemekti, fakat bu olumsuzluğa rağmen kendimizi bozmadık ve efendiliği elden bırakmadık. Uzun bar taburelerinde otururken bizim gibi bir türlü hayatta başarılı olamayan bir eski arkadaşımıza rastladık, gerçi biz onu önce gördük ve saklanmaya çalıştık ama başaramadık. Hemen yanımızdaki tabureye tüneyen dostumuz bize en yeni projesini anlattı. Bu muhteşem proje Feriköy pazarında satılan fosforlu renklerle bezeli ve uzun paçalı bir şort-

tan ilham alınmış. Aslında orta metrajlı bir film projesi. "Invasion of Turkish Surfers" adını taşıyan bu orta metrajlı filmde mor tişörtlü ve fosforlu renk şortlu gürbüz Türk gençleri günah şehri Los Angeles açıklarına sörfleri ile gelip, Robert De Niro'nun Taksi Şoförü filminde otomobil içinde attığı uzun tiradın benzerini hep bir ağızdan söylüyorlar. Gerisini anlatmıyoruz çünkü eğer bu proje hayata geçerse filmde bir zevk almayabilirsiniz.

Eylül'de yeterince kaldığımız hissine kapıldığımız bir anda gayet seri bir biçimde taburelerden inerek komşu bar Pupa'ya uzadık. Pupa Tropical memleketimizin en acayip barlarından biri. İçerde bir tek Haile Selasiye'nin fotoğrafı eksik, belki o bile vardır da biz görememiştiriz. Pupa, reggae müziği icra eden Sudanlı DJ'leriyle meşhur bir mekân. Sudan'dan kalkıp İstanbul'a gelen (Sudan nere İstanbul nere) Osman Bey bir nevi Afrikalı bir seyyah gibi uzak ve sıcak diyarlardan Boğaz'ın lacivert sularına kavuşmuş. Osman Bey (belki de sunshine reggae çaldığı içindir bilmiyoruz) Pupa'nın özellikle bayan müdavimleri arasında çok gözde bir şahsiyet. Dışardan bakınca bir miktar salaş görünen ve insana "burada tatsızlık çıkar abi" dedirtecek türden bir görünüme sahip olan Pupa'nın içine adım attığınızda bir de bakıyorsunuz ki her köşede bir güzellik, bir zerafet. Bütün ecnebi -özellikle İngilizce- öğretmenleri hep Pupa'ya geliyorlar. İngiliz halkının bir kısmının mazlum milletlere karşı her daim yakın alaka gösterdiği bilinen bir hakikattir. Bir nevi yeni sömürgecilik gibi özetlenebilecek olan tavır Pupa'da reggae müziği eşliğinde fiziki bir şekil alıyor. Fakat zayıf, uzun boylu ve zarif öğretmenler, Doğu Londra aksanıyla İngilizce konuşmaya başlayınca (hem de bizimle) her türlü tarihi arızamız, anti sömürgeci tavrımız bir anda buhar olup uçuyor. Tarih kitaplarında pek açık edilmemesine karşın hep böyle kaybettik diye düşünüyoruz, çünkü önce kaleyi fethedecekmışız gibi geliyor fakat sonunda bir netice olmuyor.

Yıllar önce, henüz Arnavutköy'de kazıklı yol yokken Pupa bir

balık restoranı olarak faaliyet gösteriyordu. Fakat kazıklı yoldan sonra artık deniz yerine asfalt gören ve egzoz koklamak zorunda kalan müşteriler balık yemek için başka mekânları tercih edince Pupa acele bar nizamına dönmüş. Bu kararın ne kadar doğru olduğu günümüzde aşıkarak ortada. Neden yanlış bir modaya uyup saçımızı kısa kestirdiğimiz konusunda hayıflana hayıflana (uzun olsaydı rasta örgüsü yapar ve böylece bir kıymet şekline gelebilirdik fakat artık çok geç) Pupa'yı terkettilik. Yolun karşısında eskiden "cool" adını taşıyan şimdi ise "Route 66" ismiyle anılan bara girmeyi düşündük ancak çok sayıda Harley Davidson tişörtü giyen insan görünce bu duruma uyum sağlayamayacağımıza karar verip, Route 66'yı bir başka akşama bırakarak, nezih bir caz olayının yaşandığı Roxy'e doğru yola koyulduk.

Roxy'deki caz günleri gecelerinin birincisi "New Orleans Night" şeklinde isimlendirilmiş. Rockin' Dopsie jr grubu sahneye çıktığı anlarda biz Roxy'ye intikal etmiştik. Mucize bekleyen insanlar gibi sahneye gözlerini dikmiş bekleyen cazsever halkımızın itinalı tavrı bizi neredeyse ağlatacaktı. Bir kez daha emin olduk ki bu memlekette çok güzel şeyler oluyordu. Bu sırada bir süredir şiddetle esmekte olan rüzgarın aslında yerden yukarıya doğru hava üfleyen son derece teknolojik bir klima cihazı tarafından gerçekleştirildiğini anladık. Takriben bir kaç dakika sonra havalandırma aygıtı bir yandan dans ederek, bir yandan seri adımlarla sahneye yaklaşan genç ve güzel bayana bir adet Marilyn Monroe efekti yaptırdı.

Rockin' Dopsie jr grubu iddialara göre New Orleans müziği icra ediyor, New Orleans'a ilişkin tüm bildiklerimiz Angel Hart filmiyle kısıtlı olsa bile yine de bu arkadaşların öz New Orleans'lı olduklarından biraz kuşku duyduğumuzu ifade etmek mecburiyetindeyiz. Gecenin ilerleyen saatlerinde pek sevmememize rağmen caz müziğinin de bir başka alem olduğuna karar verdik.

Donuk Yağda Debelenen Kokoreç

Beyaz formika masalarda soğumuş, yağları donmuş fakat bol acılı kokoreç porsiyonları hiç de iştah açıcı bir görüntü çizmiyordu. Küçük boy metal tabaklarda yapılan kokoreç servisinin Şarap Sevenler yemekleri gibi ihtişamlı olması talebinde bulunmadık, fakat yine de önümüzdeki porsiyonların, dumanları tüten tezgahın üzerinde yatan kokoreç dağının tahmini lezzetinden bir miktar uzak olması, küçük de olsa bir hayal kırıklığı yarattı. Televizyon, tava, mutfak robotu ve bilumum pişirme vasıtaları satan dükkanın floresanları ile balık tezgahlarının tombul ampülleri arasında mevcut olan alakaya, duyarlı ve güzel insan olsak kafa yorardık. Ancak bu varlığını teşhis edemediğimiz ilişki yerine New York'da bir seyyar kokoreççi açsak nasıl olur acaba? şeklinde bir muhabbete daldık. Aslında seyyar olmasa da olurdu, mesela Willage'da küçük ve sota bir dükkanda, öğlene doğru Mack marka bir kamyonla kesimhaneden bize gelen hazır kokoreç rulolarını steril bir ortamda şişlere dizer "lunch" olayına hazırlanırdık. Yağlı et yiyenlerin çoğunun yaptığı gibi büyük boy bir dört çeker "jeep" alıp pazar günleri de (hâlâ yerinde duruyorsa) Coney Island'a bile giderdik icabında diye düşündük. Aynı anlarda yan masamızda "eskiden Altınordu takımı vardı, zamanında çok iyi topçular yetiştirdi oradan" diyen adam, hesabı alırken yanında da fiş rica etti.

Aldığımız bazı bilgilere göre, "Artificial Kid" isimli eseri edebiyat alanında "Cyberpunk" olayını başlatan Bruce Sterling'in "Holly Fire" isimli yeni kitabı yayınlanmış. Holly Fire kitabında olay Avrupa'da geçiyor. Avrupa Birliği artık her manada

birleşmiş, öte yandan suyun başını tutanların en genci 140 yaşında ve hepsi hastalık derecesinde politically correct. İleriye gören insanların gördükleri şey hep karanlık. Biz gözlükle bile uzağı göremiyoruz, fakat bir adım sonrası (ki orayı seçebiliyoruz) adeta zifır gibi. 80'lerden bu yana kapkara görüntüler çizen bilim kurgu eserlerinin popülerliğini William Gibson şöyle açıklıyor: Bilim kurgu aslında gelecek ile değil, bugün ile ilgili. İşin farkında olmayan bazı bilim kurgu yazarları gerçekten gelecek hakkında yazdıklarını düşünebilirler ancak bilim kurgu bir nevi tarihin ters yüz edilmesi olarak görülmeli.

Karanlığın bizi ümitsizliğe sevkettiği anlarda oturduğumuz masadan üç beş adım ileride mevzilenen bir fasıl mekânından gelen müziği duyduk. Bizle aynı anda, bizim oturduğumuz yerin garsonları da duymuş olmalı ki, olayı "her akşam aynı şarkı, nedir bu kardeşim" şeklinde yorumladılar. Bebek Kahve ile Çiçek Pazarı arasında bir yürüyen merdiven uzunluğunda mevcut olan sosyal uçurumunun bir çok göstergesinden biri de, burada (Çiçek Pazarında yani) herkesin hareket halinde olmasıydı. Sanki duranları bir kenara çekip, vuruyorlarmış gibi. Belki de sosyal tabaka farklılığının bir başka göstergesi de bir yere dayanmadan ayakta ve dik durabilmek idi. Bebek'de sürekli devam eden kokteyl partisi olayı, burada bir nevi nümayişe dönüşmüştü. Her an bir sakat olabilir, bir arıza çıkabilirdi. Fakat Beyoğlu sakinlerinin tümü bu tür tehlikeli durumlara alışkın ve son derece ihtiyatlı görünmekteydi.

Bir süre sonra yine ithal bir kültür olayına dahil olmak üzere Captain Hook adını taşıyan ve sahnesinin önünde tel örgü bulunan mekana gitmeye karar verdik. Hafta sonları burada müzik icra eden Athena grubu, şimdilerde pek moda olmamasına karşın bir zamanlar Nelson Mandela'nın serbest bırakılması için başlatılan kampanyanın fitilini ateşleyen şarkının dahil olduğu bir müzik türü olarak bilinen Ska çalıyor. Madness, The Speci-

als ve zaman zaman Blur şarkıları bile çalan Athena'nın solisti ve anladığımız kadarıyla en mühim kişisi olan renkli saçlı adam sanki 70'li yılların sonlarında Portobello'da yaşarken birden memleketimize ışınlanmış. Dar bir jean, pastel rengi saçlar ve "monkey" botlarına benzeyen renkli bağcıklı, uzun konçluları ile şarkılar süper bir uyum içinde. Athena sadece Ska çalmakla yetinmiyor, Talking Heads ve REM bile icra ediyor. Kültür şoku olayı dışında bu hadise son derece eğlenceli. Görmedik ama aldığımız bilgilere göre Blues Brothers olayı (yani tel örgüde şişe kırma eylemi) burada gerçekleştiriliyormuş.

Perşembe akşamüstü, Ulus'ta Stanboul adını taşıyan yeni bir bar-kafe açıldı. Aldığımız bilgilere göre aynı yerde (Akmerkez'i geçer geçmez) daha önce bir Fransız lokantası mevcutmuş. Stanboul memleketin bir kısım insanının yeni eğilimlerine uygun bir biçimde dizayn edilmiş deyim yerindeyse bir "iş çıkışı" mekanı. Batıdan ithal fikirleri, yine batıdan ithal likitler eşliğinde görüşme imkânı yaratan bir yer. Geniş, modern (ne demekse) ve kesinlikle çok iyi sarmıslıklı sosu olan bir yer. İleriki günlerde Stanboul olayına daha yakından bakma niyetindeyiz.

Cool Ol Ciğerimi Ye Fakat Arıza Yapma

Nick Cave'in evinin duvarlarında (zaten tek odalı bir dairede oturuyor) James "Demon Dog" Elroy'un fotoğraflarının bulunması, daha doğrusu bu gerçeği bizim yeni öğrenmemiz, bu günlerde hep kötü başlayan (üstelik hâlâ güneşli) sabahları bir miktar enteresan hale getirecek. Nick Cave de bizim gibi cinayetin basit bir sanat olduğuna inanmıyor. Kendisi, cinayet olayına ne kadar önem verdiğini "Murder Ballads" adını taşıyan bir albüm yaparak gösterdi. Güneş ışıklarını kalın perdeler arkasına hapsederek gün boyunca hasta ruhumuzu depreştiren "American Tabloid"i (James "Demon Dog" Elroy'un son romanı) tekrar okumaya başladık. Yüksek tavanlarına rağmen son derece karanlık olan odanın duvarlarında silüetler görmeye başladığımızda cinayet olayına şimdilik bir son verip yeniden sosyal bir insan olmaya karar verdik. Gerçi her sabah iş yerimizdeki bölmemize doğru yürürken kontrol edilmesi güç cinayet arzusu kulaklarımızı uğuldatacak denli güçlü bir şekilde kendini dışarı vurmaya çalışıyor. Bölmeye vardığımızda (işyerinde yani) binlerce yıllık uygarlığın estetik açıdan vardığı son nokta buysa eğer durumumuz çok vahim diye düşünüp, Navajo kızılderilileri gibi anti-estetik görünümleri yok etme olayına girmek ihtiyacı benliğimizi yiyip bitiriyor.

Bütün bu çirkinlikleri unutmak, yeniden sağlıklı ve normal bir insan olmak maksadıyla güneşin batmasını bekleyip kendimizi sokaklara vurduk. İlk durağımız eve de yakın olması itiba-

rı ile Captain Hook (bu ismi acaba çok mu aradılar diye düşünmemek elde değil) oldu. Aslında Captain Swing olsaydı hiç olmazsa gençliğimizi hatırlardık. Fakat bilindiği gibi Captain Hook da mühim bir şahsiyet, kendisini İngiliz edebiyatı ile olan ilk temasımızdan, Stevenson'un "Define Adası" eserinden hayal meyal hatırlıyoruz. Captain Swing'i tercih etmemizin nedeninin ise, çizgi romanı, en radikal iletişim biçimi olarak teşhis etmemizden kaynaklandığını onbeş dakika kadar düşününce anladık.

Captain Hook'un ağır demir kapısına vardığımızda biraz endişelendik. Çünkü kapı çok ağır ve azametli görünüyordu. Bodyguard beyi kibarca aşip, içeri girdikten sonra ciddi bir şaşkınlık yaşadığımızı itiraf etmeliyiz. Çünkü içerisi bir filmde izlediğimiz bara o kadar benziyordu ki, acaba bir de ya olayına mı girdik diye endişelendik. Sözü edilen film "Blues Brothers", bar ise Blues Brothers ekibinin kendilerini Country grubu diye yutturdukları bir redneck mekanı idi. Memleket insanının kökü dışarda kültürel eğilimlere sahip olması yetmiyormuş gibi, bir de bunları "pastiche" şeklinde gündelik hayatına yansıtmasını ve son olarak da bu olayın tamamını modern ve başarılı bir durum olarak sunmasını idrak etmekte büyük güçlük çekiyoruz. Önü tel kaplı sahnenin ardında çalan genç blues bandı bizi filmde gördüklerimiz kadar etkilemedi. Captain Hook'da bira ucuz, insanlar genç ve blues müziğini seviyorsanız mutlu olmanız bile mümkün. Öte yandan arızalı ve hasta ruhlu iseniz içeriği görür görmez "Jailhouse Rock" şarkısını isteyip, kendinizi sahnenin önünü kaplayan tel örgüye çarpma isteği ile kavrulabilirsiniz. Captain Hook, Harbiye'de, Dolapdere'ye doğru inen geniş yaya merdivenlerinden sonra karşınıza çıkacak ilk dar sokağın içinde.

Gecenin ikinci mekânı uzun bir zaman önce Arnavutköy'de iken bir "Indie Night" partisine gittiğimiz, şimdi ise Levent'te yeniden açılan Cool Bar. İstanbul'un ender modern rock mekânlarından biri olarak anılan ve özellikle Boğaziçi Üniversitesi öğ-

rencilerinin rağbet ettiği Cool Bar, genç ve hip (ne demekse) bir kalabalığın (fakat kültürel vaziyet yine Captain Hook gibi) bir-birini bulduğu bir mekân olarak bir süredir dikkat çekiyordu.

Cool Bar'ın Levent'teki yeni mekânı son derece etkileyici bir görünüme sahip. Strange Days (Tuhaf Günler) filminde gördüğümüz acayip barı andıran metal ağırlıklı dekor, başarılı ışıklandırma, yüksek tabureler, sağa sola serpiştirilmiş minyatür barlar ve kıvrak danslar yapan genç insanlar, insanı değilse bile "cool" yapabilir. Arnavutköy döneminde mevcut olan kalabalığın, Levent'te bir miktar değiştiğini düşündük. Yanılmış da olabiliriz (genellikle öyle oluyor) fakat en azından şunu teşhis ettik ki Arnavutköy'de insanlar daha zayıftı. Yeni yerdeki (Levent yani) müşteriler biraz daha iyi beslenmiş, üstelik çoğunluğu da BMW marka otomobil kullanıcıları (aslında çok iyi bir şey).

Son derece yüksek olan taburelere tüneyip etrafı görmeye çalışırken, birden her yer karardı. Önce kör olduğumu düşündüm, fakat ardından anlaşıldı ki elektrikler kesilmişti. Bir an için hayatımın geri kalanında "Allahım kör et beni, aksın gözlerim önüme aksın" şarkısını söyleyerek dolaşacağımı düşünürken elektriklerin kesildiğini anlayınca (herkesten otuz saniye sonra olayı kavramam çok düşündürücü) bir nevi sevindim bile. Mumlar eşliğinde olay devam ediyordu. Ve güzel kızlar hâlâ kıvrak danslar icra ediyorlardı. Ben ise dünya ve memleket meselelerinden uzakta Levent'in temiz havasını soluyor, etrafımda aniden beliriveren güzellikleri gözlerimi iyice kısarak beynime kaydetmeye çalışıyordum. O esnada elektrikler geri döndü ve müzik başladı. Bu ana kadar müziğe dikkat etmemiş olan bizler birdenbire on yıl önce pek "hip" olan ama artık deyim yerindeyse son derece "uncool" olan biteviye "beat" olayı ile karşı karşıya olduğumuzu anladık. Her nedense memleket insanı kuvvetli bas vuruşları dışında bir tarza sahip olan musikiler ile asla dans edemiyor. Fakat asıl enteresan hadise ise bu kuvvetli bas vuruşları ile

yapılan danslar, müziğin karakterinin aksine son derece yumuşak hareketlerden oluşuyor.

Görünümü, dekoru ve ham görünüşlü metal parçaları ile Cool Bar ilk bakışta (hem üstü açık hem de son derece ferah bir mekân olduğunu da eklemek gerekiyor) gayet başarılı bir gece geçirmek için biçilmiş kaftan. Fakat bir yerde bir arıza var. Bu durumu yine kesin delillerle izah edemeyeceğiz, fakat bir ince rahatsızlık mevcut. Gerçi büyük olasılıkla bu durum bizim hasta ruhumuzdan kaynaklanıyordur, ancak yine de bir küçük endişeye sahibiz. Belki de biz hariç Cool'da bulunan diğer insanlar cinayet romanları okumuyorlardır. Bir yerde kimse mecbur değil.

Esintili Geceler ve Modern Türkiye

Memleketteki çalkantılara, kriz söylentilerine ve her türlü karanlık işarete rağmen İstanbul şehrinin Gargoyles'ler misali hava kararınca hayat bulan ve güzelliklerle dolan bir takım mekanları, vaziyetlerini aynen koruyorlar. İngiltere'nin farklı galibiyetini bahane ederek, bu geceki asıl hedefimiz olan Q Jazz Bar öncesi, Britanya Adası publarının bir nevi kopyası olan North Shields'e doğru yollandık. Nezih muhit Nişantaşı'nın tam göbeğinde yuvalanmış olan North Shields'a girdiğimizde önce havayı kokladık, neredeyse Britanya. Ağır, fakat konforlu (bu nokta çok mühim) olan North Shields'in bizce en başarılı köşesi olan uzun barın ucunda kendimize bir yer bulduk. Hemen yanımızda bir yandan Avrupa Şampiyonası'nı izleyen, bir yandan da gayet yüksek sesle muhabbet eden iki mavi gömlekli genç adamı teşhis ettik. Diğerine nazaran daha yüksek sesle konuşan ve sarı puantiyeli kravatı ile dikkat çeken, modern görünüşü, yüksek ses gücü ve hemen hemen her konuda beyan ettiği değerli fikirleri ile "Yeni Türk Modernizmi"nin (gayet tabi bizim kanımızca) en birinci temsilcisi olarak gözümüze girdi. Biz şaşkınlık ve gurur (memleket insanı bir yerde) karışımı hissiyat içerisinde durumu izlerken içeri giren balık etinde bir İngiliz bayan da aynı ekibe katılınca ellerimizi havaya kaldırıp teslim olmaya karar verdik. Fakat o da ne, modern gencimiz en hakiki Kuzey Londra lehçesi ile gürül gürül İngilizce konuşmaya başladı. Bu durum karşısında daha iyi techizatlandığımız bir gün North Shields'e geri dönmek üzere dışarı çıkıp Q Jazz Bar'a doğru (sanki Uzak Batı'ya gider gibi) yola koyulduk.

Çırağan Kempinski otelinin saray yönündeki bahçesinin ardında gizlenen ve saraydan geriye kalmış nadir güzelliklerden biri olan dev kemerin altından geçtikten sonra ulaşılabilen Q Jazz Bar son derece net ve sarıh bir biçimde dünyanın en güzel manzarasına sahip. O kadar etkileyici bir manzara ki insan kendini her şeye rağmen iyi hissedebilir. Gerçi biz Jello Biafra'nın sözünü dinliyor ve depresyon içinde kıvranıp (meselelere hakim olmanın tek yolunun bu olduğunu Biafra 1982 yılında beyan etti) ve bu sayede durumları daha iyi teşhis etmeye çalışıyoruz. Açılalı henüz iki hafta kadar olmasına rağmen Q Jazz Bar hakikatlı bir müdavim takımına sahip. Q Jazz Bar'ın sahipleri "buraya eskiden evinden çıkamadığı için bir yere gidemeyen insanlar geliyor, biz burayı açarak onları evlerinden çıkardık" diyorlar. Bundan kasıt Q Jazz Bar'a gelen insanlara o kadar ağır ki (para, iktidar ve geriye kalan herşey) başka yere gitseler arıza olur. Elçilik görevlileri ve zaman zaman Kempinski otelinin müşterileri de Q'nun bir anlamda cennete benzeyen manzarası altında caz nağmeleri dinliyorlar. Beyaz büyük şemsiyeler ve bahçe tarzı mobilya anlayışı, hava kararmadan, başka bir deyişle gökyüzü lacivert olmadan önce, Q Jazz Bar'ın Atlantik kıyısında denize bakan bir terasın üstüne kurulmuş bir İngiliz sömürge kulübünü andırmasına yol açıyor. Q'nun geçen kış açılan ve yine otelin içinde yer alan kapalı mekânında olay yaratan kadehle şampanya ve havvyar servisi pek yakında üstü açık, yazlık bölümde de yakında hizmete sunulacak, bu durumun memleket için hayırlı olacağı kanısındayız. Q'nun en iyi taraflarından biri Boğaz yönünden esen rüzgarın serinlemesi durumunda, garsonların koşarak size bir adet şal getirmeleri.

Q Jazz Bar'ın en enteresan hizmetlerinden biri Kerem Görsev ve ecnebi cazcı arkadaşlarının geceyarısından bir saat önce başlayan musiki icraatları. Grubun solisti Alan Harris, Batı dünyasının en karakterli caz dergisi Downbeat tarafından "ABD'nin

en iyi erkek seslerinden biri" olarak ilan edilmiş. Q'nun genellikle 35 yaş ve üstü ağırlıklı müşterisini memnun eden bir repertuara sahiptir. Bizim şahsi kanaatimiz ise daha ağır şarkılar icra etseler daha iyi olacak şeklinde. Fakat bu durumu Kerem Görsev'e ilettiğimizde, kendisi bar halkının isteğinin daha hafif bestelerden yana olduğunu ancak kendilerinin zaman zaman ağırlık yaparak Charlie Parker besteleri de çaldıklarını memnuniyetle ifade etti.

Q Jazz Bar'da görülen insanlar kanımızca gündüzleri Saville Row terzilerine diktirdikleri elbiseleri içinde memleketin kade-rini tayin ediyorlar, geceleri de bütün bu ağır işlerin yorgunluğunu sweat shirt'lerini giyerek geldikleri (cep telefonlarını bile yanlarına almıyorlar, sanırım Q'da mobil olmak bir nevi ayıp) Jazz barda atıyorlar. Q'nun en iyi taraflarından biri de Versace'den giyinmiş insanların bulunmaması. Bu markanın halkımızın bir kesimi tarafından neden tercih edildiğini anlamamakla birlikte, bunun kökü dışarda bir ecnebi tertibi olduğunu sanıyoruz. Q sabaha karşı saat dörde kadar açık, fakat biz bu ağırlık karşısında mağlup olup, yabancılık çekmeyeceğimiz bir başka yere doğru uzaklaştık.

Yakınından Tramvay Geçen Barlar

Zihin bozucu sıcaklarla birlikte sadece gece karanlığında nefes alabilen ve bu yüzden bu nadide şehri sadece karanlıkta görebilen insanların sayısında gözle görülür bir artış yaşanıyor. Sıcaklar yüzünden üstü açık yerler Los Angeles uçağı kadar rahat görüyor. Ancak biz bu haftasonu alkolün üstü açık ve manzara gören yerlere nazaran kayda değer bir ucuzlukta olduğu ve entelijansiya arasında "otantik" olması itibarıyla, en az kirli seks kadar ilgi çekici olan Beyoğlu çevresindeki çeşitli bar ve kafelerde (bilindiğı üzere ayın son haftası ve bir çanta dolusu "cash" bitti bile) gerçekleşen sosyal hadiseleri gözlemlemeyi tercih ettik.

İstiklal Caddesi'ne adım atar atmaz memleketin pek meşhur olan "mozaigi" ile karşılaşmak, gelecek konusundaki kuşku ve umutsuzluklarımızı tümenden silip atıyor. Binlerce yıllık uygarlığın adeta her on yılından bir örnek görmek (antropolojik açıdan demek istiyoruz) ve her birinin barış içinde birarada (en azından şimdilik) yaşadığına tanık olmak içimize su serpti. Bilindiğı gibi memlekette aslında güzel şeyler de oluyor. Bu itibarla, varsa bir güzellik, görmek ümidi ile nezih bir akşamüstü kahvesi olan Kaktüs'e gittik. Kaktüs, geceleri Vildan hanımın yönetiminde (gündüzleri gitmeye bir türlü muvaffak olamadığımız için gündüz personeline tanıyamadık) değerli barmen Vahit Bey'in hazırladığı eşsiz kokteyllerle İstiklal Caddesi üzerinde her türlü ağır karaktere yataklık eden, çok müstesna bir yer. Bir kış akşamı kapıdan içeri giren orta yaşlarda kadınlı erkekli bir grup daha henüz sandalyelerine bile oturmadan "oh ne kadar hoş, Paris kafelerine benziyor" tepitini yüksek sesle yaptığından beri, kimse Vildan'a Paris kah-

velerinden bahsedemiyor. İngilizce lisanında yayınlanan "İstanbul Guide" dergisi yazarlarının Kaktüs'ün filtre kahvesi için "uçaklarda da böyle kahveler veriliyor" (airline coffee yani) demesine karşın, kibrit çöpünün bile dik duracağı derecede sert imal edilen bu kahve, içinizdeki arıza ateşini anında söndürmeye kadir.

Jim Thomson'un ünlü karakteri "Lou Ford" (Killer Inside Me ve Wild Town kitaplarında tasvir edilen, küçük kasabanın hasta ruhlu şerif yardımcısı) benzeri, gözlerinin içinde karanlık ateşler yanan, hep sırtını duvara verip siyah beyaz gazeteler okuyan ve mekandaki herkesi tanımlarına karşın yalnız oturan ağır insanları İstiklal Caddesi civarında başka bir yerde görmek pek mümkün değil. Ancak neden Kaktüs'te sürekli olarak başarısız bir müzik seçimi (ya duyarlı caz nağmeleri, ya da asansör tarzı öldürücü melodiler) yapıldığını çözmuş değiliz.

Kaktüs'ten çıkıp, başka bir güzel mekâna doğru hareket etmek üzereyken Boğaziçi'nin nadide deniz mahsüllerinden tatma fırsatını yakaladık. İmam Adnan Sokağı'nın köşesindeki seyyar midyeci bey, midyelerin içinden çıkan ve yanlışlıkla çiğnendiği zaman "çatır, çatır" ses çıkaran cisimlerin inci olduğunu iddia etti. Durum sanki bir Orhan Pamuk romanı gibiydi. İnciler, midyeler ve diğer gece güzelliklerini yavaş yavaş idrak ederek, sabaha kadar dans etmek niyetiyle Roxy'ye doğru uzadık.

Roxy bilindiği gibi şehrin mühim bir dans kulübü olarak haklı bir şöret sahibi. DJ ve yönetici Kaan Yücel'in iki bin küsürlük CD arşivi ve deyim yerindeyse kulübü dolduran halkın nabzını tutmayı bilmesi Roxy'nin en sıcak yaz günlerinde bile dolmasına yol açıyor. Roxy'nin high tech garsonları kulaklıklılı mikrofonlarla dolaşıp ortalığa bir New York kulübü havası verirken, karanlıkta güneş gözlüğü takıp içeride dolaşan insanlar hem New York, hem de hastane havasını içimize sindirmemize yol açıyorlar. Biz içeriye intikal ettikten sonra bir terbiyesizlik yapıp Kaan Bey'den (hiç utanmadan) şarkı isteme cüretinde bulunduk.

Fakat Kaan Bey, iyi bir arkadaş olduğundan Beastie Boys'dan bir adet acid denemesi çaldı. Ancak bunu denemenizi tavsiye edemeyiz, çünkü Kaan sinirlenebilir (gayet haklı olarak). Kaan musiki seçimi yapmadığı zamanlarda kendi icadı olan "Roxy Libido" adlı kokteyli imal ediyor. İddiasına göre "Roxy Libido" ikinci bardaktan sonra garantili başarı sağlıyormuş.

Roxy'nin müdavimleri arasında ülkemizde top dolaştıran ABD'li basketbolcular bulunuyor. Siyah müziğin en son ve en iyi örneklerinin sergilendiği tek yerin Roxy olması, basketbolcuların sıkça gelmesinin en birinci nedeni. Mankenler, televizyon şahsiyetleri, gazeteciler ve reklamcılar Roxy'de devamlı surette mevcut. Roxy'de göreceğiniz (daha doğrusu bizim gördüğümüz) en ilginç canlı cinsi, halk arasında "çiyan" olarak bilinen, genellikle yerli otomobillere Ferrari lastiği takıp, ağır kokular süren, küllüplere erken gelip bodyguard engelini başarıyla aşan enteresan bir genç adam kalabalığı. Sürekli birbirlerine yakın durup güzelliklere de aynı anda hamle ettikleri için çok ayaklı canlılar gibi acayip bir uyum içinde hareket ediyorlar. Aynı gece bizde jilet gibi ütülenmiş beyaz gömleklerimiz ve sıcağa rağmen giydiğimiz ceketlerimizle başarılı çiyan örnekleri arasında yerimizi aldık.

Gözlerimiz ışığa ve tabii güzelliklere alıştıktan sonra, sahne civarında duran bir genç adam dikkatimizi çekti. Kendisi kırmızı Portishead tişörtü ile dünya musiki hareketlerini pek yakından takip eden başarılı bir insan gibiydi. Fakat terleyip tişörtü kokutmaktan çekindiği için (bu bizim tahminimiz) neredeyse hareket-siz duruyordu. İnsan üzülüyor tabii, memleketimizde The Face dergisi var, Tomy Hillfiger taklidi gömlek var fakat kırmızı Portishead tişörtü yok. Genç adamın bir tişörtü daha olsa rahatlıkla dans edecek ve belki de başka bir aleme gidecekti. Bu arada biz yine başarısız olup, gayesiz, umutsuz ve bitap düşmüş bir şekilde geceyarısından sonra yayınlanan üçüncü sınıf bir korku filmi seyretmek üzere evlere dağıldık.

Beyoğlu'nda Ağır ve Tehlikeli Geceler

Los Angeles-Miami arasındaki yolculuğun başlamasından az sonra kemerleri çözebilirsiniz ikazının yanması üzerine Fredrick J. Frenger Jr hostesi çağırıp bir kadeh şampanya ve yazı yazmak için kağıt kalem istedi. Çaldığı beş kredi kartının sahiplerinin imzaları üzerinde çalışan Freddie, Miami'de güzel bir zaman geçirmeyi arzuluyordu. Ancak havaalanına iner inmez kendisinden para isteyen Hare Krishna'nın işaret parmağını geri çevirmek suretiyle kırdı, ona çok sinirlenmişti. Günler sonra parmağı kırılan genç adamın geçirdiği şoktan öldüğünü öğrenince çok şaşırdı. Charles Willeford'un en tanınmış eserlerinden biri olan "Miami Blues" kitabının baş kötüsü Frenger'i anlatmak daha doğrusu tanıtmak için aslında çok yetersiz bir paragraf seçtik, fakat bilindiği gibi asıl mevzumuz bu değil. Beyoğlu'ndaki ikinci gecemizde havanın kararması ile sanki yoktan varolmuşcasına ortaya çıkan genellikle siyah ceketli, sıkça beyaz gömlekli zayıf, fakat bir sinir yumağıymış gibi gergin ve sert bakışlı çok sayıda insan her nedense bize Willeford'un acımasız psikopat'ı Frenger'i hatırlattı. Enteresan bir biçimde aynı kitapta yer alan normal Miami vatandaşlarının hemen hemen tamamı da güvenlik obsesyonu içindeler. Kısacası bu kadar tırmalamamızın nedeni Willeford'un Miami'si ile İstanbul arasında suni de olsa bir bağ kurmaya çalışmamız. Kanımızca öbür İstanbul, Beyoğlu'nu ele geçirmiş, bir nevi kırlardan şehirlere doğru bir kuşatma gerçekleştirilmiş. Azar azar yanan sokak lambalarının loş ışıkları

altında hepsi birer girişimci gangster şekli çizen sert arkadaşlar yine hep sert adımlarla caddede bir aşağı bir yukarı hep yürüyorlar.

Gecenin açılışını yapmak üzere Pia'ya gittiğimizde boş olduğumuz ilk masanın rezerve edilmiş olduğunu dehşetle farkettik. Bize kalırsa bu durum Mc Donalds'da yer ayırtmaktan farksız (şekilde görüldüğü gibi çok sinirlendik). Sonunda yer ayırtan arkadaşlar Pia'ya geldiler onları görünce anladık ki yine Yeni Türk Modernizmi'nin bir atağı karşısında feci bir yara almışız. Yine mavi gömlekler, üzerinde dalgalı okyanus resmi olan traş losyonu kokusu ve gülen yüzler, Leo Malet'nin dediği gibi hayat hakikaten berbat.

Pia açıldığı günlerdeki kadar duyarlı bir mekân değil artık, ancak yine de üst katta, kimsenin uzanamayacağı kadar yüksek ve erişilmez bir yerde duran bitkileri (bunların nasıl sulandığı kahve müdavimleri arasında geçerli mevzu bittiğinde ele alınan ilk yedek muhabbet) duvarlarda asılı güzel retroları ve asma kaktı ile Kaktüs'e nazaran daha genç ve duyarlı bir müşteri topluluğuna sahip.

Modern insanlar tarafından rezerve edilen masanın tahribatını üzerimizden atmaya çalışırken bu kez de büyük Kef Koda hoparlörlerden gelen müzik yayını tarafından darbe yedik. Roxette grubunun hit şarkılarını içeren bir kaset aniden çalmaya başladı. İskandinav ülkelerinde yaşayan insanların icra ettikleri şarkıların dünyanın geri kalan kısmına yayınına bizce yasak getirilmeli. Binlerce yıllık uygarlığa Volvo otomobilini dizayn ederek yeterli tahribat yapan zihniyet, Roxette şarkıları ile Pia'da tüm gayesi huzur ve güzellik olan bizleri de zihni komaya soktu. 400 Darbe filmi böylece bir kez daha hayata geçti.

Akli dengemize katkıda bulunacak bol feed-back'lı ve tabiatıyla gayet yüksek volümde çalınan şarkıların garantili yeri Kemancı'ya gitmek üzere Pia'yı terkettik. Kemancı kompleksinin

önüne vardığımızda doğruca alt kata indik. Alt kat hakiki Kemancı müdavimlerinin değişmez tercihi. Sabaha karşı ikiye kadar açık olan alt kat kapanınca herkes, daha trendy olan üst kata çıkıyor. Ancak alt kemancı'da ki gruplar her zaman daha iyi (tamamiyle şahsi kanaatimiz).

Kemancı hakkında tüm söylenen olumsuz şeylere karşın bizce ülkenin en iyi rock barı. Sürekli live müzik, gayet iyi seçimler yapan DJ'ler ve uzun, üstelik dönemeçli iki barı, duvarlarda kazılı olan hasta ruhlu desenler, demirden sandalyeler ve tartışmasız doğal güzellikleri ile Kemancı "hatice değil, netice mühim" lafını doğruluyor. Alt katta mühim barmen Cengiz bey sayesinde sıkıntılı günlerimizde bar sandalyesine tüneme olanağı bile bulduğumuz Kemancı denince akla gelen ilk isim ortaklardan Zeki Ateş. Onu herkes tanır, nitekim o da herkesi tanır, bu yüzden kapıya gelip bodyguardları geçemeyenlerin "ben Zeki'nin arkadaşıyım" demeleri hiç bir zaman işe yaramaz. Zaman zaman adeta bir hayalet gibi esinti bile yaratmadan sessizce dolaşan Galip Tekin'de alt kattaki odasında çizim yapar. Akşamüstleri henüz müşteri sayısı bir kaç kişiyi aşmamışken ve güneş hâlâ batmamışken Kemancı'ya (üst taraf) gitmek de ayrı bir olay. Adını bilmememize rağmen (belki de bilmesek daha iyi olur) kızılderililere benzeyen ve bir gecede en az dört düzine kadına teklifte bulunan girişimci ruhu Türkiye'nin dış borç açığını kapayabilecek kadar gelişmiş genç adama dikkat etmenizde büyük fayda var. Öte yandan, biz göremedik, taktikleri başarılı oluyorsa bize de bildirin. Milletçe güzelleştığımız şeklindeki teşhisi-miz Kemancı'da bir kez daha, üstelik kuvvetlenerek yinelendi. Kemancı'dan çıktığımızda sokaklardaki Fredrick Frenger Junior'ların sayısında gözle görülür bir artış olmuştu, bu durum karşısında Miami'ye mi gitsek acaba diye düşünürken, bir taksi altında kalarak feci şekilde can verme tehlikesi yaşayınca acele eve döndük.

Kalk Gidelim Sadabad'a

Elli beş model direksiz sarı Belair'lerin bir zamanlar cirit attığı Dolapdere'nin göbeğinden geçen ana caddede artık sadece yine sarı olan, ancak uygarlık tarihinin tasarım konusundaki tüm geçmişini bir çırpıda silebilecek kadar çirkin olan otomobiller var. Ellibeşlerin iktidarının hüküm sürdüğü yıllarda halkın kullanımına açık olan Yenişehir stadyumu da artık bir nevi otomobil mezarlığını andırıyor. Delikanlının sırtını duvara dayadığı, sedef kakmalı direksiyon simitlerinin moda olduğu, beyaz gömleklerin kolasız asla giyilmediği ve aynı yıllarda pulp edebiyatının en ünlü isimlerinin Kuzey Amerika'da teşhis ettikleri paranoya vakasının henüz memleketimize gelmediği yıllarda, Dolapdere "ağırlığı" olan bir muhitti. İlerleyen yıllarda Batı medeniyetinin memleketimize yaptığı katkıların artması ile birlikte önce 55 Chevroletler, ardından da kolalı beyaz gömlekler ortadan kayboldu. Bu zaman zarfında Dolapdere kötülüğün ve tüm şeytani zevklerin simgesi haline geldi. Şehrin kırık bölgelerinde yükselen sıvasız binalarında yaşayan kesimlerinin genç nüfusu, Beyoğlu'nda attıkları ve başarısız olan turlardan sonra kesin sonuç almak amacıyla Dolapdere'nin arka sokaklarına indiler.

Dolapdere'de, Yenişehir stadyumunun tam karşısında eski görünümlü ancak yeni imal edilmiş mobilyalar ve zaman zaman gerçekten eski olan (hatta antika) ev eşyalarını satan bir çarşı artık büyük bir eğlence kompleksi haline gelmiş. Eskiden kullanılmış gardrop bulmaya gittiğimiz Sadabad'a artık çeşitli av eti (biz politicaly correct olduğumuz için bunu yapmayacağız tabii ki) steak ve diğer yüksek kolestrollü gıdaları almaya gideceğiz.

Yarım düzineye yakın lokanta, bir o kadar da bar ve kulübün bulunduğu Sadabad, Dolapdere'nin göbeğinde bir nevi vaha gibi dikildi. Sadabad'ın en ilginç özelliği içeride para yerine kart kullanılması. Bize biraz karışık gelmesine karşın bu yöntem uyarınca kartınıza, her uğradığınız lokanta yada barda hesabınız kadar elektronik yükleme yapıyorlar, ya çıkarken ödüyorsunuz, ya da eve fatura yolluyorlar. Şekilde görüldüğü gibi bir yandan acayip para harcayabilir, öte yandan sanki bedavaya yiyip içiyormuşsunuz hissiyatına kapılabilirsiniz. Kısacası bu iyi mi, yoksa kötü mü karar vermek zor. Sadabad'ın en heyecan verici yanlarından biri de servis yapan güzel ve kibar kızların varlığı.

Dolapdere'nin karanlık sokaklarının hemen girişinde yer alan Sadabad'a olan ilgimiz sadece yemeklerinin enteresanlığı ve mekanın ferahlığı değil. David Goodis'in "The Moon In The Gutter" romanında yer alan açılış cümlelerini, Sadabad'a girer girmez hatırladık, "Vernon sokağına bakan bir aralığın başında duran gri kedi, gözetlediği iri farenin saklandığı delikten çıkmasını bekliyordu". Goodis tüm kitaplarında yer alan yaralanmış ve hastalanmış ruhların psikolojik vaziyetlerini son derece flu bir politik üslupla anlatıyor. Dolapdere ile Vernon sokağı arasında kurduğumuz hayali bağlantılar, kanımızca pulp edebiyatın ana-vatanında ortadan kalkalı çok yıllar geçmiş olmasına rağmen belki de Chevroletler yüzünden Dolapdere'de şekil bulmasından kaynaklanıyor. Sadabad'ın etrafı kriminal bir görüntü arz ediyor olmasına karşın, içeride kendinizi güvende hissetmeniz için ellerinden geleni yapmışlar. Son derece sıkı olan güvenliğin yanı sıra, silahları tespit eden elektronik kapı ve üst araması neredeyse havaalanı koruma önlemleri kadar etkili. David Goodis gibi pulp edebiyatın bir başka mühim ismi olan Jim Thomson'ın "The Gateway" romanında (aynı isimle iki kez sinemaya aktarıldı) paraları aldıktan sonra Meksika'ya geçmeyi başaran Doc ve karısı huzur içinde yaşlanmak için kendileri gibi Kuzey Ameri-

ka'da suç işleyip olay yerinden uzaklaşıp sınırı geçenlerin yerleştiği Meksika'daki küçük fakat son derece konforlu olan kriminaller kasabasına (El Rey) yerleşirler. Mevzunun sadece bankayı soyup, sınırı geçmekle bitmediğini Doc ile karısı idrak ederler fakat biraz geç olur. Kriminal kasaba "El Rey" her zevke hitap eden, üstelik adam başına en çok polisin bulunduğu (bir suçlu cenneti olmasına karşın) acayip bir yer. El Rey'de hayatta kalabilmenin tek koşulu paranoyak olmak, buraya gelenler genellikle bir çift olarak varıyorlar fakat zaman içinde daha paranoyak olanı diğerini temizleyip paranın tamamına el koyuyor. Yazıldığı yıllar itibarıyla post-pulp olarak tanımlanan "The GATEWAY" romanı çeşitli eleştirmenlerce kapitalizmin insani olan herşeyi nasıl yokettiğini izah ediyor şeklinde yorumlandı.

Dolapdere, Sadabad ve El Rey arasında ne gibi bir alaka var demekte çok haklısınız. Fakat İstanbul şehrini kırlardan kuşatan kenar mahalleler ve oraların madem buradayız biz daha çok şey isteriz diyen sakinleri, şehrin eski parasına sahip ve buna alışmış sakinlerini giderek küçük, dar ve ilk bakışta son derece güvenli gibi görünen vaha şeklinde mekanlara hapsetti. Ümidimiz bu sosyal vaziyetin ve kokusunu hissetmeye başladığımız paranoyanın Türk edebiyatında bir takım ağır eserler yaratması.

Paranoya ve pulp edebiyat dışında Sadabad'da mevcut olan elle tutulur bir incelik de Bülent Somay'ın tüm kompleksin müzik müdürü olması. Zaman zaman çok kadayıf şarkıları gelenlere dinleteceğinden emin olmakla birlikte Sadabad'da musiki kalitesinin yüksek olacağı kesin. Ayşe Tütüncü ve arkadaşlarının ise haftanın belli günlerinde çalacağını belirtmekte fayda var.

Karanlık bir İstanbul gecesinde nereye gideceğinizi düşünürken, ya da herhangi bir yere gidip gitmemek üzerine bir karar verememişken, aklınıza yine David Goodis'in "Nightfall" romanının amnezi kurbanı karakteri Vanning'i anlatan satırlar gelirse, ("O dışarı çıkmak istiyor, ama dışarı çıkmaya korkuyor, bunu

anlamak onu daha çok korkutuyor”) Sadabad'a doğru uzayın, iyi gelir üstelik Vanning'in gölgesini bile karanlıklar arasında seçebilirsiniz.

Reggae Sevmeyen amur Canavarı

Bizim olayımız başka diyerek konuşmasını sürdüren ve ayakkabıları da çamurlu olan bir şahsiyeti dinlerken, aniden gözümüz efsanevi insan Pamela Anderson'un görüntüsünü adeta ödünç almış bir Britanyalı kadına (tahminen İngilizce öğretmeni) takıldı. "Süper politicaly correct" bir durum arzettiğimiz için başımızı kadının aksi istikametine çevirip, bu güzelliğı gözbebeklerimizle takip etmeyi sürdürdük. Olay bir "reggae" partisinde geçiyordu. Sosyal insan olmayı arzuluyan bizler "reggae" müziğine karşı bir sempati beslemediğimiz halde, "bir hadise varsa uzak kalmayalım" düşüncesi ile Bomonti muhitinin karanlık sokakları arasında, önündeki otomobil kalabalığı sayesinde yerini tespit edebildiğimiz konser mekanını bulmuş ve ardından da kararlı adımlarla içeriye intikal etmiştik. Memleket insanının, "mazlum millet müziklerine" karşı beslediğı pozitivist düşünce sınırlarını zorlayan ilgi ve alakası her zaman olduğu gibi bu kez de bizi şaşırtmıştı. Beyaz fanılları, bellerine sardıkları montları ve sırtlarına astıkları çantaları ile şehrimizin güzel ve duygulu insanları "rasta, rasta" diye bağırırmaktaydılar. Acaba tarih öncesi çağlarda atalarımız Jamaica'ya da sefer düzenlemiş miydi?

Şehrimizde çalışıp, hayatlarını kazanan ve bu yüzden de gurbet olayına giren İngilizlerin vaziyeti bir nebze anlaşılır iken, bizim insanımızın durumu ise ağır muamma biçimindeydi. Alınlarında asılı duran ter damllarına aldırmayıp, biteviye kıvrılıp bükülen reggae kalabalığı karşısında akşamüstleri kahverengi kağıtlara naif resimler çizip, ardından üzerinde bulut resmi olan sigaralar içen insanlar gibi çaresiz kaldık. Bu fikir buhranı içeri-

sinde Pamela Anderson'un benzerini de kalabalık içerisinde kaybettik. Bir an için kendisinin altın rengi saçlarının, hoplayan zıplayan kalabalık içerisinde izini sürmeye çalıştık, fakat çabalarımız nafile idi. Bu sırada dehşet içinde, ayakkabılarımızın zemini işgal etmiş olan likit bira çamuru tarafından kirletildiğini farkettilik. "Buffalo Soldier" şarkısı ile kendinden geçen reggae sevenler ise hep yukarıya bakıyor, hatta işaret parmakları ile bir nevi rasta selamı yapıyordu. Bu yüzden de tabanda tehlikeli bir biçimde biriken likit çamuru gözden geçiriyorlardı. Bara yakın ve son derece karanlık bir köşede çamurun yoğunlaştığını hissettik. Paranoya antenlerimiz gözlerimizi o meşum köşeye çevirdiğimizde zelzelede titreyen avize misali harekete geçti. Karanlıkta iyi görememize karşın, o karanlık köşeden gelen, kabaran çamurda oluşan patlayan köpüklerin seslerini net bir şekilde duyduk. İhtiyatlı adımlarla köşeye doğru ilerledik. Tüm salonun hıncahınc dolu olmasına rağmen, o köşenin adeta terkedilmiş bir kasaba gibi ıssız görünmesi, beynimizin ön lobunda uyarı sinyallerinin yanmasına yol açtı. Fakat yine de oraya doğru yürümeye devam ettik. Patlayan köpüklere ulaşmamıza bir adım kala durduk. Daha doğrusu durmak zorunda kaldık. Köşede biriken çamur tahmin ettiğimiz gibi siyah değildi. Büyük köpükler gürültülü (ağız şapırtısı gibi) biçimde oluştukça, yapışkan mayi, bir nevi çok koyu kırmızı bir renk almaktaydı. Biz olayı anlamaya çalışırken, birdenbire o ana değin gördüğümüz en büyük köpük hıslayıp tıslayarak, bir indie gitaristini kışkandıracak kıvamda şapırtılar çıkararak (üstelik uzaktan bile yapış yapış olduğunu hissetmek mümkündü) doğdu. Belli ki çamur canavarı reggae sevmiyordu, biz de sevmiyorduk fakat kendisiyle bu hissiyatımızı paylaşacak ortak bir dil bulamadığımız için en doğru kararın büyük bir süratle olay yerini terketmek olduğuna karar verdik.

Çamur canavarının bir reggae konserinde karşımıza çıkması geçen hafta aldığımız "öze dönme kararı"nın ne denli doğru ol-

duğuna dair bir işaretti kanımızca. Tekrar kendimizi Bomonti'nin karanlık sokaklarına attığımızda, eski bira fabrikasının yarısı kırılmış, diğer yarısı ise kirden ve tozdan siyaha dönmüş camlarının ardında da bazı şekilsiz silüetler gördük, ya da öyle sandık. Acele eve vardığımızda, en arkadaki odada huzursuz ve sinirli bir biçimde duvardan duvara volta atan hamamböceği Hidayet'in vaziyetinin de hiç iç açıcı olmadığını gördük. Belki de ismini beğenmemiştii? Marianna çukurundan daha derin kabuslarla geçen bir geceden sonra, ertesi gün akşamüstü nezih bir mekana takılıp iç sıkıntımızı hafifletme kararı verdik. Bir yandan da deniz olayına girelim fikriyle Ece Bar'da karar kıldık. Giriş katındaki "Aynalı Meyhane"de hiç duraklamadan, üst kata çıkıp, bar kenarında güvenli ve henüz yanmayan şömineye bakan, fakat sahnenin ters istikametinde kalan bir tabureye çöktük. Tropikal bir bahçe nizamında yerleştirilmiş çok sayıda yeşil bitki arasında göze görünmeyen bir huzur ortamı mevcuttu. En azından reegae bize Jamaica kadar uzaktı artık. Başarılı bir cinayetten sonra gelip oturulabilecek pek güzel bir bar idi burası.

Buğulu camların ardından deniz bile görünüyordu. Macar salamlı dilimi kalınlığında yaprakları olan bitkilerin arasında, çeşitli otantik yemekleri atıştıran ve görüntü itibarı ile kendini bilen insanların oluşturduğu kalabalık, çamur canavarının endişe verici kıpırdanışının farkında değildi tabii ki.

Biz bir fikir buhranı geçirirken, müzisyenler sahneye çıktı. Konservatuar öğrencilerinden oluşan ve solistliğini genç bir bayanın üstlendiği, ne yazık ki adını bilemediğimiz (afedersiniz) grup, ilk şarkıda feedback problemleriyle karşılaşmasına rağmen, Ece Bar'ı dolduran kalabalık tarafından takdirle karşılandı.

Bulutlu havalarda uçağa binmekten kaçınmayan ihtiyar şair, Sahra çölünün kum tepeleri altında hakikatı aramaya gittiğinden, çamur canavarının göze görünmesinin aslında hangi manaya geldiğini soracak kimse, maalesef bulamadık. Bu yüzden beklemede kalmaya karar verdik.

Gece Yarısından Sonra

Cinayet Romanı

Dünyanın en mühim şarkıcısı (aynı zamanda yazar, çizer de) Avusturalyalı ağır insan Nick Cave, dedektif romanları edebiyatın rock'n roll'udur demiş. İnanılmaz derecede berbat başlayan (üstelik güneşli) bir sabahın erken saatlerinde, Nick Cave'in bu başarılı tespitini duymak, bizi bir nebze iyileştirdi. Günün geri kalanını aynı başarı ile devam ettirememiş olmamıza karşın Nick Cave'in özlü sözü koyu bir sabah kahvesi işlevi gördü. Ofislerde çalışıyor olmaları gereken bir takım beyaz çoraplı insanların neden sokağın köşesinde park etmiş otomobilleri dayanmış bir şekilde manasız geyikler yaptıklarını her zaman olduğu gibi bu sabah da kavrayamadık.

Şekilde görüldüğü gibi durum hiç de parlak değil.

Sekiz pileli pantolonlar ve hafifçe kirli beyaz çoraplar konusunda son derece hassas olan bu arkadaşlar çalıştıkları varsayılan işyerlerinde aslında ne gibi bir işleve sahipler, sanırım hiç bir zaman bu sırrı çözemeyeceğiz. Bu arkadaşların cinayet romanları da okumadıkları aşikar. Eğer bir gün otomobil sahibi olurlarsa (aynı arkadaşlar) kaldırımında tek başına yürüyen bütün kadınların yanında yavaşlayıp, hatta durup onlara korna çalacaklarını kanımızca kaçınılmaz bir kader adeta.

Kötü başlayan günümüz daha da berbat hale gelmesin diyerek, "Apple" kulübüne (Memos'un altındaki yeni mekân) gitmeye karar verdik. Eğer işittiğimiz gibi Apple'da iyi müzik çalınıyorsa, belki de dünya ve memleketin bizi kedere boğan ağır so-

runlarından uzaklaşırız diyerek geceyarısından az önce Apple'a vardık.

Apple kulübünü, geçmiş yıllarda İstanbul'da gece hayatında ağır izler bırakmış bazı mekânları işleten bir ekip idare ediyor. Kulübe vardıkdan sonra görüştüğümüz bir yetkiliden aldığımız bilgilere göre Apple, ABD'deki ünlü içki yasağı (başka bir deyişle prohibition dönemi oluyor) yıllarında gizlice içki satılan kulüplerdeki kriminal işaret manasına geliyor. Böylece Batı medeniyetinin bir başka önemli köşe taşı daha memleketimiz kültürüne kazandırılmış oluyor. Apple kulübü, İstanbul'da hiç bir dans kulübünde bulunmayan bazı avantajlara sahip. Bunların en başında deniz seviyesinde olması geliyor. Benzer konuma sahip bir çok kulüp olmasına rağmen, Apple'daki pozisyon benzerlerine nazaran çok daha serinkanlı. Gerçi bu iddiamızı kanıtlayacak elle tutulur bir delilimiz yok, sadece Apple'ın daha iyi olduğuna dair bir hisse sahibiz. İkinci mühim özellik ise Apple'da çalınan müzik. Gerçi bize söylenildiği gibi Portishead çalmıyor, fakat "jungle" bile çalıyor. Nitekim genellikle İstanbul'un bir çok kulübünde rastlanıldığı gibi insanı beyin dumuruna uğratmaya muktedir biteviye "beat"ler Apple'da mevcut değil. Görev gereği bir miktar bilgi topladıktan sonra, gözlerimizi scanner pozisyonuna getirip (çünkü ortalık çok loştu ve bilindiği gibi bizde de tavuk karası var) karanlıklar içinden çıkan güzellikleri teşhis etmeye çalıştık. Bu sırada yan tarafımızdaki minderlerde oturan bir grup genç insanı teşhis ettik. Memleket gençliği son derece tasasız, gayet sağlıklı ve uykusunu almış bir görünüm arz ediyordu. Anladık ki onlar da cinayet romanları okumuyorlar. Beyinlerinin ön lobunda karanlık düşünceler parlak yılan balıkları gibi kıvrak şekiller çizerek dolaşmıyor. Fakat öte yandan son derece huzurlu görünüyorlar, yüzlerinde paranoyak ifadeler seçilmiyor. Bizim gibi işyeri dışındaki bütün mekânlarda kendilerini güvensiz hissetmiyorlar. Bu grubun içinde yer almasına karşın sanki

bir miktar farklı gibi duran (hepsinden daha uzun bacaklı idi) bir genç kadının yaptığı (üstelik çoğu zaman kendi kendine) tehlikeli dansları izlerken, birdenbire oturuş biçimimizin serinkanlı vaziyetini kaybettiğini dehşetle farkettilik. Yerlere serili olan rahat minderler, etraftaki güzellikler, Boğaz manzarası ve İskoç alkolünün etkisi sonucunda oturma düzeninden bir nevi yatar düzene geçmiştilik bile.

Kendimize çeki düzen vermeye çalıştığımız talihsiz bir anda Apple'da cumartesi gecelerinin hiç bitmediğini öğrendik. Şöyle ki, pazar sabahı erken saatlerde hâlâ ayakta durmayı becerebilen müdavimler Apple'a yaşanan bir tekne ile Boğaz'a açıyorlar. Biz tabii ki yeterince serinkanlı bir durum sergileyemediğimiz için bu tekne ve uzak limanlar olayına katılamadık. Şayet katılsaydık bile her an denize düşme tehlikesi içinde olurduk sanırım. Uzun bacaklı, genç ve güzel kadın ise tahminimizce çoktan sıcak denizlere doğru yol almaya başladı bile.

Saat geceyarısını geçtikten sonra cinayet romanları beyinde çeşitli zararlı etkiler yapmaya başlıyor. Sürekli terleyen hasta ruhlu karakterler birden yanbaşıınızda belirip size telkinlerde bulunmaya başlıyorlar. Birden hayat son derece manasızlaşıyor, cinayet gerçekten basit bir sanat mı acaba diye düşünmeye başlıyorsunuz. Bu noktada uzun bardaklarda bol buzlu sodalar içerek tekrar hayata dönmek gerekiyor. Bu soda olayı sırasında güzelliklere karşı az da olsa mevcut olan kazanma şansı tamamiyle kayboluyor. Hayat berbat ama en azından denize düşmediğimiz için şanslıyız diye düşünüyoruz. Hayatta başarısız olmamıza karşın, Apple'da mevcut olan başarı ve güzellikler karşısında etkilenip az da olsa bir ümide kapılmış durumdayız. Sıcak denizler ve uzak limanlar olayı yani...

Faydalı Eserler ve Kalın Biftekler

Çok şahane bir gündü. Kışın gelmiş olmasına (çamur ve kalın palto olayı), "oh aşk da var" başlığına, Kitap Fuarı ge-yiklerine, karbondioksitli sodalara, tarih yazarlara ve diğer aca-yipliklere rağmen herşey şahaneydi. Üstelik ihtiyar şair de Ku-zey Afrika'nın çöllerinden bunalıp, memlekete geri dönmüş, orada tanık olduğu gariplikleri, yine orada alıştığı koyu kahveler eşliğinde anlatacaktı. Tabii ki en fazla merak ettiğimiz konu be-li kum saati inceliğinde ve ayak bileğinde bilezik olan Kuzey Afrikalı bayanlar idi. Fakat biz geçici ve önemsiz meselelere ka-fa yorar ve onları merak ederken, bilemedik ama bilmeliydik ki ihtiyar şair Kuzey Afrika çöllerinde varoluş meselesi üzerine uzun uzun kafa yormuştu muhakkak. Nitekim kendisi hakiki gü-zelliğin iki ayak üzerinde yürümediğini, sadece aklın derinlikle-rinde kozmik çatırtılar çıkararak mevcut olduğunu ve ardından da gözlerden ve burun deliklerinden fişkırdığını ifade etti. Koyu kahvesinden bir yudum çekip, tok içimli Fas sigarasından adeta sömürerek çektiği bir avuç dumanı havaya doğru bir bilge eda-sıyla üfledikten sonra kainattaki en mühim hadisenin fikir hadi-sesi olduğunu söyledi. Fikir olayına bile sadece horizontal bakan bizler bu ağır cümlelerden sonra düşünmeye, aşkın bile var ol-duğu fuara gidip faydalı eserler satın almaya ve tabii ki onları okumaya ve de karanlık bir odaya kapanıp beynimizde bir ışık çıkmasını (şayet olursa, fazlaca ümitli olmamakla birlikte) bek-lemeye karar verdik.

İlk hareket olarak Türkçeye çevrilmesi bile yıllar süren, ka-inatın en ağır kitabı "Ulysses"i satın alıp, okuma (şayet becere-

bilirsek) olayına girelim dedik. Fakat ihtiyar şairin dediği gibi mühim olan tatbikat. Ulysses meselesinde tatbik güçlüğü içine gireceğimize dair içimizde karanlık bir his zaten mevcuttu, nitekim kitapçının önüne kadar gidip içeri girememek de vardı. Yeterince cesur davranıp içeri girsek, raflara doğru ilerleyip bu ağır eseri görsek, bir sonraki hareketimiz ne olacaktı? Rafın o bölümü tahminen mahşeri bir kalabalıkla dolu olacak. Fakat ilk hareketi kimin yapacağı önemli. Sessiz fakat kararlı kalabalığın içinden seri bir hareketle sıyrılıp, iki eliyle (kitap ağır bilindiği gibi) Ulysses eserini kim çekip alacak o raftan? Öte yandan rafta göremeyip, kitabın ismini telaffuz ederek isteme mecburiyeti de olabilir ki, bu durum veba salgını sırasında Oran şehrinde bulunmak kadar zor.

Fakat tüm güçlüklerle ve sıkıntılara rağmen bu ağır ve faydalı eseri, beynimize güzel bir fikir nüfuz etmesi maksadıyla alma kararımız kesin. Belki bu sayede işyerimizde hemen yanibaşımızdaki masalarda oturan saygıdeğer meslekdaşlarımızı ellerimizle boğma düşüncelerinden uzaklaşabiliriz. Aksi takdirde cinai bir haz uğruna, yürüyen ve yürümeyen güzelliklerden uzak, soğuk bir hücrede tuvalet kağıtlarına çivi ile makaleler kazımak zorunda kalma ihtimali söz konusu.

Bütün bu karışık ve derin mevzuların ağırlığı karşısında ezildiğimizi hissettik ve bu yüzden ani bir karar alıp kendimizi Zeytin Sardunya'nın kışlık mekanına attık. Adeta bir New York diner'i gibiydi. İşinden çıkmış (sanki hiç çalışmamış gibi duruyorlar) sık giysiler içindeki insanlar (üstelik girince bizim gibi yabancılık bile çekmiyorlar) kararlı adımlarla onlar için ayrılmış yerlerine doğru ilerliyorlar ve ardından oturur oturmaz sanki bütün gün etüd etmişler gibi yemeklerini nizamlı intizamlı bir şekilde istiyorlardı. Matematik sevmeyen nesillere dahil olan bizler için bu nizam ve intizamın, tatbiki zor, hatta imkansız idi. En çok hoşumuza giden en kalın fakat en yumuşak kumaşlardan

imal edilmiş ağır çeken peçetelerdi. Kibar ve iyi giyinmiş insanlar, güzel kadınlar ve iyi yemekler arasında fikir olayına giremedik tabii ki. Topkapı eskicilerinden alınmış ve büyük olasılıkla eski bir Nazi'ye ait (yüzde yüz yün, fakat Alman malı) siyah ceketimizin bizi ele vermemesi ümidiyle barda oturmaya devam ettik.

İlk fırsatta koyu renk ve çizgileri olan bir takım elbise bulmak için Topkapı'ya gitmek gerektiğine karar verdik. Halk mutlu idi ve eğleniyordu. Kimse Prozac olayına da girmiyordu besbelli. Dünya ve memleket meseleleri de burada görüşülmüyor, bunların yerine az pişmiş kalın biftekler tercih ediliyordu. Mecburen bir ince ayar olayına girdik. Nitekim haticē değil, netice- nin önemli olduğunu Fenerbahçe bize göstermişti. Yanlız maçtan önce Manchester hissesi almasaydık daha iyi olacaktı. Sanki Ulysses'in ağırlığı (daha satın bile alamadan) üzerimize çökmüştü. İhtiyar şair gibi yapıp uzaklara mı gitmeliyiz acaba? Alas- ka'da bir petrol kuyusunda kara altın olayına mı girsek yoksa? Kuzey kutbuna yakın olmak ve manyetik alan hadiseleri, huzura giden yolda bir kilometre taşı şekline dönüşebilirdi. Fakat oraya da karadan gitmek zor bilindiği gibi.

•

Genç ve Hür İnsanlar Mekanı

Sehre yaz sıcakları hâkim olduğundan beri soğuk kış gecelerinde bir güzellik bulma uğruna uğradığımız ve genellikle güzellik bulmak yerine çirkinleştığımız (isteyerek olmuyor) mekânların çoğu şimdi kapalı. Bunlardan bir tanesi de geçen kış ismi sıkça hemen hemen her cemiyette geçen, ağırlıkla genç, güzel ve hür insanların gitmeyi tercih ettikleri She Bar. Genç, güzel ve hür insanların takıldığı yerlere devam etmek insanın içini açıyor. Yanınızdaki masada kimse siyasi durum analizi yapmıyor ya da "Leydi Macbeth" üzerine bir mevzu açmıyor. Tam akşam hayat hep güzelleşiyor, arıza, sıkıntı ve benzeri hissiyatlar neredeyse gezegen yüzünden silinmiş gibi davranılıyor. Acı çeken ruhların yerini keplerini ters giymiş, pastel renklere bezeli hafif giysileri ile dolaşan genç arkadaşlar alıyor. Bu durum karşısında yukarıda tarif ettiğimiz genç, güzel ve hür insanların She kapandığından beri, Bebek-Hisar arasında bulunan bir apartmanın (bir zamanlar bu binanın önünde Asit Orhan'ın meşhur kırmızı 68 Pontiac GTO'su dururdu) girişinde mevzilenen Ship Ahoy'da boy gösterdiklerini teşhis edip, durumu yerinde incelemeye karar verdik.

Gündüz vakitlerinde sıradan bir Bebek apartmanı görüntüsü, hava kararır kararmaz adeta bir şenlik yerine dönüşüyor. Ship Ahoy'a vardığımızda caddenin deniz tarafındaki bölümünün, halk arasında demir at tabir edilen, ön tekerleği gövdeden bir metre uzakta olup, gövdesi de yere son derece yakın olan motosikletler tarafından silme doldurulduğunu gördük. Türk motosiklet camiasının "chopper" türü motorlara neden bu kadar me-

raklı olduğunu anlamak mümkün değil. Sahil yolunda ağır ağır gidip kendilerini vitrin camlarında seyrediyorlar sanırsınız. Uzmanlara göre bu tür motorlar sadece Mojave çölünü boydan boya geçen asfaltlar için imal edilmiş, fakat milletimizin Versace düşkünlüğü gibi chopper merakı da gelecek yüzyıllarda toplum bilimcilere mühim bir malzeme olacak sanıyoruz.

Deniz tarafını terkedip caddenin öte yanına geçtiğimizde şan şöret, mevki makam sahibi insanların, henüz şöret olamamış olanlarla (bunların büyük çoğunluğunu genç müzisyenler oluşturuyor) son derece kaynaşmış olduğunu gördük. Ship Ahoy aslında bir nevi mahallenin kahvesi gibi, herkes birbirini tanıyor ve birbirini seviyor. Oraya ilk kez gelenler bile kendilerini yabancı hissetmiyorlar. Genellikle ayakta takılıp aynı anda üç kişi ile muhabbet etme olanağı İstanbul'da az yerde mevcut. Özellikle müzisyenlerin bu barı tercih etmelerinin nedenlerinden biri de Ship Ahoy'un, spontane jam sessionların (özellikle Mazhar Fuat Özkan üçlüsü tarafından) bile yapıldığı, neredeyse klasik bir müzisyenler kahvesi tarzına sahip olması. Ship Ahoy'da dikkatimizi çeken bir başka nokta, gelenlerin çoğunluğunun Amerikan otomobillerine olan merakı oldu. Büyüklü küçüklü cipler, kuyruklu kuyruksuz Chevrolet'ler barın önündeki asfaltı bütün gece kazıdılar. Otomobillerin hem çok sayıda, hem de büyük boyda oluşuna rağmen herhangi bir park probleminin yaşanmayışı gecenin ve Ship Ahoy'un tabiri caizse en kral özelliklerinden biriydi. Genç, güzel ve hür insanların Boğaz'ın tatlı esintisi eşliğinde hafif içkilerini (bu kanımızca çok mühim bir nokta, ağır alkol olmayınca tatsızlık da olmuyor) yudumlayıp otomobiller, motosikletler ve zayıf kadınlara ilişkin sohbetler yapıyor olması bizi ziyadesiyle memnun etti. Bar önündeki vaziyetin genel görüntüsü gecenin ilerleyen saatlerinde aklımıza Dead Kennedys'in ünlü "California Über Alles" şarkısını getirdi. Ölü Kennedy'ler grubunun rahatsız elemanları Sunset Bulvarı'nda geçirdikleri

uzun saatlerin ve sıkıntılı gecelerin sonunda mı bu şarkıyı yazmışlardı bilemiyoruz. Fakat yolları İstanbul'a düşseydi "Boğaziçi Über Alles" şarkısını muhakkak yazar ve hatta Fatih Sultan Mehmet köprüsü üzerinde icra ederlerdi.

Ship Ahoy, gece ikiye doğru kapanıyor, fakat mevzu burada bitmiyor. O saate kadar barda kalanlar hep birlikte otomobil ve motosikletlerine atlayıp İstinye'ye gidiyor ve Hayal'e doğru giden gemiye (motor demek daha doğru) biniyorlar. Bu hızlı hayata dayanabilecek kadar genç, güzel ve hür iseniz kanımızca bu rotayı izlemenizde büyük bir fayda var.

Amerikan Taşrası Aslan Cinotri

William Gibson'ın ünlü üçlemesinin, on iki yıl önce piyasaya çıkan ilk kitabı "Neuromancer" eski ve boktan bir daktiloda yazılmış olmasına karşın (bu tabir Gibson'ın kendisi tarafından bizzat kullanıldı) bilgisayarlar, İnternet ve ilgili tüm konularda gezegen halkının tamamına zihin açıklığı verdi. William Gibson ve yine aynı mevzularda başarılı kitapları olan Bruce Sterling, bugünlerde memleketimizde çeşitli gazete makalelerine konu olan, hatta hakkında "cyberpunk nedir? Memleketimizde bulunur mu?" köşeleri yapılan "cyberpunk" lafının da mucidi. Kanımızca henüz bir tane bile William Gibson kitabının Türkçeye çevrilmemiş oluşu yüzünden, geçen hafta bir gazete makalesinde ekrana resimler çizen bir bilgisayar meraklısı genç, okuyucuya "cyberpunk" olarak tanıtılmıştı. Görüldüğü gibi William Gibson her zaman zihin açıklığı değil, bazen de bulanıklığa neden oluyor. Karanlık bir gelecek, obsesif, paranoyak kahramanlar, kimsenin kendini güven içinde hissetmediği ortamlar konusunda en az pulp yazarları kadar başarılı tablolar çizen Gibson'ın yeni kitabı "Idoru" garp memleketlerinde yayımlandı. Henüz kitabı elde edemediğimiz için, (okumamış olmamıza karşın, "Idoru"nun en az siyah giyen zayıf kadınlar kadar çekici olduğuna eminiz) bu konuda görüş belirtmiyoruz.

William Gibson'ın sürekli hayatta mana arayan karakterleri genellikle neşeli insanların takıldığı mekânlarda hiç görünmezler, onların tercih ettikleri yerlerde az konuşulur, sürekli bir gerginlik yaşanır, göz teması cinayet nedeni sayılabilir, en son ve en önemlisi ise bu mekânlardaki kadınlar güzel ve çekici olmaları-

na karşın son derece tehlikelidirler. Hasta ruhlar için birebir reçete yerine geçebilecek bu mekân tanımları İstanbul'da zaman zaman kitap sayfalarından sıyrılıp, hakikat kazanıyor ve gayesiz hayatımızda küçük de olsa serin anlar yaşamamıza katkıda bulunuyor. Ancak karanlıklardan bunaldığımız bir anda saygıdeğer bir büyüğümüz (kendisi ağır makaleler kaleme alır) şehrimizde bir süre önce açılan, bar ve lokanta şeklinde faaliyet gösteren bir Amerikan diner'ine gitmemizi tavsiye etti. Çocukluğumuzda (her nedense hiç bir bölümünü kaçırmazdık) seyrettiğimiz, akıl ve ruh sağlığımızı onarılmaz bir biçimde bozan "Küçük Ev" dizisindeki görüntüleri, lokantanın kapısından içeri adım attığımız an, büyük bir ürpertiyle hatırladık. Dostumuz Sanlı Ergin'in de-yimiyle, Türkçe meali "Tanrıya şükür bugün cuma" adını taşıyan lokanta zincirini memleketimizde kurmayı akıl eden girişimcilere kanımızca büyük ödül verilmeli. Halkımızın bir kesiminde mevcut olan Amerikan taşrasına duyulan özlem ancak bu şekilde ticari bir değere dönüştürülebilirdi. İçeri adım attığımız saat henüz akşam kayıntısı için erken olduğundan belki, bize sözü edilen kapıda kuyruk olayına tanık olmadık. Kapıdan içeri girer girmez bambaşka bir dünyaya dahil olmuştuk, o dünyada renk ağırlığı kırmızı, yapı malzemesi ise tahtadan idi. Her ne kadar saat erken olsa da giriş katında yer olmadığını gören bizler kahverengi tahtadan imal edilmiş merdivenin trabzanına tutunarak yukarı çıkarken, Küçük Ev dizisinin fakir ama mutlu gençleri gibi ufukta göz alabildiğine uzanan yeşil çayırlarda koşma arzusu ile kavrulduk.

Yukarıya intikal ettiğimizde kırmızı çizgili muşambamsı masa örtülerinin zihnimizde yarattığı tahribat yüzünden camdan atlamak istedik, fakat engellendik. İkinci kattaki televizyon monitörlerinde neden otomobil ve motosiklet kazalarını yavaş çekim ile gösteren bir videonun oynadığını ise hiç anlayamadık. Bizim bilmediğimiz bir Amerikan araştırması sonucu bu tür videoların

iştah arttırdığı gibi bir gerçek mi söz konusuydu yoksa. Fakat videonun hakkını yememek gerekiyor, çünkü seyrettiğimiz kazalar gerçekten (iştahımız açılmasa bile) çarpıcı idi.

Az sonra masamıza intikal eden genç bir garson bize menüyü açıklamaya başladı. Bunun da bir Amerikan icadı olduğunu sonradan öğrendik, aksi takdirde okuma bilmediğimizi mi sanıyorlar şüphesine kapılmıştık. Genç garson son derece işine bağlı ve samimi olduğu için, menüde bulunan ve "hafif yemekler" başlığı altındaki bir bölümden gıda seçmeye kalkıştığımda "burada kimse bunları yemez" diyerek beni kendime getirdi. Utançtan, feci şekilde can verecek duruma geldiğim için bir an bile tereddüt etmeden menüdeki en ağır yemeği sipariş ettim. Böylece sonsuz çayırlarda mutlu mutlu koşan insanlar sınıfına dahil olmuşum artık.

Memleketimizde Kuzey Amerika'nın örf ve adetlerine karşı duyulan sevgi ve saygının, hatta bağlılığın nedeni her geçen gün beynimizi kemiren bir virüs oldu adeta. William Gibson karakterlerine bu tür yerlerde pek rastlanmıyor, hatta yanlışlıkla mekâna girerlerse hemen itlaf ediliyorlar. Kırmızı çizgili masa örtülerinde yemeklerini yedikten sonra neşe içinde sokağa çıkanlar gökyüzüne bakıp, Gibson'ın Neuromancer'in açılış cümlesinde tarif ettiği bir şekli görmüyorlardır kanımızca (tarif aynen şöyle : Limanın üzerindeki gökyüzü, görüntüsüz bir kanala takılmış televizyon ekranını andırıyordu). Tabii ki gökyüzünü bu şekilde tarif eden bir cümleye duyduğunuz hayranlığı doktorunuzun yanında telaffuz ederseniz uzun süreli bir tedaviye maruz kalacağınız kesin. Kendi taşramıza karşı beslediğimiz iyi olmayan hislere karşın Amerikan taşrasını neden sevdiğimiz ve bağrımıza bastığımız sorusunun cevabı (eğer bulunursa tabii) ileri-ki asırlarda yaşayacak medeniyetler için ders olması açısından sert taşlara (silinmesin diye) kazılmalı. Şehrimizin üzerinde mevcut gökyüzü görüntüsünün bir an önce Neuromancer'deki

şekli alması dileğiyle Türk işi Amerikan Diner'ini terk edip, içimizdeki karanlığa uygun insan cinsi ve mekânların bolca olduğu şehrin başka köşelerine doğru ilerledik.

Modern İnsanın Huzur Olayı

Etiler civarında Amerikan taşrasına ait bilgilerimizi yenileyip ve bunları hazmedebilmek için bir de derin nefes aldıktan sonra, öz hakiki kendi taşramıza dahil olabilmek maksadı ile bölgeyi terkettik. Fakat bir yandan Amerikan taşrası olayına karşı rahatsızlığımız mevcut, öte yandan yediklerinden mi, yoksa içtiklerinden mi bilinmez, bu cenahta tartışma götürmez bir güzellik mevcut. Ancak başka dünyaların insanı olduğumuzdan ötürü bu güzelliklerin bize bir faydası yok. Etiler'den Taksim'e doğru ilerledikçe, daha doğrusu otomobil ileri gittikçe, güzelliklerin aksine bir istikamet izlediğini ne yazık ki üzümlere farkettilik. Fakat en azından bildiğimiz ve tanıdığımız bir ortamda bulunacak olmanın rahatlığı, huzuru ve güveni içinde yolumuza devam ettik. Modern insan olduğumuz için otomobilin okuma ışığını açıp, yine bizim gibi modern olup üstelik internet olayına girmiş bir dostumuzun bize yollama inceliği gösterdiği bir faks metnini okumaya başladık. Paul Kangas adını taşıyan özel dedektif tarafından kaleme alınan bu metne göre 1963 yılında ABD başkanı John F. Kennedy'nin öldürülmesi olayının ardındaki en önemli kişi George Bush. Şekilde görüldüğü gibi internet'te mevcut olan düşünce ferahlığı, teknoloji olayına girebilen her insanın manalı manasız her türlü fikri halka açabilmesine olanak tanıyor. Huzuru karanlık barların uzun taburelerinde arayan insanların JFK cinayeti ile neden ilgilendiği olayı da aslında, JFK suikastı kadar karanlıkta kalan bir olay. Modern batı edebiyatı içinde, pulp metinlere yeniden popülerlik kazandıran mühim yazar James Ellroy'da bilindiği gibi son kitabında bu ko-

nuya takmış (American Tabloid) ve hatta kitaba giriş olarak yazdığı kısa metne, "Amerika hiç bir zaman masum değildi" diye başlamıştı. Öte yandan memleketimizde bu kadar karanlık olay dururken, JFK hadisesi ile ilgilenmek sağlıklı bir zihnin faaliyet alanına girmez kanımızca.

Paul Kangas'ın uzun yazısının son satırlarında Taksim meydanına vardık. Tramvay yolunda yürümeye başladığımızda "TGI Friday" sınırlarından millerce uzakta olduğumuzun işareti, gördüğümüz her yüzde net bir biçimde belirliyordu. Hatta bir çok insanın alnında adeta derince kazılı harflerle ifade ediliyordu bu durum. Güzellikler parmakla sayılacak kadar azalmıştı ve yüzlerdeki ifadeler ise cinai şebeke mensuplarını aratmayacak denli keskinleşmişti fakat memlekete geri dönmüştük, bu olay başlıbaşına bir güzelliği netekim (bilindiği gibi yıldönümü). Bu güzel hislerle dolu olarak Kaktüs'e girdik. Memleketin en delikanlı barmenlerinden sayılan Ertuğrul beyle muhabbet yapmak üzere zaten hepsi boş olan uzun taburelerden birine tünedik. Memlekette olmamıza karşın neden yine siyah beyaz Amerikan filmlerinin düşmüş karakterleri gibi davranmaya çalıştığımızı izah edecek ilim adamına yaşamımız boyunca borçlu kalacağımız kesin.

Ertuğrul beyle dünya ve memleket meseleri üzerine karşılıklı fikir teatisinde bulunurken, masalardan birinden sürekli yükselen ses dikkatimizi çekti. Son sevgilisinin Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun olduğunu, iki gün önce bir arkadaşının Paris'ten sabaha karşı üçte varıp, evine intikal ettiğini anlatan bu genç ve az saçlı arkadaşımız ister istemez konuşmalarımızı böldü. Sesi son derece gür ve pürüzsüz olan bu genç insana karşı bir sempati beslemek isterdik ancak zaten çok zor bulduğumuz huzur olayına tam girmişken, yine mevzunun karışmasına neden olunca gür sesli müşteriye karşı cinai hisler beslemeye başladık. Birkaç dakika sonra anladık ki, bu cinai his olayında yalnız değiliz (Er-

tuğrul hariç tabi). Kaktüs cemaati içinde en az yarım düzine insan daha bizim hislerimizi paylaşıyor. Fakat kısa bir süre sonra, cinayetin gerçekleşmesine az bir süre kala genç arkadaşımız kanımızca havadaki nemin artmasından mıdır bilinmez kendisine karşı beslenen güzel hisleri farkederek oturduğu masayı terketti. Az sonra Kaktüs'ün kedisi de dahil olmak üzere içeride bulunan herkes tekrar yavaş yavaş huzur olayına girmeye başladı.

Fakat içeriye o saatlerde pek rastlanmayan (henüz daha akşamüstü) bir kaç güzel insan girince zorlukla bulduğumuz huzuru yine kaybettik. Güzel insanlar tansiyon yükselmesine neden oldukları için doğal olarak huzursuzlanıyoruz. Az sonra kardeş mekan Pia'ya doğru gitmek üzere Kaktüs'ten ayrıldık.

Her sefer bu güzergahta yürümeye başlayınca arka sokaklarda kümelenmiş onlarca küçük bar ve kafenin en azından bir kısmını görmek niyetine sahip oluyoruz. Fakat her defasında bir başka arıza bu niyetimizi gerçekleştirmemize engel oluyor. Kanımızca Beyoğlu giderek şehrin tenasül uzvuna benzemeye başlıyor. Her geçen gün tarzlar ve görünümeler daha acayip haller alıyorlar. Siyah takım elbiselilerin sayısı artıyor, apaçiler ve cıyanlar hep hızlı hızlı yürüyorlar. Pandora kitapçısının bulunduğu sokakta her kapı girişinde kurulmuş barların hepsinden birbiri kesen musikiler yayılıyor. Aynı sokakta bir de sağlıklı yemek servisi yapan politicaly correct lokantanın bulunması, adeta turistik bir macera senaryosu gibi.

Pia'nın sokağında ise artık incik boncuk satıcıları ve sokağa konulan masalar yok. Buna rağmen bu durum bizi bozmuyor, çünkü hala Pia'nın içinde, asma katta asılı bulunan çiçeklerin nâsıl sulandığını hala çözemedik.

Sızma Zeytinyağı ve Yeşil Salata

Memlekette zaman zaman güzel şeyler de oluyor bilindiği gibi. Kastımız yürüyen güzellikler değil tabii ki. Onlardan artık çok var, bu konuda Venezuela'yı bile solladığımız konunun uzmanlarınca da tespit edilmişti. Fikir alanında (tamamıyla şahsi kanaatimiz) adeta vahşi bir yamaç çiçeği şeklinde (diken olayı) bir güzelliğe sahip olan Halil Turhanlı'nın daha önce çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlanmış yazılarını toplayan "Müzik ve Muhalefet" adını taşıyan kitabı Altıkırkbeş yayınevi tarafından milletin hizmetine sunuldu. Halil Turhanlı'nın ağırlıklı olarak modern Batı müziği üzerine yazdığı makaleler en az cinayet romanları kadar zihin açıcı. Kanımızca şimdiye kadar bu konuda memlekette yazılmış en iyi gazete ve dergi yazılarını bir araya toplayan "Müzik ve Muhalefet" kitabı özellikle 80'li yılların müzik olayını net ve sarıh bir biçimde aydınlatıyor. Ancak kitabın ilk sayfasında yer alan bir giriş ve iki başlangıç yazısı, Halil Turhanlı'nın yarattığı fikir güzelliğini bir nevi gölgeliyor. Memleket topraklarında hiçbir zaman mevcut olmamış, bundan sonra da olması ihtimali neredeyse sıfır olan, paçası kısa kalmış pantolon misali bir tür batılı radikallik özentisi (orada bile böylesi kalmadı) içeren ve aslen ağır bir fikir zafiyeti geçiren bu giriş yazıları bu kitabın başına gelmiş en büyük talihsizlik. Memleketimizde sıkça rastlanan "kendini bilmeme" hastalığı konusunda neredeyse mükemmel bir örnek olan bu "ağır" satırlar insanı seri cinayetler işleyen bir katil haline getirebilir kanımızca. Ancak bu bölümleri hızla geçip, yazılara intikal ederseniz bir anda gözünüzün önüne serilecek olan fikir zenginliği ilk iki say-

fanın yarattığı acıyı bir nebze de olsa yok edecektir.

Brixton'un kirli sokaklarında geçen eski günleri anmak ve aynı zamanda Halil Turhanlı'nın makalesini okumak maksadıyla orta karar fakat nezih, öte yandan rahatsız edici ve beyin hücrelerimizi tahrip etmeyen müzikler çalan bir kafeye doğru ilerledik. Müzik olayı giderek önem kazanıyor, çünkü son zamanlarda Loreena Mac Kennit çalan kafelerde feci şekilde can verme tehlikesi yaşadık. Hatta bir keresinde America grubunun bir albümünün tamamını, içerde oturanlara ısrarla dinletmeye çalışan bir kafe çalışanının talihsiz çabasına bile tanık olduk. İçeriye intikal etmeden önce başınıza geleceklerden emin olmamız neredeyse imkansız idi, fakat nispeten akli başında ve duygu selinde boğulan müzik olayının yaşanması ihtimalinin az olduğu bir yer seçerek (sırtımızı da duvara vererek) oturduk. Uzun bardaklarda gelen sodalar eşliğinde Britanya Adalarında 80'li yıllarda hüküm süren müzik hadisesini incelemeye koyulduk. Aradan henüz on dakika geçmişti ki, karşı masalardan birinde sağlıklı salata kasesini adeta içine düşücekmiş gibi yiyen bir adam dikkatimizi çekti. Kalın mika çerçeveli gözlükleri olan bu adamın yüzü hafifçe tombuldu (neredeyse şekilsiz derecede) ve saçları itinalı bir Amerikan traşı ile kesilmişti. Fakat dikkatimizi çekmesinin asıl sebebi ise küçük gözlerindeki (eski zamanların siyah bilyaları gibi) sakat ifade idi. Çatalını salata kasesine hışım la saplıyor, ardından etrafını süzüyor (çok kısa zaman süreleri içinde) ve süratle yeşillikleri yutuyordu. Sağlıklı besinler tüketme konusunda ısrarcı olanlardan hep şüphe etmiştik. Yağlı yemeklerin beyinde mevcut olan şiddet hücrelerini etkisiz hale getirdiğini ispatlamaya çalışan yarı bilimsel tezimiz henüz tamamlanmamıştı, fakat bu yönde süregelen çalışmalarımızın aslında ne denli doğru olduğunu yine beynimizin her zerresinde hissediyorduk. Kalın gözlüklü adam salatasının yanısıra kızarmış ekmekleri ikiye bile bölmeden yutuyor, nefes aralarında ise bira

bardağından uzun yudumlar alıyordu. Alnında biriken ter taneleri ise kafenin garip aydınlatmasının bir eseri olarak, yeterli büyüklüğe ulaştığı zaman (Harley Davidson benzin tankı şeklinde fakat daha küçük tabiki) parlıyorlardı. Ter damlaları düşmeye yüz tuttuğu anlarda ise kalın gözlüklü adam pantolon cebinde sakladığı mendil ile onları siliyordu, fakat bu hareketi gayet seri yaptığı için, bir an önce damlaları gören biri, bir an sonra hâlisünasyon geçirdiğini bile düşünebilirdi. Şişman yüzlü adamın uçsuz ufukların duyarlı duygu sellerinde boğulan bir arkadaş olmadığı belliydi. Bir aşk olayına da girmemişti kanımızca. Üstelik bu yıl kitap fuarının teması da aşk idi nitekim. Bu arkadaşın arızası tamamen başka gibi görünmekteydi. Şimdilerde moda olmasına karşın onun giydiği pilesiz dar kesim pantolon sanki babasından kalmış gibi görünüyordu. Moda olayına takılmıyor fakat yirmi yıl sonra tamamen bir tesadüf eseri modayı izleyen insan oluyordu. Farkına varsa herhalde çok sinirlenir, hatta gidip beş pileli pantolonlar bile alırdı tahminimizce. Sızma zeytinyağı ile sulanmış yeşillikleri bu kadar büyük bir iştahla ve yanısıra te-dirginlikle yiyen kalın çerçeveli adamın olayı neydi acaba? Duygu denizlerinde yüzen bir makaleyi okuduktan sonra, bütün işi gün boyunca kapının önünde oturmaktan ibaret olan birini öldürüp, sonra üstünü değiştirip salata yemeğe mi gelmişti yoksa ? diye düşündük ister istemez. Bu fikir bizi iliklerimize kadar ürpertiği için acele oradan ayrıлып safi kolesterol ve doymuş yağ yüklü, ağır bir kebaba doğru hızlı adımlarla ilerledik.

Japon Viskisi Meselesi

Son bir aydır her akşamüstü aynı taburede barın sol tarafında, dikkat çekmemeye de özen göstererek bekledik. Her gün bir başka gazeteyi yüz hizasında okuyarak, soda limon veya sütlü kahve içerek barın üst rafında duran şişeye arada sırada bakarak (yerinde durup durmadığını kontrol maksadıyla) beklemeye devam ettik. Öte yandan oturduğumuz yerden sokağı da kesiyor, huzursuzluğumuzu saklamak amacıyla çok sık sigara yakmayarak sakın bir tablo çizmeye özellikle dikkat ediyorduk. Fakat günler geçti, aşırı kahve ve sodadan ötürü vücut tahribatı yaşamaya bile başlamıştık artık.

Aldığımız bir duyuma göre bir takım kim olduklarını bilmediğimiz insanlar Kaktüs'e gelip "meşhur" Japon viskisini içecekmiş. Kimliklerinin açıklanmasını istemeyen, ancak son derece güvenilir olan bu kaynaklara göre bu meşum hadiseyi gerçekleştirecek olan cesur fakat muamma yüklü insanlar, büyük olasılıkla tweed ceket giyecekler ve ayaklarında süed Church ayakkabıları olacak. Bir akşamüstü bütün masaların dolu olduğu olduğu bir anda (biz yine barın sol tarafında klasik pozisyonumuzu almış beklerken) içeriye biri tweed ceketli diğeri ise koyu gri üç düğmeli dar kesilmiş (modern oluyor yani) elbise giyen iki kişi girdi. Bar taburesinin yerden otuz santim yüksekliğindeki ayak dinlendirme yerinde o ana değin kıpırtısız duran ayna şeklinde cilalanmış ayakkabılarımız, ince dinlenme çıtasının üzerinde eski zaman bateristleri gibi solo yapmaya başladı. İki acayip insan kendilerine oturmak amacıyla uygun bir yer bulmaya çalışırken, biz ise artan vücut hararetimiz ve büyük olasılıkla tanık olacağı-

mız bu mühim olayın metabolizmamızda yarattığı aşırı çalkantıyı yatıştırmak ümidi ile içinde kibrit çöpünün dik durabileceği bir ekspresso daha söyledik. Ekspresso'nun barda önümüze gelmesi ile, Japon viskisini fethetme girişimde bulunacaklarını sandığımız insanların masalarına oturması arasında geçen vakit, bir yıldız gemisinin uzak uzaylara yaptığı seyahat kadar uzun sürdü. Öte yandan içeriği dolduran ve ihtimal ki ağır dünya ve memleket meseleleri üzerine konuşan insanlar, tweed ceketin esrarından habersiz adeta bir gaflet içindeydiler. Canlı ve renkli meselelere gösterilen önem ve ihtimam anlaşıldığı kadarıyla bizim olaylarımıza asla gösterilmemekteydi. Üstelik ayakkabı boyaları ve özellikle **Nuri Leflef** meselesi konusundaki tüm ısrarlarımız görüldüğü kadarıyla boşa çıkıyordu. Üstelik bu konunun "out" olduğu yazıyla belirtilmiş durumdaydı. Biz her ne kadar canlı, renkli, hür ve üstelik genç olan bu arkadaşların bahtının kara olduğu görüşünde isek de, olaya katılım (yani bizden yana) hatırı sayılır derecede az olduğu için mecburen bu meselenin çözümünü gelecek nesillere bıraktık. Henüz bir "avatar"ımız bile mevcut olmadığı için nitekim pozisyonumuzu baştan kaybetmiş durumdayız. Bir yerde olamadık öyle canlı, renkli afedersiniz çiçek gibi.

Bar önünde içinde bulunduğumuz durum, kalkış anından saniyeler önce uçağın koridor kısmında tarif edilmez acılar içinde kıvranan, hayatta insanın ayağının yere basması gerektiğine inanan bir hasta ruhun hissiyatından farksız idi. Öte yandan tweed ceket ve üç düğmeli modern kesim ise gayet alakasız, hatta bar raflarına bile bakmadan sağlıklı salatalar yemeğe başladı. Philip K Dick'in romanlarında teşhis ettiği hastalık derecesinde Japon ürünleri kullanan geleceğin insanı tribine giren bu ileri görüşlü arkadaşların (tahminimiz bu yönde) ruh durumu kanımızca son derece berrak olmalı. Beynimizin içinde alçak uçuş yapan, üstelik bu konuda İngiliz hava kuvvetleri pilotlarından daha başarılı

olan fikirlerin rotalarının karışmaması açısından alkolden uzak durmaya devam etme kararı verdik. Ortam gerginleşirken kapıdan içeriye koltuğunun altında az satan şiir kitapları ile giren ihtiyar şair mırıldanarak bara intikal etti. Kendi kendine ne dediğini anlamadığımız gibi, sormaya da çekindik. Ne de olsa ağır bir insan kendisi. Memleketin sorunlarının canlı ve renkli fikirlerle mi çözüleceğini düşünüyordu yoksa? Az sonra ihtiyar şair ayakları üzerinde durmaya çalışan ve binlerce yıllık uygarlık tarihinde yerini almaya çalışan bir topluluğun meselelerinin çözülmesinin birinci şartının kendini bilmek olduğunu, kelimeler arasında nefes boşluğu vererek söyledi. Uçak düşse bu kadar acı çekmezdik herhalde. Bir an sonra başımızı çevirdiğimizde ise gerçekten uçak düşmüş gibi olduk. Çünkü eski moda ceketli üstelik eski usul süed botlu, tahayyül bile edemeyeceğimiz oranda sıradan görünümlü iki insan barın diğer yanına oturmuş ve gözlerini de Japon viskisine dikmişti. Sean Connery bile Japon viskisinin reklamına çıkıyor, New York'un en klas şarküterisinde Sapporo birası satılıyordu. Fakat memleketimizde durum başkaydı nitekim. Ancak olaylar bizim idrak gücümüzden hızlı geliyordu. Barın sonunda oturanlar büyük bir süratle Japon viskisini aşağı indirttiler (terbiyesizliğin sınırı yok görüldüğü gibi). En parlak bardaklardan iki tanesinin bir kez daha kurulanıp (böylece reklamlardaki temizlik sesini hakiki hayatta da duyduk) iki kişinin önüne Harrier uçağı gibi pike yaptığına tanık olduk. Bir sonraki anda tüm hayatımızın gözümüzün önünden geçmesi ihtimalinin var olduğunu bile düşündük. O esnada ihtiyar şair bizim durumumuza dair ağır bir tahlil yaptı. "Fikir var, tatbikat yok" dedi. Aynı anda iki duruma da hakim olmaya çalıştığımızdan olsa gerek daha henüz ağır tahlil üzerine fikir yürütemeden, yan tarafta, ilk kadehlerin doldurulup, ardından aynı hızla boşaltıldığını ibret içinde izledik. Japon viskisinin uygarlığın en ücra köşelerinde bile sıradan bir alkolmuşçasına müşteri

buluyor olması, William Gibson'ın en büyük kabuslarının nasıl gerçeğe dönüştüğüne dair bir işaret idi. Canlı ve renkli insanlar, Japon viskileri, Fenerbahçe'nin kifayetsizliği, televizyon eleştir-menleri, kendini hep yalnız hisseden duyarlı arkadaşlar, marti-ni'yi sek içenler ve Chevrolet Tahoe ile Nişantaşı'nda park yeri arayanlar hep birer işaret mi, yoksa bize mi öyle geliyor düşün-celi adam tribine girdik.

Hayal Gibi Bir Rıhtım

Çubuklu Hayal'e doğru yola çıkmadan önce İstanbul'un en kozmopolitan mekânlarından biri olan Süper Birahanesi'ne uğradık. Habitat insanları, birbirlerine toplumcu gerçekçi şiirler okuyan genç öğrenciler, görüntü itibarı ile diz kapağından adam vurmaya boş zaman değerlendirme uğraşı olarak ele alabilecek derecede tehlikeli görünümlü insanlar barış içinde birarada Süper'de at yarışı seyrediyorlardı. Bu esnada büyük bir duyarlılık ve "politically correct" bir davranış örneği gösteren bazı arkadaşlarımız Habitat programında yer alan "Kızılderili dansları"na gitmeye karar verince anlaşıldı ki romanlarda hep sözü edilen "güzel insanlar" gerçekten mevcut. Bu duyarlı güzel insanların üzerimizde bıraktığı ağır etki ancak Yeniköy'den kalkan Hayal motorunun gürültüsü sayesinde kayboldu. Hayal'de huzurlu bir akşam planlarken büyük bir sürprizle karşı karşıya kaldık: Harley Davidson partisi. Durumu idrak etmekte güçlük çektiğimizi gören, Hayal'in ortaklarından Ebru Köktürk rıhtımda bir motosiklet yarışının tertip edilmediğini, partinin aynı adı taşıyan esansın tanıtımı için düzenlendiğini izah etti.

Çubuklu Hayal sadece bir yıllık geçmişe sahip olmasına karşın yüksek doluluk oranı ile çalışan ve prototip bir müşteriye sahip olmayan enteresan bir yer. Öğrenciden müdüre, işsizden rantiyeye kadar her cins insan Çubuklu Hayal'de yanyana duruyor. Bizce Çubuklu'nun en kendine has ürünü Viyana, Kolombiya karışımı kremalı ve "Hayal" adını verdikleri kahve. Bu kahveden önce hicranlı gözlerle Boğaz'a bakıp 10 dolar karşılığında dinlendirilmiş bir Macallan almanızda fayda var.

Parfüm partisine katılanlar rıhtımın orta yerine bırakılmış yarım düzineye yakın tuş olmuş şişman güreşçileri andıran Harley'leri gayet yakından incelediler, hatta onlara şehvetle dokundular bile. Tam bu esnada yere serpiştirilmiş samanları gördük, Harley Davidson, esans ve samanlar arasındaki alakanın post-modern izahını yapmaya çalıştık, bu meseleyi kısa bir zaman içinde Baudrillard ile görüşmeyi arzu ediyoruz.

Dalgalar halinde rıhtımın üzerinde yürüyen kalabalığı izlerken birdenbire Afganistan lehçesi ile İngilizce konuşan (mikrofonu o adama kim verdi bilmiyoruz) bir adamın sesi modern Türkiye'nin geleceğine dair düşüncelerimizi ikiye böldü. Sonunda anlaşıldı ki rıhtımda yatan Harley'lerin hangisi daha güzel ses çıkaracak yarışması düzenlenmişti. Bütün bu gariplikler arasında Hayal'in devamlı müdavimleri sırtlarını duvara vererek usulca Çubuklu'yu terk ettiler. Biz ise sosyal gözlemci sıfatı ile esans vakasını seyretmeye devam ettik. Bu seyir esnasında çok önemli bir teşhis yaptık, o da şu ki memleket insanı her geçen gün biraz daha güzelleşiyor. Kanımızca Türkiye ikinci Venezüella olacak. Bilindiği gibi en fazla dünya güzeli Caracas'tan geliyor. Henüz memleketimizde genel bir ruh güzelliği sağlanamasa da hiç olmazsa fiziki bakımdan güzelleşiyoruz.

Hayal Kahvesi'nin Çubuklu şubesi açıldığından bu yana geçen bir yıl içinde bazı çevrelerde "World Music" olarak bilinen etnik ağırlıklı musiki tarzına en az Peter Gabriel kadar katkıda bulundu. Okay Temiz başta olmak üzere, İspanyollar, Güney Amerikalılar, hatta göbek dansı yapan Fransız kadınlar bile Çubuklu sahillerinde adeta bir tatlı esinti bıraktılar.

Hayal'in yöneticileri, hiç müşteri çekmese bile ısrarla Okay Temiz ve bandına yılda en az iki konser olanağı sağlıyor. DJ'ler Demet ve Oğuz enteresan bir çeşitleme yapıp Michael Jackson'dan Tom Waits'e kadar genişleyebilen seçimler yapıyorlar. Fakat esans gecesinin bandı olarak seçilen "No Name" bize zor

anlar yaşattı. Repertuarlarında yer alan şarkıların ağır, iç kapayıcı olmasının yanı sıra, bu şarkıları son derece de kötü icra ettiler.

Çirkinlerin Beyhude Çabaları

Çirkinliğimizin yüzümüze vurulduğu, hayallerimizin yıkıldığı ve beynimizdeki karanlığın iyileşemez türden habis bir ura dönüştüğü gece henüz bitmemişti. Kapıdaki görevlinin kibar uyarısı üzerine geçirdiğimiz şoktan kurtulup, kenara çekildik. Çünkü bizim gibi olmayan, yani ruhen ve bedenen güzel olan insanların Millenium'a girmesini, istemeyerek de olsa engelliyorduk. Bir süre onlara baktık, elimizde değildi neden onlar güzeldi de biz çirkindik? Bu muamma acılı yaşamımızın tamamında bizi kovalayacak, en korktuğumuz kabusumuz olacak. Sürekli çapraz ateş şeklinde gelen darbeler karşısında ilk anda aldığımız yaraları sarmak, kırılan gururumuzu bir nebze olsun tamir etmek maksadıyla merdivenleri inerek alt Kemancı'ya gitme kararı aldık. Kemancı girişinde de bir an için "acaba bizi içeriye alacaklar mı?" şeklinde gereksiz bir korku yaşadık. Doktorumuza tedavi etmesi gereken yeni arıza yarattığımız için tabii ki mutlu değildik, çünkü arızalar arttıkça faturalar da büyüyor.

Sonuç itibarıyla alt Kemancı'ya intikal ettik. Ancak-bu gecenin geri kalanının herhangi bir olumluluk içermesi beklenmiyordu. Nitekim tahminlerimiz doğru çıktı. Ancak içeri girdiğimizde yüzümüze yansıyan düşmüş ruh halinin, alt Kemancı'da takılan insanların çoğunda da mevcut olması dikkatimizi çekti. Mağlubiyetimizi sakız gibi uzatmamak amacıyla kısa bir süre sonra Kemancı'yı da terkettik. İhtiyar şairi gecenin bu saatinde bulamayacağımız için bir sonraki gün doğar doğmaz, hayatın manasını bulma çalışmalarına devam etmeye karar verdik.

Ertesi sabah ilk iş olarak bilge insan, ihtiyar şairi arayıp bul-

duk. Bu gece başarısızlığa yer yok şıar ile sokağa dökülmeyi planlayıp, havanın karamasını beklemeye başladık. İlk olarak (yani hava karadıktan sonra) bir güzel ortam olayına girmeye karar verip eski insanlar gibi Rejans lokantasında açılış yaptık. İkinci sınıf bilim kurgu filmlerinde, zamanın durduğu esrarengiz binaları andıran dekorasyonu, beyaz masa örtüleri, genellikle ağırlığını ecnebilerin oluşturduğu müşterileri ile Rejans, akşamüstleri kalın kadife perdeli ve eski usül koltukları olan odalarda okunması gereken ağır kitaplara benziyor. İnsan bu lokantada kendini tarihin henüz sırları çözülememiş mühim olaylarını aydınlatmaya çalışan bir özel dedektif gibi bile hissedebilir. Bu açıdan bilge insan, ihtiyar şair için mükemmel bir ortam olan Rejans'ın köşe masalarından birinde hayatın manasına ait sırları çözmeye başladık. Bu büyük sırra ulaşmaya muktedir bir insan olmamama karşın ihtiyar şairin böylesine derin olan bu meseleyi söze dökmesi hayatımızda ilk kez bir duygu seline kapılmamıza neden oldu. Böylece bir duygu olayına da girmiş olduk. Ne yazık ki yetersiz bilgimiz, kısa hayatımız ve gereksiz hezeyanlarımız yüzünden mana arayışımızı gelecek yıllara (mecburen) erteleme cihetine gittik.

Rejans'tan çıkarken İskoç yününden yapılmış, bir genç kız saçının yumuşaklığına sahip tweed ceketlerimizi giyme zamanının gelmesini arzuladık.

Yoğun çabalarımıza karşın bir gece önce Millenium'da başımıza gelen felaketin izlerinin henüz Silinmediği her fırsatta belli oluyordu. Biraz şık görünen mağazalara bile girerken, paranoyak tepkiler gösteriyor oluşumuz başka şekilde açıklanamazdı. Şehrimizde mevcut olan sosyal hayat çemberi içerisinde az da olsa bir yerimiz olduğunu düşünürken, Millenium'un kapısından geri çevrilmek, zaten hassas dengeler üzerinde duran ruh sağlığımızı son derece olumsuz etkiledi. Cinayet romanlarındaki neden üzerine uzun süre kafa yorduk. Kapılardan geri çevrilen insanların, yaşadıkları bu olaydan ne denli acı verici bir biçimde etkilendiklerini

konunun uzmanları araştırmalı: Hassas memleket insanı zaten (daha önce ifade ettiğimiz gibi) kötü yazılmış aşk romanları yüzünden yeterince zedeleniyor, ardından yağlı börek kıvamındaki duyarlı makaleler sayesinde ruhi rahatsızlıkları en üst düzeye ulaşıyor. Tabii ki memleket insanının yüzde doksanı karamsar olur.

Rejans'ın beyaz masa örtülerinin ardından tekrar İstiklal Caddesi'ne döndük, fakat katillerin cinayet mahalline geri dönmeleri gibi bizi de ayaklarımız Millenium civarına doğru sürükledi. Bir kez daha aynı acıyı yaşarsak, hiçbir zaman hayatın manasını çözme fırsatını bulamadan bu dünyadan ayrılma ihtimalimiz olduğuna karar verip, kapının önünde hiç yavaşlamadık bile. Fakat paranoamız o denli büyüktü ki aslında bu gece Millenium kulübünün kapalı olduğunun bile farkına varamadık. Yine alt Kemancı'ya indik, çünkü yaralı ruhumuzu sarmamız gerekiyordu. Britanya Adaları'ndan gelen misafirimiz de yanımızda olduğu halde alt katın en verimli köşesine yerleştik. Bir zamanlar memleket insanının ne kadar güzelleştiğı tespitini yapmıştık, aynı hakikatı bu kez de Britanyalı misafirimiz dile getirdi. Ardından sahneye üç kız, bir erkekten müteşekkil bir band çıktı. Çaldıkları arasında tek hatırlayabildiğimiz "Roxanne" şarkısı oldu. Bu katta daha iyi band'lar izlemiştik, ancak bu kez vasat bir durum söz konusu. Daha sonra Britanyalı dostumuza memleket güzelliklerini tanıtmaya devam edip, bir de üst kata çıktık.

İşte o zaman siyahlar giymiş, simsiyah uzun saçlı zayıf kadını gördük. Hayatın manası sanki oydu. Etrafa şualar saçıyordu. Sigara dumanları bile ona yaklaşınca etrafa saçılıyor, sanki görünmez bir alan onu sarıp, sarmalıyordu. O insana bütün acıları unutturabilirmiş gibi geliyordu. Fakat ne yazık ki o da çirkinlerle ilgilenmiyor, hatta onları hor görüyordu. Öte yandan bu tutum ona yakışıyordu üstelik. Ardından gece sona erdi, (Elliot gibi ifade edemeyecek oluşumuza rağmen) ihtişamlı bir patlama ile değıl aksine bir fısıltıyla.

Şarabını Almadan Gel ve Kibar Ol

Ortalık maymunlar cehennemine dönmüş olmasına karşın, yine de başka şahane bir gündü. Bundan yıllar önce memleketimizde lokomotif yerine neden iri boyutlu kamyonlar imal edildiği muammasını da çözmüş olmanın verdiği iç huzuru ile Perma Sharp jileti kadar keskin kolalanmış gömlekler arasından seçim yapma zorluğu çeken bir modern insanın sırt kaşıntısı tatlığında hissettiği sıkıntılara sahip bir şekle bürünmüştük. Ecnebi lisanda söylendiğinde, isimleri Malta Şövalyeleri'nin unvanlarını andıran Şarap Dostları Derneği'nin ağır yemeği alnımızda ter tanelerin birikmesine yol açmıştı. Cemiyet içinde bir yer mi edinecektik yoksa; belki de bir yemeğe gittim, hayatım değişti olayına girecektik. Karışık hislerle dolu olan zihnimiz (hiç anlamasak da) belki de kaliteli şarap olayına girince temizlenebilirdi bile.

Swissotel'in asansörüne adım attığımızda, bütün serinkanlılığımıza rağmen yine Barton Fink gibi terlemeye başlamıştık. Dokuzuncu kata vardığımızda asansörün kapısı açıldı. Aniden, bir kara delikten geçerek başka bir âleme dahil olmuştuk. Orada herkes siyah smokinler içinde, herkes uzun boylu ve şarap bardaklarını tarifi imkânsız (Conrad da karanlığın kalbini tarif edememişti nitekim) bir incelik içinde tutuyordu. Kadehler hafifçe buğulanmış, içindeki mayı ise altın suyu görünümündeydi. Öte yandan salonda bulunanların hiçbiri bir yere dayanmıyor olmalarına karşın, kıpırdamadan dimdik durabiliyorlardı. Bu durum karşısında hafifçe sendeleyerek en yakındaki duvara ilerledik. Sırtımızı duvara verince ilk iş olarak titreyen ve terlemiş elleri-

mizle zorlukla da olsa bir sigara yakabildik. İlk derin nefes sonrası bir yere dayanmadan, fakat Helenistik sütunlar kadar dik durabilenlerden bir kaç döñüp bize doğru baktı. Feza kahramanını Gordon bile bu durumda serinkanlı kalamazdı. Yenilgiyi kabul edip kimseye değmeden salondan ayrılmanın yollarını ararken saygıdeğ bir dostumuz (ismi lazım değ il) bizi kurtardı. Ardından dünyanın en akıllı kadınıyla tanıştık, kendisi yüzümüzde hasta ruhumuzun yansımalarını gördüğü için olsa gerek, biraz ötedeki masayı işaret ederek "Burada oturacağız" dedi. Bu rahatlatıcı olaylar zinciri sonunda Kral Arthur'un masası büyüklüğünde bir yuvarlağın etrafında yerimizi aldık.

Şarap Dostları Cemiyeti belli ki katı kuralları olan bir teşkilattı. Nitekim memlekette teşkilattan geçilmiyordu, fakat Şarap Dostları diğerlerine nazaran nispeten daha az tehlikeli bir görünüm arz ediyordu. Masaya oturup iki defa daha derin nefes aldıktan sonra masada kül tablası ve su bardağı olmadığını acı içinde tespit ettik. Halk arasında içilen bildiğimiz sigaralar ve iki hidrojen, bir oksijen'den mamul su, şarap tadımı esnasında olumsuz etkiler yaratıyormuş. Net ve sarıh olarak belli oldu ki bizim bu nezih cemiyetlerde bir tezgâhımız olamayacak. Olayın geçtiği yer ise en az Şarap Dostları Cemiyeti kadar kibar, zarif ve nezih. La Corne D'Or Lokantası insana hakikaten iyi şeylere layık olduğu şeklinde ifade edilmiş meşhur ve önemli lafın doğruluğunu kanıtıyor. Fakat bilindiği gibi laf doğru, ancak asıl olan iyi şeylerin miktarının az, buna karşılık insan sayısının ise çok olması. Bu durumda kısa boylular, çirkinler, bir yere dayanmadan dik duramayanlar, şarap bardağını tutmayı bilmeyenler, evinde bir smokini bile olmayanlar ve çete kuramayanlar layık olduğuy-la değ il, bulduğıyla yetiniyor.

Bu gecenin aslında en önemli eksiğı ihtiyar şairdi. Kendisi uzun yıllar önce Basmane'de ayakçı meyhanelerinde şarap içerken, ilk bardağın içine bir tutam tuz atar ve kendi deyimiyle "gü-

nahlarından arınırmış". Gel gör ki Kuzey Afrika çölleri onu pek yormuş olduğu için La Corne D'Or olayına giremedi. Yemek büyük bir nizam ve intizamla geçiyor, birbiri ardına anlayamadığımız, tarif edemediğimiz, hatta aşına bile olmadığımız acayip tatlardan müteşekkil yemekler masaya geliyordu. Yemekler kapaklı olarak geliyor, bizden daha iyi giyimli garsonlar masanın etrafında sıralanıyor, hepsi iki elleriyle bir kapak tutuyor, ardından başkomutan edasını takınan garson beyin emriyle tüm tabak kapakları aynı anda kaldırılıyordu. Bu şekil, insana kalp krizi geçirtebilir kanımızca. Memleketin içinde bulunduğu acayip durumlar sanki La Corne D'Or'un kalın camlarının dışında kalmış, içeride ise sadece lezzet ve güzelliğin hüküm sürdüğü başka bir dünya mevcuttu adeta. Avustralya Chardonnay'ları havada uçuyor, fakat kimse sükûnetini bozmuyordu. Bu arada beyaz şarap servisine son verilip kırmızıya geçildiğini göz ucuyla gördük. Garson masaya yaklaşip servise başladığında henüz kadehimizde bir miktar daha beyaz şarap olmasına karşın boş olan diğer kadehe de kırmızı aldık. Bu terbiyesizliğimizi gören garson bizi hiç bozmadı, ama gözlerindeki ifadeden anladık ki zihninde bizi mahkûm etti. Bizim gibi olaya yabancı olanlar için durum çok acayip görünüyor. Fakat insanın bu memlekette kafayı yemeden yaşamaya devam edebilmesi için Şarap Dostları uygun bir illüzyon ortamı yaratıyor. Hangisi hakikat, hangisi değil bir süre sonra birbirine karışıyor. Aksi takdirde her otoyola bir kamyon heykeli dikilmesini talep edebilirsiniz.

Aslında Çok Şey İstemiyorlar Hayattan

Bu günlerde sabahları iyi hislerle yataktan kalkmak, güne aynı biçimde adeta neşe dolu bir insan gibi devam etmek, hatta işyerinde her dakika en feci yöntemlerle öldürmeyi planladığınız insanlara bile iyi davranıp onlara gülümseyip, günaydın dememiz çok zor. Genellikle kötü kalkıp güne de kötü devam ediyoruz. Fakat her ne kadar hasta ruhlu da olsa şehrimiz İstanbul'un nezih manzaralı, güzel insanlarla dolup taşan aynı derecede güzel mekânları gün içinde bizi yavaş yavaş öldüren karanlık hissiyatımızı az da olsa gideriyordu. Fakat bir gün içinde iki kere durum değiştirmek yerine bu kez sabah güne nasıl başladıysak aynı şekilde devam edip en azından haysiyetli bir devamlılık arzedecek şekli benimsedik.

Meşhur bir İngiliz şairi "How Low Can You Go" (biraz gevşek bir tercüme ile düşmenin sonu yok demek istiyor) dediğinde sanırım bizim hissiyatımıza benzer bir vaziyet içindeydi. Bu lafı kendimize şiar edinerek İstiklal caddesinde ilerlemeye başladık. Nihai hedefimiz Caravan Rock bardı; fakat caddenin yarısını henüz aşmışken Sefahathane'de gördüğümüz hareketlilik karşısında durup, olayı yerinde kontrol etmeye karar verdik. Atlas sinemasının pasaj girişi de o gece için Sefahathane'de cereyan eden bir evlilik partisi nedeniyle bara ilave edilmiş idi. Görüntü eski filmleri andırıyor, insanlar ise mutlu tablolar çiziyorlardı. Pasaj girişinin yüksek tavanları, sütunlar, kemerler ve diğer ince ayrıntılar nikah sonrası partisine hafif flu ve sürreal bir görünüm

kazandırmıştı. Ancak bir tesadüf sonucu girdiğimiz bu güzel ortamda ruhumuzun karanlığı yüzümüze de şiddetle vurduğu için burada fazla kalmamaya karar verdik. Pasajın büyük demir kapılarından dışarıya adım attığımızda İstiklal caddesinin baharatlı havasını soluyarak, az önce içimizde şüpheler yaratan güzel ortamın verdiği bazı olumlu hissiyatları hemen kaybettik. Hava karardıktan sonra İstiklal caddesinde dolaşmaya başlayan (belki gündüz de oradalar, fakat gündüz onları teşhis etmek çok zor) bir insan cinsi var ki, bir halk deyişiyle "akıllara zarar". Bu gece insanları, yürüdükleri istikameti doksan derece kesen enine uzayan beşerli kollar halinde caddede geziyorlar. Genellikle en az sekiz pileli koyu gri pantolonlar üzerine, akıllarının ne denli karışık olduğunu net ve sarih olarak gösteren desenli gömlekler giymekteler. Beyaz çoraplar artık bir memleket klasiği olduğu için bundan söz etmeye gerek yok. Bu arkadaşların bir başka enteresan özelliği de, gözlerinin karanlıkta parlıyor oluşu. İnsan ister istemez yanlışığın ne zaman ve nerede yapıldığını kendine soruyor.

Sefahathane ile Karavan arasındaki beş dakikalık yol insanı sosyoloji mevzuunda uzman kişi yapacak kadar bol malzeme içeriyor.

Memleket insanının çeşitliliği üzerine derin düşüncelere dalmışken Çiçek Pazarının ilk sol dönemecinin hemen ardından kendimizi Caravan'ın önünde bulduk. Düşmüş Amerikan B Movie'lerindeki merdivenleri aratmayan bir tarza sahip olan Caravan'ın girişi aslında özgürlük ve maceranın tadını arayanlar için heyecan verici. Merdivenlerin duvarlarında çoktan tarih olmuş dinazor rock şarkıcılarının isimlerinin kazılı oluşu genç rockerların haleti ruhiyesini bize anlatıyor.

Caravan ince ve uzun bir bar. Bar bölümü hemen girişte ve zaten çok da rağbet görmüyor. Sahne ise barın sonunda ve yarım metre yükseklikte. İçerideki masa ve sandalye bolluğu son dere-

ce şaşırtıcı. Nitekim gecenin ilerleyen saatlerinde sahneye doğru yürümek, daha doğrusu yaklaşmak çok zahmetli ve zor bir iş haline geliyor. Cumartesi geceleri Caravan'da memleketimizin kadri bilinmemiş kıymetlerinden olan Kronik grubu çalışıyor. Bir türlü su yüzüne çıkamamış oluşlarına karşın Kronik ısrarla yıllardır kefeni yırtmaya çalışıyor. Bir kaç yıl önce bir albüm bile yayınlamalarına karşın hakettikleri alakayı hiç göremediklerini düşünüyoruz.

Yanımızda ünlü bir televizyon sunucusu olduğu için Caravan'a vardığımızda mühim insanlar gelebilir niyetiyle garsonların kimseyi oturtmadıkları bir masaya biz geçtik. Bira çok ucuz olduğu için "herkese bizden bir içki" desek yanlış olur mu diye düşündük. Fakat bu çirkinliği yapmamaya karar verdik. Dev saplı bardaklarla gelen bira Caravan'da sadece 60 bin Türk lirasına satılıyor. Kronik elemanları sahneye gelip gitarlarını ikinci sete hazırlık maksadıyla temizlemeye başladıkları anda burnumuza çarpan ağır koku karşısında savunmasız kaldık. Kimliğini tespit edemediğimiz bir şahıs kokudan anladığımız kadarıyla sokakta satılan haşlanmış yumurtalı sandviçlerden en az iki tane yemişti. Beş metre çapındaki alanda oturan ve ayakta duran herkes kokuyu almıştı. Ancak kimse yüksek sesle "bu haltı kim yedi" diyemedi. Bu arada koku yoluna devam etmiş olmalı ki Kronik'in solisti "arkadaşlar ayıp burnumuzun direği kırıldı" diyerek memnuniyetsizliğini açık ve seçik belirtti.

Biz içeri girdiğimizde ilk setlerini tamamlamış olan Kronik birdenbire gök gürültüsünü andıran gitarlarıyla tekrar çalmaya başladı. Caravan'ın mahşeri kalabalığı bu duruma "Invasion Of Body Snatchers" filminin karakterleri gibi otomatik bir tepki gösterdi.

İnanılmaz derecede yüksek volume, bir yandan dans edenler, bir yandan da masalarda uyuyanların inanması güç uyumu, Caravan'ı ruh halimizin seri cinayetler işleme vaziyetine girdiğinde

gitmeyi arzu edeceğimiz tek yer olarak sabitleştirdi. Caravan'ın insanı sürekli terleten (havalandırma gibi lüksler asla mevcut değil, duvarda asılı bir klima gördük fakat ya yetmiyor ya da iptal olmuştu) atmosferi, yanınızdakilerle sıkıcı konuşmalar yapma mecburiyetini ortadan kaldıran yüksek volümlü müziğı, ucuz birası ve kendini olmadığı gibi değil tam da olduğu gibi (üstelik bundan da memnun) gösteren genç kalabalığı, insana mutsuzuz, azınlığız fakat o kadar da yalnız değiliz dedirtiyor.

Çıtır Çıtır Yanıyordu Odunlar

Birkaç kısa şahane günden sonra yine berbat sabahlara geri dönmüş bulunmaktayız. Bu gidişle ileriki yıllarda bir zamanlar sabahın erken saatlerinde güneş doğardı, ancak o günler geride kaldı deme ihtimalimiz son derece yüksek. Bu günlerde mümkünse James Ellroy beyin "L.A. Confidential", "Big Nowhere", "White Jazz" ve "American Tabloid" dörtlemesini bir ke-re daha okumakta büyük fayda var, hatta edebiyat cemiyetleri Ellroy'u memleketimize çağırmalı ve ondan bir durum tahlili istemeli. Öğleden sonraları Heidi çizgi filmini izleyerek, yeşil çimlerle bezeli yamaçlarda ağır çekim koşular yapma illüzyonlarına girmek ya da Fransız yemeklerini takdir etme cemiyetine mensup olmak herkes için olmasa bile bir kısımımız için kısa vadeli bir çözüm olabilir.

Altıkırkbeş yayınları arasında piyasaya çıkan Halil Turhanlı'nın "Müzik ve Muhalefet" isimli kitabının ilk üç sayfasında kitabın yazarına ait olmayan ve anladığımız kadarıyla yayınevinin editör ya da sahiplerinin imzasını taşıyan metinlere dair belirttiğimiz fikirler, Radikal gazetesinin ilim, irfan sahibi ve büyük olasılıkla 'Avrupa mektep' bitirmiş Markiz beyi tarafından hiç hoş karşılanmamış olmalı ki, bizim gibi değersiz, manasız ve sıradan insanlara ağır makalesinde bir yer (küçük de olsa) ayırmış. Ne de olsa o bir Markiz, her gün başka bir lisanda konuşabiliyor. Doğal olarak Batı entelijansiyasını da yakından takip ediyor, üstelik erdemle kaybetmenin inceliği üzerine hassas cümleler kaleme alabiliyor. Biz ölümlülerin kendini bilmez davranışları ve ileri geri konuşmalarını hizaya getirmek gibi ulvi görevleri başarıyla yerine getiren (her ne kadar geniş kitleler tarafından ye-

terince takdir edilmese de) Türk ve dünya edebiyatı konusunda alim olan Markiz beye, öncelikle en derin sevgi, saygı ve hürmetlerimizi bildirmek isteriz. Öte yandan Beat Generation olayının beşinci sınıf fikrî kopyalarının memleketin düşünce âleminde ne gibi bir katkısı olacağını hâlâ anlayamadık. Fakat bizim bilmediğimiz, daha doğrusu bilemediğimiz hakikatler muhakkak ki mevcuttur, herhalde ilim irfan sahibi bir insan öyle diyorsa öyledir bir yerde. Biz ölümlülerin de ikna edilmelerinin bazen gerekliliği var, birileri bize ithal fikir triplerini izah etse, kimin neyi ve nasıl kaybettiğini biz de anlasak.

Sis, karanlık ve köprüüstü trafiğine rağmen bu hafta İstanbul'un diğer yakasına seyahatta bulunduk. Fransız yemekleri ve Chardonnay'lerden sonra bozulan ince ayarımızı yeniden eski haline getirmek için harekete geçtik. Şehrin karşı tarafı bizim tarafa hiç benzemiyor. Sokaklar ıssız, sessiz ve tedirgin edici. San ki karşı tarafta herkes erkenden evine gidiyormuş gibi. Otomobillere yasak olan cadde bile Rumeli yakası standartlarına göre boş. Reks sineması civarında kümelenen ve daha önce hiç bulunmadığımız çeşitli mekânları görmek maksadıyla başlayan uzun yolculuğumuzun ilk durağı Karga isimli bir bardı. Üç katlı eski bir evin (çok eski) giriş katında faaliyet gösteren mekânı bulmak çok zor oldu. Çünkü zifiri karanlıkta, küçük bir karatahtanın üzerine kalitesiz bir tebeşirle yazılmış Karga ibaresini görmek takdir edersiniz ki büyük zorluk derecesine sahip. Fakat yayıyı gördük ve içeriye intikal ettik.

Ancak içerisinin, gözü iyi olanların etrafı rahatlıkla seçebileceği kadar ekonomik olarak aydınlatılmış olduğunu görünce rahatsız olduk ve sınırlı sınırlı öksürdük. Yıllarca okullarda havuç isimli sebzenin görme konusundaki yararlarını okumuştuk, fakat dikkate almamıştık. Karga'ya girince gençlik cehaletlerimizin ve ilim irfan sahibi olamamış oluşumuzun acısını çektik. Karanlığa rağmen nereden geldiğini anlayamadığımız bir sıcaklık

(bir nevi şefkat duygusu gibi) hissettik. Henüz görememiş olu-
şumuza karşın, karanlığın içinde bir yerlerde bir güzellik vardı.
Üç adım daha atınca bu güzel hissin kaynağını teşhis ettik. Ba-
rın diğer ucunda büyük boy bir şömine vardı. Yarım insan bo-
yunda olmasına karşın son derece gösterişsiz, hatta önünde kla-
sik şömine malzemelerinin bile bulunmadığı, içinde ise dört iri
kıyım odunun son derece serinkanlı bir şekilde yandığı şömine,
etrafına mutluluk ışınları saçıyordu adeta. Karga'da en mühim
hadise artık şömineydi. Yaklaşabildiğimiz kadar yaklaştık, sıcak
bize çarptıkça neşelendik. Bir kedi eksikti. Alevler kısa boylu ve
cılız görünmelerine karşın, çeşitli eksantrik hareketler yapabili-
yorlardı.

Yıllardır süren huzur arama faaliyetlerimiz, sonunda zafere
ulaşmış (gerçi ulaşabilmek için suyu aşmak gerekiyor) bir eski
şömine karşısında hareketsiz kalmıştık. Bütün kötü fikirlerden
arınmış ve adeta berraklaşmıştık. Kediler, şömineler ve İngiliz
asilleri arasındaki ilişkiyi de nihayet anlayabilmıştık. Karanlığın
göbeğinde dolaşıp dururken birden karşımıza çıkıveren bu şö-
mine bir işaret miydi yoksa? (Öte yandan, karşılaştığımız her
acayıplığı bir işaret sanma huyundan bir an önce vazgeçmemiz
gerekmiyor kanımızca). Şömine karşısında bir nevi ipnotize olmuş
ve saatlerce karşısında kıpırdamadan kalmış olduğumuz için ol-
sa gerek görevliler gelip bizi uyardı. Maalesef huzur kaynağını
suyun öte yanında bırakmak zorunda kaldık, en azından bu ge-
celik.

Yeniköy'de Bir Nefes Keyif

Son derece keyifsiz bir akşam olacağına dair karanlık bir hisle (her nedense) dolu olarak Yeniköy'ün tepelerine doğru çıkan karanlık ve kavisli yollarda Kafe Keyif'in yazlık yerine doğru harekete geçtik. Hayali detektif, aslında cinayet masasında görevli komiser Hoke Moseley'in arkadaşlarının yaptığı acayip şakalara bozulduğu zaman takındığı düşünceli ruh haline benzer bir vaziyette -şaka kaldıracak bir durumda değilken- ve iki kere de yolda kaybolduktan sonra nihayet geniş kapıyı bulduk. Bilindiği gibi bazıları dar kapıları tercih ediyor fakat insan geniş bir otomobille seyahat edince dar kapılar arıza yaratıyor. Yine başka bir İstanbul'da olduğumuz duygusu ise deniz seviyesini terkettiğimizden beri hakim düşünce haline gelmişti. Büyük demir kapı ve korumaları başarıyla aştıktan sonra artık kabul edilebileceğimiz başka bir aleme ulaştık, otomobilin kapıları açıldı, ardından otomobil bir park kaahyası tarafından seri hareketlerle sürülerek, ağaçlar arasında gözden kayboldu. Nitekim bu ağaç olayı koru içindeki en mühim durumlardan biri. Kafe Keyif'e gitmeden önce biraz sakinleşmek ve keyiflenmek amacıyla aç karnımızı doyurmaya karar verdik. Etraftaki yüksek ve sık ağaçlar arasında kaybolmamaya çalışarak (bu arada belki daha önce lokantaları ararken kaybolmuş insanların yollarını bulmak için elbiselerinden yırttıkları ve ağaç dallarına taktıkları küçük kumaş parçalarını da aradık fakat onlardan bir iz bulamadık) ilerledik. Ardından yemek masalarını görerek rahatladık, modern insanın yemek yeme niyetiyle çıktığı, fakat istenmeden bir safari mace-rasına dönüşebilecek olan yolculuğumuz olaysız bir biçimde so-

na ermişti. Ancak ağaçlar burada çok büyük, hatta bir yağmur ormanını andırır şekilde tehditkar ve y ksektiler.

Eski zaman k   flerini ve onların ba ına gelen akıl almaz olayları düşünürken, kibar garsonlar, bize İstanbul'da olduğumu- zu yeniden hatırlattı.  zerinde fiyat yazmayan menünün bana gelmesi garsonların beni ciddiye almadığının bir ifadesi idi fa- kat bu durumu gayet anlayışla karşılayıp, Jeffry Dahmer ve di- ğer seri cinayetler işleyen katilleri düşünmeye ba ladım. Mem- leketimizin sosyal, ekonomik ve siyasi durumu seri cinayetler işleyen katillerin bu topraklar üzerinde yetişmesini engelliyor. Öte yandan memleketimizde cinayet çok, sadece tarzı farklı. Kolesterolu yüksek yağlı etlere ve porselenler içinde gelen diğ r g zelli lere rağmen h    canımızın sık n olması hiç hayra ala- met değildi ancak metaneti elden bırakmamaya  alı ıyorduk.

Bol yağlı kırmızı et terapisi de sonuç olarak sinirli tabiatımı- zı değ  tirmeye muktedir olamadı. Hatta martini .zeytinlerinin çekirdeklerinden tablo bile yapmaya çalıştık fakat bütün bunlar nafile uğra lardı. Bu gece keyifsiz ba lamı tı ve öyle devam edecek gibi görünüyordu.

Yemeğimizi bitirip, yüksek ağaçlar arasından Kafe Keyife doğru yola çıktık, hedefimiz huzur bulmaktı. Yine yüksek ağaç- lar ve bol yeşillik arasında, kafenin ücra k   lerinden birinde bir masa bulup, huzuru beklemeye ba ladık. Kalın camlı ve buğulu bardaklardan bize bir hayır gelmeyeceğ  yine belli olmuştu. Bu- lunduğumuz yer Uzak Doğu'da herhangi bir acayip şehirde, aca- yip bir mekân olabilirdi, olsa acaba iyi mi olurdu? Belki de John Woo filmlerinde kötü adam rolleri oynayabilirdik.

Çeşitli manasız düşünceler içinde bunalırken ve bütün bu d -   ncelerimizi tek bir noktada toplayıp demir masayı yerinden oynatmaya (fikir gücüyle yanı)  alı ırken, garson geldi. Bu olay üzerine demir masayı yerinden oynatma girişimlerine son ver- dik. Kısa bir süre sonra da Kafe Keyifte canlı müzik ba ladı.

Beynimizdeki hasardan mı yoksa başka bir nedenden ötürü mü bilemiyoruz ancak canlı müzikle ilgili olarak tek hatırlayabildiğimiz, solist bayanın Beatles'in ünlü şarkısı (biz hiç sevmeyiz, başka) "Let It Be"yi icra etmeye başlamasıydı. Fakat olay burada bitmedi, bu eski ama ünlü şarkı, Türk pop müziği ritimleriyle, yani ağır bir deformasyona uğramış bir biçimde söyleniyordu. Bu yoksa uzun zamandır beklediğimiz işaret miydi acaba? Memleketimizin kalkınmasının önünde artık hiç bir engel kalmadığı görüşündeyiz, emin olunuz ki yaşayan Beatles üyeleri bu şarkıyı duysalar hemen Türkiye'ye taşınırlar. Hayretler içerisinde "Let It Be" şarkısını dinlerken gözümüz yan masaya takıldı. Koluna paranın satın alabileceği en pahalı saatlerden birini takmış olan bir adam (bir yandan da kamyon şaftı kalınlığında bir puro tütürüyordu) bu müzik eşliğinde bir nevi tempo tutuyordu. Elimizde olmadan düşündük: Alametler kesinleşmişti ve artık Madagaskar'a taşınma vakti gelmişti.

Bir süre sonra canlı müzik bitince Kafe Keyiften ayrıldık, gecenin sonuna doğru artık keyfimiz yerine gelmişti. Son durak olarak Çırağan'a, Q Jazz Bar'a bile uğradık. Yeniden Boğaz'ı görmek ve korkutucu yüksek ağaçlardan uzaklaşmak bizi serinletti. Kerem Görsev ve arkadaşlarının icra ettiği müziği dinleyip tekrar eski halimize döndük, ne de olsa bu müzikte doğu-batı sentezi ya da bir mozaik olayı mevcut değildi.

Yanınızdaki Belki de Bay Harry'dir

Cafe Marmara'nın son bir kaç yıldır hızla yükselen popülaritesinin başlıca nedeni, iş çıkışı buraya takılmayı adet haline getiren bir grup tanınmış gazeteci oldu.

Charles Willeford'un 1955 yılında yazdığı ve yazarın en fazla takdir gören eserlerinden biri olan "Pick Up"ın iki temel kişisinden Harry, son derece sıkıntılı ve egzistansiyal problemlerle dolu hayatı üzerine derin düşüncelere daldığı bir gün kendi kendine, "Ne berbat, kokuşmuş bir dünyada yaşıyoruz, içerek bu işin üstesinden gelemeyeceğiz, fakat öte yandan içmeden de bu berbat duruma katlanmak mümkün değil" diyordu. Ayaküstü kafelerinde "hızlı aşçı" olarak yarım günlük işlerle idare etmeye çalışan Harry'nin ve bir gün yine bir ayaküstü kafesinde karşılaşmış sevgili olduğu Helen'in acayip öyküsünü anlatan "Pick Up", pulp edebiyatın son örneklerinden biri olarak bilinir. The Marmara otelinin girişinde mevzilenen Cafe Marmara'nın üstü açık bölümündeki bir masada oturup Harry beyin acı verici, hatta can sıkıcı öyküsünü (gerçi bu eser umulmadık bir biçimde bir nevi mutlu sonla bitiyor) akla getirmek akıl sağlığı yerinde bir insanın yapmayı tercih etmeyeceği bir eylem. Ancak Cafe Marmara İstanbul'da genellikle pek rastlanmayan bir tarza sahip, alışıldık filmlerden bildiğimiz Fransız kafelerine benzeme sıkıntıları içinde kavrulan mekânlara göre daha ferah, daha az gösterişli. Karşık bir müşteri profili, cep telefonlarının ve her şeye rağmen yükselmeye, para sahibi olmaya çalışan insanların çokluğu ister istemez aklımıza Harry gibi durumlara yenik düşen insanların öykülerini getiriyor. Şehirde büyük bir hızla değişen trendlere karşı başarıyla di-

renip (bu bile bir nevi erdem sayılabilir) tarzını koruyan bir mekân olarak Marmara, takdire bile şayan. Aslında bir tarza sahip olduğunu söylemek de son derece zor. Cafe Marmara'nın son bir kaç yıldır hızla yükselen popülaritesinin başlıca nedeni, iş çıkışı buraya takılmayı adet haline getiren bir grup tanınmış gazeteci oldu. Köşe yazılarında Cafe Marmara'nın adının bir kaç kez geçmesi buranın halk arasında "verimli bir alan" olarak tanımlanmasına ve yine halkın yoğun ilgisine mazhar olmasına yol açtı. Cafe Marmara bir dönem gazetecilerin o kadar sık gittiği bir kahve haline geldi ki, bir gazetenin (adı bizde saklı) kuruluş toplantıları, transfer çalışmaları, hatta ilk haber merkezi toplantısı bile burada yapıldı. Bu dönemlerde rakip gazetelerde çalışan yakkın arkadaşlar bile aynı masada oturmaktan özenle kaçındılar. Cafe Marmara'ya gösterilen yoğun ilgi müşterilerin memleketin tüm sınıflarından ve cemiyetlerinden bir karışık çorba oluşturmalarına yol açtı. Örneğin cep telefonunu sürekli bir ateşli silah gibi taşıyan şişman adamlar (bunlar politically correct olmadıkları için naturel ipliklerden yapılmamış gömlekler giymeyi tercih ediyorlar) ağır kilolarına rağmen küçük tabaklarda nisuaz salataları yiyorlar. Bir çoğunun üzgün kahramanımız Harry bey gibi varoluş sorunları olmadığını teşhis etmek hiç de zor değil. Öte yandan finans, reklam ve sigorta alanlarında çalıştıklarını sandığımız yine cep telefonlu, ancak küçük evrak çantalı (bu çok mühim bir ayrıntı, en az eski model Volvo otomobilleri kadar uygarlığa ihanet eden bir tasarım) ve her daim ceketli gruplar, her nedense İngilizlerin ananevi yemeğinin "Fish and Chips" olduğu konusunda sapkın fikirlere sahip olduklarından, ancak adaları da sevdikleri için hep "Fish and Chips" ısmarlıyorlar. Eskiden otelin önündeki geniş kaldırımın üzerinde hava karardıkdan sonra faaliyet gösteren beyaz kadın tüccarlarının Habitat olayından beri ortadan kaybolması, Cafe Marmara'nın tek eksiğinin bir kriminal pozisyon olduğunu düşündürdü bize. Servisin yavaş

olması hızlı iş görülen sektörlerde çalışan ağır insanların sürekli şikâyet konusu, fakat saat altıdan itibaren hiçbiri masanın beş dakika boş kalmadığı Cafe Marmara'da kanımızca garsonların şişmanlama şansı hiç yok, ayrıca son derece de kibarlar. Onat Kutlar'ın öldürüldüğü bombalama vakasından beri arttırılan güvenlik önlemlerine rağmen üstü açık bölümde oturmak, bizim gibi paranoyaklar için hâlâ zor bir iş.

Harry beyin, Helen hanıma karşı olan hisleri, ve fakat Helen hanımın edebiyat tarihinin en arıza kadın karakterlerinden biri olmasının acaba bir işaret mi olduğunu düşünürken havanın karadığının farkına varıp otelin en üst katındaki Tepe Bar'a çıktık. Otel barlarını pek sevmemekle birlikte Tepe Bar'ın hasta ruhlu İstanbul manzarası (bilindiği gibi klasik deniz manzarası değil, aksine Halaskârgazi caddesinin ışıkları ve çıyan otomobil sürücülerinin flulaşan farları manzaraya bizce süper hasta ruhlu bir karakter veriyor) önünde aklımıza ilk gelen şey Abel Ferrara'nın "King of New York" filmindeki tek emeli şehrin hâkimi olup doğduğu fakir semtteki hastanenin ödeneksizlik yüzünden kapanmasını önlemek isteyen sert adam rolündeki Christopher Walken oldu. Tepe Bar'ın tabandan tavana yükselen kalın camlarının ardındaki karanlık şehir, insana çeşitli kriminal fikirler aşılama kadir. Tek eksiğimiz Christopher Walken'in bütün film boyunca giydiği komple koyu renk Armani takımlar. Nitekim bu yüzden bu şehirde Armani kolay bulunan bir giysi çeşidi değil, aksi takdirde hayat çok daha eğlenceli olabilirdi (bizim için değil tabii).

Tepe Bar'a girer girmez giriş katının hengamesinden kurtulup sakin ve serinkanlı bir dünyaya adım atıyorsunuz. Yaz diye illaki üstü açık bir yere gitmek gerekmiyor, çünkü inanılmaz güçlü bir havalandırma, Boğaz rüzgârlarını hiç aratmıyor. Şekilde görüldüğü gibi Tepe Bar bir nevi ideal bir mekân gibi, kanımızca tek handikap otel barı olması. Sakıncalı randevular ve gizli kalması gereken tehlikeli buluşmalar için yakışır.

Ne Olacak Bu Meksika'nın Hali

Geçen hafta sinirliydik; ancak bu hafta daha çok sinirlendik. Tahminimizce önümüzdeki günler ve haftalarda durumumuz endişe verici bir hal alacak. Zahir ile hakikat arasındaki farkı ayıramamamızın nedeninin sadece gece körlüğü olduğunu düşünüyorduk, fakat yanılmışız. Bir zamanlar telaffuz edilen fakat o sırada bizim hiç de ciddiye almadığımız "uzaktan bakınca memleketin çivisinin çıktığı çok daha net görünüyor" tespitin ne kadar doğru olduğunu çok geç olmakla birlikte, yavaş yavaş acı içinde idrak ediyoruz. Meselelere biraz daha yukarıdan bakabilmek maksadıyla kendimize, Pasha sathında bulunan ve deniz seviyesinden takriben iki metre yukarıdaki Caliente'nin bir kenar masasını seçtik. Yine hava kararmıştı ve biz yine az görüyorduk.

Caliente'de yarım saat boyunca, bizce modern insanın en mühim korkularından birinin esiri olduk. Teorik olarak karşımda boş bulunan sandalyede olması gereken arkadaşım gelmemişti. Garsonlara endişe ve korkumu belirtmemek için gayet serinkanlı bir insan gibi davranmaya çalışıyordum. Ancak nafile. Onlar (yani garsonlar), servis olayının kalitesini kanıtlamaya çalışır bir biçimde masanın çevresine yaklaştıkça, alnımda biriken soğuk ter damlaları masanın üzerine düşüyor ve üstelik düştüğü anda da gök gürültüsü gibi ses çıkarıyordu. Bulunduğum yerden Pasha arazisine giren insanların en azından silüetlerini görmek mümkün olduğu için, bir gölge teşhisi yapmaya çalışıyordum. Fakat ne yazık ki dakikalar geçiyor, benim masama doğru ilerleyen kimse görünmüyordu. Aynı esnada her nasıl oluyorsa herke-

sin birbirini tanıdığı ve birbirine senli benli hitap ettiği yer olan Cafein dolup dolup taşıyor, ben ise feci şekilde can verme tehlikesi içinde sıtmaya yakalanmış gibi hem titriyor, hem terliyordum.

Fakat hemen yanımdaki masadan yükselen sen kahkahalar ve İngilizce sözcükler dikkatimi çekti. Masa görüş alanıma girdiğinde, duyduğum İngilizce sözcüklerin neden Büyük Britanya adaları değil de Uzak Asya lehçeleri ile konuşulduğunu bir çırpıda anladım. Japonlar İkinci Dünya Savaşı'nı kaybetmiş olmalarına karşın sebat etmiş bir millet. Şimdi onlar heryerdeler. Hemen yanımdaki masada bile onlar var. Hepsi küçük ve çalışkan arılara benziyorlar. Bu durum beni sinirlendirdiği için dikkatimi tekrar neşe içinde yemek yiyen genç ve tabii ki güzel insanlara çevirdim.

Takriben otuz beş dakika sonra bu acı sona erdi. Ben de artık Pasha'daki mutlu insanlara benzeyebilirdim.

Caliente bilindiği gibi Pasha'nın içinde yer alan ve Meksika yemekleri servisi yapan bir bar-lokanta. Meksika yemekleri konusundaki tecrübemiz sadece Cafe Pasifico'dan ibaret olduğu ve birtakım seçkin damak tatlarına da sahip olmadığımız için bu konuda fikir yürütemiyoruz. Fakat zaten asıl mesele Margarita. Kadehin en üst kısmını oluşturan buz tabakası o kadar ince kırılmış ki, aslında katı bir madde olmasına karşın ince buz, bir nevi likit kıvamını almış. Yemeklere olan ilginiz birinci Margarita'dan sonra süratle dağılabilir ve akşam yemeğinizi zincirleme Margarita'larla bitirebilirsiniz. Tabii daha sonra bu geçici ve zahiri keyifle arıza çıkarabilir, hatta çirkinlik yapabilirsiniz. Margaritaların sayısını alt sınırlarda tutmaya çalışırken bir anda kovboy kıyafetleri içinde ve silahların bulunması gereken kılıflarda Jose Cuervo şişeleri taşıyan genç kadını gördük. Serap gördüğümüzü düşünüp ihtiyatlı olmaya karar verdik. Hatta filmlerde gördüğünüz sefil Meksika cantina'larını hatırlayıp margarita sa-

yısını yarım düzineden aşağıda tutmanızda büyük fayda var.

Kendimizi, imparatorluk sömürgelerinde plantasyonlarını denetleyen ve bol kesimli ketenler içerisinde hep uzak ve sıcak denizlerin ufkuna bakan adamlar gibi hissetme tehlikesi doğduğunda hemen soda içmeye başladık. Neden bütün bu insanlar (Pasha kalabalığı) hep aynı yerlere, aynı zamanlarda geliyorlar, üstelik hepsi birbirlerini tanıyorlar? Bu durum, bizim bilmediğimiz belki de hiç bir zaman bilemeyeceğimiz esrarengiz bir nite-lik taşıyor. Acaba Jim Thomson romanlarının tüm karakterleri- nin kulaklarından "güvende olma paranoyası" küçük Amerikan kasabalarından sonra İstanbul'da da rastlanan bir sosyal vaka mı oldu diye düşündük bir an için. İstanbul'da özellikle geceleri oluşan ve gün doğmadan önce kaybolan bir nevi küçük cumhu-riyetler mevcut. Sosyal ve ekonomik imkânlarınız olanak veri-yorsa bu küçük adalara hava karardıktan sonra dahil olup, mem- leket ve dünya meselelerini unutuyor, bambaşka bir insan olu-yorsunuz. Üstelik zaman zaman genç, güzel ve hür olma şans- ınız bile var. Caliente'nin tahta iskemlesi üzerinden Pasha'ya her bakışımızda Yeni Türk Modernizmi'nin dalga dalga memleket sathına yayılmadığını, tam tersi küçük adalara hapsoldüğünü görmek bizi pek üzdü. Fakat hakikatlerin ağırlığı ve İngiliz bira- sı kıvamında olan acı tadı karşısında durmak mümkün değil.

Hakikatler karşısında kendimizi daha kuvvetli hissedebilmek için (her nedense) Ortaköy'den, Taksim'e hareket ettik. Bize an- cak Madrid yakışır deyip, hedefimizi seçtik. Madrid yeni açıl- mış, duvarda Guernica'nın retrosu olduğuna şahit isteyen bir görsel olay var. Meşhur kültür mozaigimizi İspanya sahillerine kadar taşımış olmamız, her modern insanı şaşkınlıktan ve se- vinçten ağlatabilir. Madrid bize, insanların daha iyi şeylere layık olduğu sözünü hatırlattı.

Fakat burası hür bir ülke ve düşmenin sonu yok.

İnce Ayarımızı Hiç Bozmadık

Memos'ta, Edward Hopper'ın "Night Hawks" tablosunun mühim karakterleri gibi bir tavır takındıktan sonra (yani uzun süre ağır bir mevzu düşünüyormuş gibi barın köşebentlerini seyrettik) başımızı kaldırıp Boğaz'ın görüntüsüne baktık.

Dün Flatline'da kalmıştık. Giriş, gelişme ve sonuç şeklinde olan (eski ve modası geçmiş olmasına karşın bizim favori tarzımız) bir anlayış içinde olduğumuzdan ötürü kaldığımız yerden devam ediyoruz. Flatline biraz karanlık olmasına karşın Sis Bar'a göre daha medeni bir yer. En azından içeri girebildik (damsız olmamıza rağmen). Karanlık ve uzun bar, acayip renkleri olan neon lambaları ile donatılmış. Canlı müzik gecesi olmadığı için (sadece cuma ve cumartesi geceleri canlı müzik mevcut) DJ kardeşimizin şahsi kanaatlerini dinlemek mecburiyetinde kaldık. Bundan hoşlandığımızı söylemek zor. Güneş henüz batmışken, üstelik içerisi de son derece karanlıkken bu kadar sert metal şarkıları dinlemek için insanın ruhunun tamir edilemez denli ağır bir hastalığın pençesinde olması lazım diye düşündük. Ama memleketimizde hasta ruh sayısı her geçen gün biraz daha artıyor. Bu açıdan DJ arkadaşı da hoş görmek gerekir kanısındayız. Flatline'da büyük boy bira (kulplu bardak olayı yani) 120 bin lira gibi makul bir ücretle satılıyor. Flatline'dan çıktıktan sonra artık üstü açık bir yere gitmek gerektiğine karar verip, (emin olmamakla birlikte) yeniden düzenlendiğini tahmin ettiğimiz Memos istikametine doğru ilerledik. Ancak hâlâ aklımızda Tracy Lords'un mükemmel performansı ("It's My Body" filmi, hâlâ oradayız) vardı, bu yüzden kafamız son derece karı-

şıktı. Memos Bis'e girdiğimizde o ana değin tanık olduğumuz Ortaköy manzarası tümünden değışti. Bir yandan meseleler karmaşık bir hal alırken, öte yandan görüntüler netleşiyordu. Denize bakan bütün masalar teşhis kuvveti bizden çok daha güçlü olan arkadaşlar tarafından önceden paylaşıldığı için, kanımızca yeni inşa edilmiş olan deniz tarafındaki bara tünedik. Edward Hopper'ın "Night Hawks" tablosunun mühim karakterleri gibi bir tavır takındıktan sonra (yani uzun süre ağır bir mevzu düşünüyormuş gibi barın köşebentlerini seyrettik) başımızı kaldırıp Boğaz'ın görüntüsüne baktık. Oradan bakınca şehir bir başka görünüyordu, zahiri bir güzellik her yeri kaplamış, ortalık sanki bir huzurla dolmuştu. Bütün bunların hakikatlerle bir alakası olmadığını bilmekle beraber zaman zaman herkese zahiri bir huzur gerekir diyerek durumu kabullendik. Tam da bu durumdan ötürü kendimize, roman kahraımanları gibi dry martiniler ısmarladık. Bu esnada DJ Turgay beyin mükemmel şarkı seçimleri karşısında adeta çarpıldık. Uzun süredir ilk kez üstü açık bir yerde, Fugees, Coolio ve Dr Dre gibi, kanımızca bu tür mekanlara en iyi uyan, ayrıca zaten iyi olan şarkıları icra eden grupları seçiyor olması nedeniyle Turgay beyi şahsen kutlamak gereğini hissettik.

Kısa bir süre sonra denize bakarak beyaz kağıtlara bir takım dizeler yazan, ancak cep telefonunu kolunun yetişebileceğı bir uzaklıkta tutan genç bir bayan gördük. Manzara ne kadar güzel olursa olsun, bu ortamlarda çeşitli ağır dramlar da yaşanıyor. Bu arada martini karışımlarının neredeyse mükemmele yakın olduğunu belirtmek mecburiyetindeyiz.

Dünyanın hangi memleketinde bir kilometre karelik bir alan içerisinde bu kadar farklı ve karışık sosyal ortamlar varolabilir? Hiç görmememize karşın, bir zamanlar ekonomi paketlerini ödünç alıp kullandığımız (üstelik onlar kısmi olarak başarılı bile oldular) Güney Amerika ülkelerinde böyle manzaralar vardır

diye düşünmekteyiz. Dr Who'nun, İngiliz telefon kulübesi şeklindeki zaman makinesi bile insanı bu kadar enteresan pozisyonlara sokmuyor. Biz bu durum karşısında yine derin düşüncelere gark olduğumuz için, Memos'un alt katında yeni açılan (fakat ismini bile öğrenememiş oluşumuz ayrı bir hadise) ve moda tabirle "Trip Hop" çalan (aslında Portishead, Tricky ve Massive Attack şarkılarının bir nevi toplamı) mekana girmeden olay yerini terkettik. Gerçi yukanda çalan şarkılar kanımızca durumlara daha uygun fakat, Tricky besteleri eşliğinde insanlarımızın ne gibi şekiller içerisinde olacağını kestirmek son derece güç. Eminiz ki, bir grup insan için bu yeni mekan tartışılmaz favori bir yer haline gelecek. Kanaatimizce dünyayı on yıl geriden takip etmeyen bir kulüp atmosferi yakalamak ve günün en haysiyetli şarkılarını dinleyebilmek çok iyi bir durum.

Ortaköy'den ayrıldıktan sonra yeni hedefimizi şehrimizin nadide caz mekanlarından olan Gramofon olarak belirledik. Ancak bu gecenin bizim için Memos dışında komple başarısız olduğunu, Gramofon'da da canlı müziğin mevcut olmadığı bir akşama denk geldimizde anladık. Fakat bu yanlışımıza karşın ince ayarımızı hiç bozmadan oturup, duruma intikal etmeye çalıştık. Şurası bir hakikat ki, Gramofon'da illâ ki canlı müzik gerekmiyor, DJ'in seçimleri de son derece klas. Nitekim çalınan besteler ve içeriğin atmosferi arasında varolan uyum son derece etkileyici. Ağır ilerleyen Fransız filmlerinin ritmini andıran kahverengi ton ve yüksek tavanlar karşısında, tek eksikliğin Catherine Deneuve olduğuna karar verdik. Kalın ciltli bir romanın, hayatta başarısız bir karakteri gibi düşüncelere daldık, belki fikir gücü ile Catherine hanımı Gramofon'a ıslayabiliriz gibi bir iddiaya sahiptik. Çok uğraştık ancak başarısız olduk. Sonuç itibarıyla, Catherine Deneuve yerine soslu bonfile yemek mecburiyetinde kaldık. Ama yine de Gramofon'un eski zaman filmlerini aratmayan güzelliği sayesinde evimize huzur içinde dönebildik.

"Köşede Dikilebilirsiniz"

Akıllı otomobil (hedefini doğru saptama ve hassas noktaları bulma özelliğine sahip) eşliğinde ısıtılı asfaltları arşınlamaya devam ediyoruz. Hava karardıktan sonra İstanbul başka bir görünüm kazanıyor, çift kişilikli ve sorunlu bir modern insan gibi davranan şehir, sanki gündüz vaktinin tüm sıkıntıları hiç olmamış gibi bir tavra bürünüp karanlık bastığında Rio'ya benzemeye çalışıyor. Şehrin bazı bölümlerinde cep misali bölgeler belirliyor, örneğin Pasha, Zihni, Tropicana üçgeni içinde yer alan küçük kara parçasında park etmiş dört çeker otomobil sayısı dünya ortalamasının bir kaç katına çıkıveriyor. Büyük tekerlekli ve genellikle şeytanın gözleri kadar parlak ve siyah olan bu araçlar, cadde ışıklarının kirli sarı aydınlatmasının altında harekete geçmeye her an hazır bir "alien" işgal ordusu gibi bekliyor.

Öte yandan caddede seyir halinde olan ve ağırlıkla sarı renkte olup, küçük motorlarının gücünü son zerresine kadar kullanan ve bu yüzden egzozlarından acı çeken ruh sesini çıkaran yerli malı otomobiller ise "biz hiç olmazsa hareket halindeyiz" der gibi bu bölgeye geldiklerinde bir ara gazı veriyorlar. Otoparktan sahiplerine geri verilmek üzere çıkarılan Batı medeniyetinin son ürünlerine bazen yol veriyorlar ancak belli ki çok sinirleniyorlar. Memleketimizde dudak okuma yaygın bir uğraş olsaydı eğer, geceleri işlenen cinayet sayısında büyük artış olurdu kanımızca.

Zihni'de saatler ilerledikçe müzik olayında değişme yaşanıyor, Carlos Santana'nın ardından Boy George'un "Hare Krishna"sı çalmaya başladı. Biz ise uzun zamandır göremediğimiz "pardesülü kadın"a bakındık. Fakat anlaşıldığı kadarıyla kendisi

bir takım esrarengiz uğraşlar içinde (şahsi bir tahmin sadece) bu yüzden de bugünlerde geceleri pek ortalarda görünmüyor. Tam bu esnada New York kentinde avukatlık yapan fakat her ne hikmetse sık sık İstanbul'a gelen eski bir arkadaşımıza rastladık. Anlaşıldığı kadarıyla İstanbul eğlenceleri New York'a nazaran daha çekici. Dostumuz (çok yakın sayılmaz) klasik "dünyada böyle şehir yok" olayına girince, haklı olarak sinirleniyoruz. Buyrun buradan yakın, madem öyle gel burada yaşa diyemiyoruz tabi ki, çünkü son derece kibarız. Aslında biz oranın (New York'un yani) hamam böceklerinin bile bizimkilere nazaran daha tuttuğunu koparan cinsten olduğunu bilmekteyiz, ancak hakikatleri bilmek şekilde görüldüğü gibi bazen son derece yetersiz oluyor.

Zihni'nin hoparlörlerinden sadece artık dans etme ihtiyacını giderme amacına yönelik müzikler fişkırmaya başladı. Platin saçlı kadın ise bu durumdan son derece memnun olmalı ki yüzünde dev bir gülümseme ifadesi ile durmaksızın dans ediyordu artık. Yan masamızda oturan iki genç bayan ise Boğaz'ın karşı kıyısına bakıp "orada denize bakan daireler bin dolardan başlıyor" şeklinde konuşarak memleketimizdeki konut sıkıntısı üzerine görüş belirtiyorlardı. Bu arada soda içmekten zeplin balonuna dönen ben ise mahşeri kalabalık arasından takriben yarım kilometre uzaklıktaki tuvalete ulaşmak üzere yorucu bir yolculuğa çıkmak üzere ayaklandım. Yolculuğumun birinci kısmında New York'lu avukat dostumuzun neden sık sık İstanbul'a geldiğine dair bir fikir sahibi oldum. Burada (sadece Zihni'de değil hemen hemen her yerde) yaşanan sosyalleşme olayı, şehir sakinlerinin birbirinin yüzüne bakmaya bile cesaret edemediği Batı metropollerine nazaran çarpıcı derecede güçlü.

Zihni'den ayrıldıktan sonra bütün yaz ihmal ettiğimiz Süleyman Nazife doğru ilerledik. Yeniköy'de eski Bilsak'ın yerinde faaliyet gösteren Süleyman Nazif kanımızca deniz seviyesinde

son derece mükemmel bir bahçeye sahip. Karşılıklı iki adet bar ve ortada bulunan yuvarlak masalar Süleyman Nazîfî her daim favori bir yer haline getirebilir. Nitekim aynı işletmenin kışlık mekânı da Nişantaşı'nda Yekta lokantasının da yer aldığı ve muhitin en güzel eski binasında faaliyet gösteriyor.

Yine otomobilimiz başarıyla bizi kapıya kadar getirdi ve ardından kendine loş ağaçlar altında uygun bir park yeri bularak biz çıkana kadar sötaya yattı. İçeri girdiğimizde mekânın en güzel yerleri (son derece doğal olarak) çoktan kapıldığından bir an nereye ilişeceğimize dair bir tereddüt yaşadık, fakat tam o anda bize yaklaşan bir görevli gayet net ve kararlı bir ifadeyle "köşede dikilebilirsiniz" dedi. Kanımızca bu cümle tarihe geçmeli ve böylece herkes yerini yurdunu bilmeli. Görevlinin lafı ister istemez çocukluğumuzda duyduğumuz ve Clive Barker romanları kadar insana ürperti veren bir tekerlemeyi bize hatırlattı: "Evli evine, evi olmayan fare deliğine". Fakat biz şoku çabuk atlattık ve emir komuta zincirine uyarak belirtilen köşede dikilmeye başladık.

Süleyman Nazîfî'de fiyatlar, Zihni ayarında, kapı girişinde başlayan zengin ve haşmetli görünüm ilk anda insanı korkutuyor fakat bara yanaştığınızda korkulacak bir şey olmadığını görüyorsunuz. Ne tesadüfdür ki yine platin saçlı kadınlar burada da çoğunlukta idi. Hafif kısa Malboro gibi, bu saç rengi de sanırım oldukça moda. Öte yandan Süleyman Nazîfî'de erkekler arasında kanımızca bir kaç günlük sakal trendi yaşanıyor. Ancak, Zihniye nazaran bu mekanda varolan insan manzarası memlekete daha çok benziyor. Belki de daha alıştığımız görüntüler olması yüzünden. Bizim "dikildiğimiz" köşede, yine bizim gibi yer bulamayıp dikilmeye gönderilenler oldu. Anlaşıldığı kadarıyla bu köşenin varolma nedeni bu. Dans olayı Süleyman Nazîfî'de çok popüler değil, bu yüzden de müziğin şiddeti gayet efendi bir boyutta. Yabancı lisanlarda konuşan insan sayısı bazı yerlere naza-

ran daha az, bu yüzden bir yabancılaşma hissine de kapılmıyorsunuz. Amatör sosyal gözlemci sıfatı ile dikildiğimiz yerden mekâna bakarken teşhis ettiğimiz bir başka nokta ise, barların gençler, masaların ise ağırlıklı olarak platin saçlı kadınlar tarafından işgal edildiği idi. Genç insanların ayakta durmayı tercih etmelerinin nedeni ise sanırım, ayakta iken seyir haline süratle geçebilme avantajı olsa gerek.

Köşede dikilmekten yorulduğumuzu hisseden otomobilizin bize gönderdiği mesajı alıp Süleyman Naziften ayrılırken hasta ruhlar daimi surette "köşede dikilmeye" mahkum mu acaba diye düşünüyorduk.

Ölümöze Dönelim Güzelleşelim

Birbiri ardına aldığımız yenilgilerin sonrasında Batı cephe-
sinde bize uygun bir güzellik olmadığının geç de olsa an-
cak farkına vardık. Doğunun, batısı karşısında bile (kastımız Ja-
pon viskisi) beklenmedik, hatta sürpriz sayılabilecek hezimetler
şuurumuzu açtı. Meşhur iki kıta arasındaki köprü şehir geyiği,
alfabe yıllarımızdan bu yana zaten iki ateş arasında kalarak ye-
terince tahrip olmuş olan beynimizde, Türkçe sözlü pop müziği
kadar etkili izler bıraktı. Bütün bu buhranlara ilaveten bir de
uçğa binme tehlikesi yaşayınca bir dakika durup, düşünmek
mecburiyetinde kaldık. Nedendir bilinmez fakat bir dakika dü-
şünürken bile, İngilizler gibi elimizi cebimize sokup, gökyüzün-
de kayan yıldızlar arayan bir ifadeye büründük. Mahşerin dört
atlısını da bir gece önce Sıraselviler'de ağır fakat kararlı adımla-
rıyla yürürken gördüğümüzden olsa gerek (bir tanesinin kasket
takıyor oluşu faule sebebiyet verse de) bizde kendimizi eski şeh-
rin acayipliklerle dolu küçük sokaklarına attık.

Tarlabaşı'nın ara sokakları arasında manasız bir biçimde ge-
zinirken birden ne denli doğru bir şekil içinde olduğumuzu keş-
fettik. Tam karşımızda üç tekerlekli bir tahta araba (buna otomo-
bil dememiz bir yerde yakışık almaz) üzerine kurulmuş bir tez-
gah duruyordu. Üzeri kalın, fakat şeffaf bir naylon ile örtülmüş
olan arabanın sağ yanında genellikle midyecilerin kullandığı ta-
va tezgahı, sol yanındaki boşlukta ise kabukları soyulmuş ve ga-
yet iştah açıcı görünen soğanlar mevcuttu. Fakat asıl hadisenin
temeli özenle una bulanmış ve kızartılmaya hazır bekleyen ham-
silerdi. Arabanın sırtını duvara veren kısmında ise, üzerinde

"Fishes- Taze Balık" yazısı ve altında ise bir balıkçı tezgahından görüntünün yer aldığı, büyük olasılıkla renkli fotokopi ürünü olan tanıtım levhası yer alıyordu.

Tezgahın sahibi olan arkadaş (ayıp olmasın diye adını sora-
madık) bize ilk anda biraz şüpheyile bakmasına karşın, hamsile-
re gösterdiğimiz ve göstereceğimiz ilginin farkına varıp, tezgah-
nın sağ yanına iki adet küçük melamin tabak ve çeyrek formun-
da kesilmiş ekmek hazırladı. Özümüze dönüyor, içimizi huzurla
dolduruyor ve hamsileri ayıklamaya hazırlanıyorduk. Ardından
melamin tabaklar tepeleme hamsi ile doldu, o esnada bizden ön-
ce tezgaha gelmiş balıklarını yiyen genç adam bir hamsi geyiği
başlattı. Kendisi balıkları bir bir özenle ayıklıyordu. Sonra bize
"Aslında Lazlar hamsiyi böyle ayıklar, zaten Karadeniz'de döner
büfeleri gibi (yani aynı sıklıkta) hamsi büfeleri var" deyip ayık-
ladığı son balığı ihtiyatlı bir biçimde yuttu. Memleketimizde ile-
riki yıllarda yazılacak cinayet romanlarının karakterleri Batı'da-
ki roman karakterleri gibi büftek yeyip, viski içmeyecek herhal-
de diye düşündük ister istemez. Genç adamın ayıklanmış hamsi-
yi yutarken gözlerinde beliren ifade, Doğu Batı sentezi, iki kıta
arasındaki köprü ve benzeri manasız geyiklerin, meşhur köprü-
nün altından milyonlarca yıldır akan suların en derin çukurları-
na gömüldüğü fikrini uyandırdı bizde. Gerçi bilindiği gibi ihti-
yar şair "fikir var, tatbikat yok" diyerek asıl meseleyi teşhis et-
mişti fakat yine de elimizde değil, düşünce geliyorum demez bi-
lindiği gibi.

Bizim hamsileri ayıklamadan, afedersiniz kılçıkları ile yut-
mamız karşısında aynı genç adam bu kez "Karadenizliler ham-
siyi böyle yemez" şeklinde fikrini, pozitif bilimlerle uğraşan
adam havasında belirtti. Bu biçimde direk yumruk almaya alış-
madığımız için (çocukken Feriköy'de ilk yumruğu vuran daima
kazanır diye öğrenmiştik) ılık hızıyla gardımızı alıp "Ben Of lu-
yum usta" cevabını çektik. Fakat genç adam hem hazırlıklı, hem

de ihtiyatlı idi. Verdiği cevap kısa fakat çarpıcı oldu: "Herhalde siz İstanbul'da büyüdünüz". Bu durum karşısında yenilgiyi kabul etmek mecburiyetindeydik. Nitekim aldığımız aile terbiyesi de bunu gerektirmekteydi. Memleket insanı seri, atak ve hazırcevaptı. Biz ise şimdiye değin manasız meselelerle vakit kaybetmiş (Japon viskisi mesela) asli pozisyonlardan uzak kalmıştık. Ancak sonradan toparlayacağımız konusunda bir endişemiz yoktu. Şimdilik geriye çekileceğiz fakat ardından hilal taktiğini uygulayıp nihai zafere ulaşacağız gibi bir avuntumuz var.

Direk yumruk vurmakta usta olduğunu anladığımız genç adam sustuktan sonra bu kez tezgahın sahibi söze başladı. "Ben hamsiyi ilk defa asker ocağında gördüm, sonra da hastası oldum" diyerek ve bir yandan da taze hamsileri unlayarak sanki aldığımız ağır yenilgiyi unutturmaya çalışır bir tutum içine girdi. Bir tabak hamsinin (sayamamış olmamıza karşın, tahminimizce en az bir düzine) sadece yüzbin lira oldağı bu tezgahta, fiyata beyaz büyük soğanlar ve taze ekmek de dahil.

Bundan sonra yazılacak modern Türk cinayet romanlarının baş kötü karakterleri için, hamsi tezgahı her akşamüstü kayıntısı yapılan yegane yer olmaya aday.

Nevizade'yi Marshlar İstila Etti

Ülke gerçekleri en iyi kahvelerde öğrenilir, şeklinde yaygın bir kanı uzun yıllardır eş dost sohbetlerinde iddia edilir. Bu görüşün ne kadar doğru olduğu konusunda henüz bilimsel bir tespit yapılmamasına karşın halk arasında yarı bilimsel bir gerçek olarak kabul edilir. Yakın geçmişte bir sofraya etrafında dönen muhabbet sırasında "artık şehirde mahalle kahvesi de kalmadı, bu yüzden sokaktaki insan memleket konusunda ne düşünüyor bilemiyoruz" diyen bir dostumuzun tespitleri bizi derin düşüncelere itti. En son bir mahalle kahvesine onbeş yıl önce adım attığımız için, eğer herhangi bir kahveye dalarsak orada marşlı tavrı gösteririz korkusuyla yine memleket meselerinin konuşulduğu, ancak bizim de kendimizi yabancı hissetmeyeceğimiz tek yer olduğuna kanaat getirdiğimiz Nevizade sokağını, kahveye tercih ettik. Senaryoları Agatha Christie romanlarından uyarlanan filmlerin şark görüntülerini andıran balıkçı tezgahları arasından geçip Nevizade'ye adım attık. Sokağın bütün meyhaneleri hıncahınç doluydu. Bütün masalardan yoğun bir uğultu şeklinde yükselen muhabbet ve şen kakkahalar son derece heyecan verici idi. Gerçi bütün meyhaneler doluydu dedik, ancak bir tek yer hariç. Nedense bu mekanın dışarıda en az üç boş masası vardı. Kimsenin gitmediğine göre bir sakat olduğu kesindi ancak biz bu gece tüm güçlüklerle karşı özel olarak ruhi teçhizatlı bir durumdaydık. Sonuç itibarıyla beyaz ama kirli masa örtüleri arasından ve diğerlerine göre yan duran bir masayı seçip gayet kalantör bir şekilde oturduk. Ortam mükemmel, olayımız başa-rılıydı. Fakat mezeler gelmeye başladıktan kısa bir süre sonra

halkın neden bu mekânı tercih etmediğini idrak ettik. Zeytinyağlı fasulye, eski zamanların meşhur zeytinyağı yerine motor yağı ihracı olayından arta kalmış, hatta az kullanılmış bir şanzıman yağı ile süslenmişcesine bir tat içindeydi. Ancak bunlar bizi yıldıramayacaktı, karşı masalardan yükselen şen kahkahalar mütemadiyen devam ediyor, bu durum bizi kızdırsa bile sukunetimizi kaybetmemeye çalışıyorduk. Masamızın en çirkin şahsiyeti garsonu çağırıp "usta burası çok iyi bir yermiş, yemekler de son derece başarılı" dedi. Fakat baş garson bu ince espriyi anlamamayı tercih etti. Sanırım içinden bize küfür bile etti. O dakikalarda süratle bozulan ruh sağlımız, bir anda gözümüzün önünde çok karatlı bir elmas gibi parlayan, kraliyet ailesi mensupları kadar da zarif görünen bir güzel kadını gördüğümüzde birden tekrar düzelmeye başlamıştı. O kadının bu dünyadan olmadığı kesindi, üstelik biz buraya memleket insanı memleket hakkında ne düşünür, ne konuşur duymak için gelmiştik. Bu gibi görüntülerle fikirlerimizin bulanmasına, aklımızın karışmasına izin vermemeliydik. Fakat bunun imkânsız olduğunu bir süre sonra acı içinde anladık. Işık saçan kadın kanımızca ancak Mars gezegeninden gelmiş olabilirdi. Çünkü etrafa baktığımızda gördüğümüz suratların hiçbirinin ışık saçmadığını tespit ettik. Hatta arka masada oturan ve yüz ifadeleri açısından Söylemez çetesine hemen dahil olabilecek potansiyele sahip görünen arkadaşlar (üstelik hiç durmadan da cep telefonu görüşmeleri yapıyorlardı) ışık saçmak bir yana bütün sokakta bir kara delik manzarası yaratıyorlardı.

Sokaktaki karmaşa her geçen dakika biraz daha artıyor, nereden çıktığı belli olmayan selpakçı çocuklar (ayrıca bu selpak operasyonun ardında hangi gizli güçler var, kim veriyor bu selpakları bu çocuklara?..) masalara sürekli taciz ateşi açıyorlar. Spor fakat son derece pahalı giysileri olan bir grup turist birden sokağa girdi, ardından da selpakçılar. Onlar iyi bir yerden geliyorlardı belli ki, üstelik ayakkabıları da çok güzeldi. Bütün garsonlar et-

raflarında pervane oldu, ancak bu yabancı ve güzel insanlar kolay beğenen cinsten olmadığı için burun kıvrıp sokağı terkettiler. Öte yandan biz Nevizade'ye asıl geliş amacımız olan halkın memleket meseleleri hakkında ne düşündüğü konusundan tamamen uzaklaşmıştık. Zarif kadın, güzel ayakkabılı turistler ve sel-pakçı çocuklar derken her zaman olduğu gibi yine mevzuyu kaybedip, hakikatlerden uzaklaşmıştık. Acaba biz bir fanus içinde mi yaşatılıyorduk? Bizden hakikatleri niye saklıyorlardı, bütün bunları tespit etmek amacı ile gecemizi gündüzümüze katmamıza karşın şekilde görüldüğü gibi elle tutulur bir başarı sağlayamamıştık. Fanusun içindeki hava her gün sterilize ediliyor ve yabancı unsurlardan temizleniyordu. Hakikatlerin acı ve hakikatlere giden yolların da dikenli olduğunu uzun yıllar önce öğrenmiş olmamıza karşın yine de büyük cam fanuslar içinde feci şekilde can vereceğimiz kuşkusunu, Nevizade'nin tüm güzelliklerine karşın içimizi kararttı. Belki de Cine 5 yayını yapan kahvehanelere gitmemiz gerekiyordu, fakat bu hafta da ligler tatilde. Görüldüğü gibi herşey bize karşı, hakikatlere ulaşmamızı engelleyen karanlık güçler mevcut. Tam biz koyu gri düşünceler içinde bunalırken birden hızlı adımlarla önümüzden geçen bir başka Marslı kadın dikkatimizi celbetti. Nevizade yaygın deyişle bir kültür mozaigi haline gelmişti sanki. Az sonra aynı genç kadın bir paket hafif Malboro sigarası ile bu kez geriye doğru yürüyordu (geri, geri manasında değil tabii ki). Bu olay sayesinde en azında son günlerin en mühim sosyal olaylarından biri olan hafif kısa Malboro olayını bir kez daha gözlerimizle teşhis etmiş olduk. Hafif kısa Malboro olayının memleketin tüm parlak kağıtlı dergilerinde "en son trend" olarak kapak yapılması gerektiği kanısındayız. Bir zamanlar üzerinde deve resmi olan "red neck" sigarasını içen sert gençler bile artık hafif kısa Malboro içiyor. Amatör bir sosyal gözlemci olarak bu olayın üzerindeyiz, yakın bir gelecekte bu muammayı (bazılarına göre sosyal bir yara) çözme umudundayız.

Kripton Gezegeni Gibi Kulüp

Ernebi memleketlerde "Animal Protection Day" olarak bilinen hayvanları koruma ve kollama gününü dün büyük bir törenle kutladık. Hatta bilge insan, ihtiyar şair bile bu güzel olaya dahil oldu. Aynı esnada bu önemli günü kutladığımızın farkına bile varamayan, üstelik kendilerine armağan edilmiş bir tek bayram gününü bile değerlendirmekten aciz bazı hayvanlar bu meselenin hassasiyetini idrak etmekten uzak idiler. Kanımızca ileriki yıllarda "Animal Protection Day" resmi bir bayram haline bile gelebilir. Bu takdirde bir çok mühim sosyal yara kapana-bilir, eşya tabiatına uyabilir. Bu özlü sözler ve güzel fikirler ihtiyar şair tarafından beyaz masa örtüsünün üzerindeki silik yağ lekesini farketmesinin ardından sarfedildi.

Biz ağır konuşmaların sona ermesi ve kutlamaların ihtiyar şairin gidişi ile ihtişamını kaybetmesi üzerine beyaz masa örtüleri mekânını terk edip, kendimizi yine sokaklara vurduk. Sokaklar sanki dünya hayvanlar gününe nazire yaparcasına hayvanı güzellikler ile doluydu. Fakat boyalı ayakkabılar konusunda henüz kayda değer bir gelişme söz konusu değil, hatta zaman zaman bir çöküş yaşandığını bile söylemek mümkündü. 19. yüzyılın başlarında alt sınıflardan gelmiş olmasına karşın, zeki ve yetenekli bir genç olan Mister Brummel'in öyküsü, caddede yürüyen her kirli ayakkabı sahibinin yüzüne baktığımızda aklımıza geldi. Mister Brummel her fakir gencin düşlerini süsleyen bir olaya girerek Batı Avrupa tarihinde yerini zamanında almış. Brummel fakir olmasına karşın, son derece zeki ve kurnaz olduğu için bir yolunu bulup İngiliz asilzadelerinden birinin yakın

arkadaşı, daha doğrusu akıl danışmanı oluyor. Bir nebze de anlaşıldığı gibi asil İngiliz'in IQ olayı 28'i geçmiyor. Fakat Brummell sınıfı adına büyük bir başarı kazanıyor, sadece kendi asilzadesini etkilemekle kalmayıp dönemin bütün asil gençlerini peşinden sürüklüyor. Brummell'in olayı bir moda vakası aslında. Katıldığı her davete şatafatlı giysilerle geliyor ve bir nevi moda olayı yaratıyor. Tüm zengin fakat IQ'sü düşük gençler onun giysilerini taklit ediyor. Fakat sonunda asiller ondan sıkılıyor, onun yoksul ve aşağı sınıflardan biri olduğunu hatırlıyorlar. Hemen ardından da "hadi gözüm sen artık uza" diyerek onu Dickens romanlarının kötü karakterleri gibi sefaletin kucağına itiyorlar. Bu acıklı sona rağmen gelecek kuşakların Mister Brummell'i mühim insan sınıfına sokmalarının bir numaralı nedeni ise onun ayakkabı parlatma yöntemi. Brummell ayakkabılarını (büyük olasılıkla tokalı) şampanya ile parlatıyordu. Bu yöntem sayesinde Brummell'in dekadans olayı Caligula'yı bile gölgede bırakıyor. Gerçi biz Caligula'nın tarzını her durumda tercih ediyoruz, fakat Mister Brummell'i bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Bir sonraki "Animal Protection Day"i İstiklal Caddesi'nde çizgili, üç düğmeli bir takım elbise eşliğinde, "vintage" olayına girmiş bir şişe şampanya ile parlatılmış ayakkabılar giyerek kutlamaya kararlıyız.

Hava iyice karardığında hedef olarak şehrimizin en yeni mekânlarından biri olan "Next"i seçtik. Eskiden Jazz Stop adıyla faaliyet gösteren, büyük boy aynaları ve sütunları ile postmodern bir görünüme sahip olan kulübün yerinde artık Next bulunuyor. İçeriye intikal ettiğimizde Mimar Ömer Bey tarafından bilgilendirildik. Ömer Beyin büyük bir hassasiyet ve samimiyetle anlattığı çeşitli mimari olaylarını ise hiç anlamamıza karşın, cahilliğimizi farketmemek maksadı ile fikrimiz sorulduğunda "düşünceli düşünceli" başımızı "evet, haklısınız" anlamında salladık. Anladığımız kadarıyla Ömer Bey, Next'te bir ışık olayına

girmiş. Her yer floresan lambalarıyla aydınlatılmış olmasına karşın, içerisi sanki Kripton gezegeni gibi görünüyor. Ağır metal aksam, mavi mavi ışıklar ve kauçuk görünümdeki kaplamalar insanı nedense günah işlemeye teşvik ediyor. Bar tabureleri pek güzel ve uzun. İki adet bar ortamı mevcut ve bunların üstü cam, ancak camın altına yerleştirilmiş delikli levhalar sayesinde barda oturma olayı "Star Trek, Next Generation" şekline dönüşüyor. Daha da detaylandırmak gerekirse William Gibson'ın tarif ettiği Night City'de mevcut olan tehlikeli barları bile düşünmek mümkün. Next'in en acayip, bir yandan da en etkileyici yerlerinden biri tuvaletleri. Yine bir metal olayı ile karşı karşıyayız. İnsan böyle bir tuvalete girince, mecburen Paul Smith marka da elbise giymek zorunda. Face dergisi moda çekimi mekânı gibi ultra trendy görünümlü tuvaletler karşısında biz şahsen çok etkilendik. Bu da yetmiyormuş gibi tuvalette kendimizi son derece konforlu ve güvende hissetmemiz bizi çok endişelendirdi. Next'te de küçük şişe bira, yaygın deyişle "in" bir hadise. Fakat adeta Willeford'ın düşmüş polis detektifi Hoke Moseley gibi "Straight and chaser" formülünü uygulayanların sayısının çok olduğunu öğrendik. Straight and Chaser ile kastımız, küçük şişe biranın yanı sıra acayip şık bardaklar içinde alınan tekila. Next'in ilk anda son derece soğuk görünen atmosferi mekâna bir serinkanlılık kazandırmış. Yalnız içeriye ilk girdiğimizde Albert Speer bir anıt mezar tasarlasaydı buraya benzerdi diye de düşünmeden edemedik.

Next'in mavi ışıklarından sonra tekrar sokağa dönmek bir miktar ümit kırıcı ve can sıkıcı oldu, ancak bilindiği hayat hâlâ çok acımasız.

Hayat Zor Fakat

Memleketin durumunun giderek karardığı bu günlerde huzur ve güven ortamı arayışımız doğal olarak hız kazanıyor. Bilindiği gibi son olayların ardından, Bebek civarının da bir nevi tehlikeli bölgeye dönüşmesinden sonra, hem çevre halkının, hem de özellikle hafta sonları nezih bir ortamda sabah kahvaltısı edip daimi olarak telefon bekleyen bir grup haftasonu Bebek insanının her yemeğin üstüne bir adet kuvvetli Prozac alması adeta mecburiyet haline geldi. Bundan böyle Bebek gibi sessiz, sakin ve huzur dolu bir muhitte bile güven içinde olmadığımız son derece aşikar. Bebek Kahve ya da Hisar'daki Ali Baba'nın yerinde bir ada çayı içmeye giderken çelik yelek ve en önemlisi şnorkel bulundurmak hepimizin yararına olacak. Kurşunlardan sakınmak için denize atlamak zorunda kalırsanız hiç olmazsa huzur içinde nefes alabilirsiniz. Şehrimizde ölmek artık çok kolay, artık hayatta bir mana aramamak gerektiğine inanıyoruz. Bu durumun tek panzehiri daha fazla cinayet romanı okumak, hiç olmazsa fikri açıdan bir teçhizatlanma söz konusu olabilir. Tavsiyemiz yaz sığağında ceket giyenlerin oturduğu yerlerden uzak durmanızdır. Memleketin mevcut ortamı aslında çok sayıda James Ellroy, Jim Thomson ve Charles Willeford çıkartmaya son derece hazır. Öte yandan büyük bir hamburger zincirinin şubelerinde "gençlere" yönelik ilanlarda "bu senin hayatın" diye başlayan (bu nasıl hayatsa) ve sonunda lafı "gelin burada çalışın"a getiren ibareler asılı. Şekilde görüldüğü gibi bazı ileri fikirli "manager" arkadaşlar sanki Douglas Coupland romanlarını okumuşlar ve oradan da bir kıssadan hisse çıkarmışlar. O da

şu ki, memleket gençliğimizin, Kuzey Amerika'da olduğu gibi "Mac Jobs" tabir edilen (en berbat ve karşılığında saat ücreti ödenen tarzda, üstelik genellikle yarım günlük) işlerin kayıp kuşak (generation X) olarak tanımlanan bir grup kafası karışık, huzursuz ve sıkıntılı insan tarafından tercih edilmesi olayını benimseyeceği. Bizim üstümüze vazife olmamakla beraber, "manager" beylerle halkımız arasında sanki bir nevi uçurum oluşmuş. Dünyada yaklaşık olarak altı milyar insan var. Hepsinin manalı fikirler üretecek bir kapasiteye sahip olmasını beklemek biraz zor, fakat "bu senin hayatın" fikrini memleketimize uyarlamak gibi parlak bir fikir, bir kuyruklu yıldızın bu gezegene çarpması kadar az rastlanır bir inceliğe sahip.

Kafamız çeşitli rahatsızlıklar ve hasta ruhlu fikirlerle dolu iken şehrimizin nezih muhitlerinden olan Bebek'in tam orta yerinde bulunan Oasis'e gitmeye karar verdik. Uzun yıllardır aynı yerde, fakat başka bir isimle (eski adı yabancı bir lisanda mutluluk manasına geliyordu) varolan Oasis, şehrimizin dışarıya masatabilen ender barlarından biri. Bilindiği gibi Oasis, "vaha" manasına geliyor, ancak öte yandan İngilizlerin bu günlerdeki en meşhur rock bandının da adı Oasis. Her ne kadar biz Blur grubunu Oasis'e tercih etsek de, isimden ötürü mekâna karşı bir yakınlık hissettik.

Oasis aslında Bebek yöresinde, Bebek Kahve'nin haftasonu egemenliğine gözünü dikmiş bir bar cafe. Gündüzleri de açık olan Oasis, en trendy hafif yemekleri içeren bir menüye sahip. Akşamları ise Oasis, (bizim teşhis edebildiğimiz kadarıyla) gelen herkesin birbirini tanıdığı ve bu yüzden gayet huzurlu bir lokal vaha görüntüsü alıyor. Gerçi bu kadar huzur da bazen iyi olmuyor, fakat öte yandan hasta ruhlar için hiç bir zaman, hiç bir yerde rahat olmadığını bir kez daha gördük. Biz herkesin neden mutlu bu kadar mutlu olduğunu anlamaya çalışırken, Melis Sökmen şarkı söylemeye başladı. Bizimkinin dışında tüm masalar

da mevcut olan mutluluk havası, canlı müzik başladığında daha da yoğunlaştı. İnsanlar şarkılara eşlik ediyorlar, hatta neşeyle el bile çırpıyorlardı. Bütün gece boyunca bu mutlu ve huzurlu insanlara gıpta ettik, fakat ne yazık ki çabalarımız (yani bir huzur bulma olayı konusunda) sonuçsuz kaldı, aslında bir nevi bedbaht olduk. Yalnız arada bir yerde Melis Sökmen dinlenirken orkestra Eric Clapton beyin ünlü şarkısı "After Midnight"ı seslendirdi. Aynı onun gibi çalışıyorlardı, fakat biz ise Eric Clapton'dan nefret ediyorduk. Bir anda içimizi kavuran huzursuzluk ve paranoya aniden nefrete dönüştü. Adı geçen şarkı bittiğinde ise herşey yine eski haline intikal etti.

Oasis'in aslında kapısı yok gibi, yerden tavana uzanan ve French Windows tabir edilen geniş pencereler tamamen açılmış olduğu için dışarıdan geçenler duruyorlar ve bakıyorlar. Bazen içeri bile giriyorlar.

Canlı müzik tekrar başladığında artık Oasis mutlu, huzurlu ve neşeli görünen insanlarla tamamen dolmuştu. Tanık olduğumuz manzara bizi, memlekette iyilik, güzellik, aşk, meşk ve güzel insan olma ve bu durumu koruma sanatı üzerine yazılan kitapların neden çok tuttuğu sorusunun cevabı üzerine bir kez daha düşündürdü. Bir yandan memleket insanı da haklı, hiç olmazsa kurgu eserlerde bir neşe olayına girelim diyorlar. Hakikatte aşk olmasa bile bir kolejli kıza aşık olayım (aslında o bir roman kahramanı) onunla huzur dolu yerlerde duyarlı konuşmalar yapayım diye düşünen genç, "bu senin hayatın !" diye başlayan tabela karşısında mecburen "ne yapayım ben böyle hayatı" diyerek sinirleniyor.

Oasis'in neşeli ve sıcak ortamını terkettiğimizde gece yarısı olmuş ve şehir yine karanlık bir hal almıştı. Sokaklarda ve otobillerde sadece sinirli ve karanlık yüzlü insanlar vardı artık. Herkes ceket giyor, zaman zaman aniden dönüp geriye bakıyordu. Kırmızı ışıklarda arada bir de olsa duran araçlarda sürücüler

birbirine bakmıyor, büyük bir gerginlikle ışığın sarıya dönmesini bekliyorlardı. Birileri şehir suyuna bir kaç kilo Prozac atsa ne iyi olacak diye düşünmemek elde değil. Belki o zaman bir güzellik olur.

Adeta Bir Kabus: Ortaköy

Yıllar önce Ortaköy meydanı bölge halkının tavla oynayıp (şimdi hepsi meydanda incik boncuk satıyor), ucuza kuru pilav yiyip akşamüzerleri sakın sakın denize baktığı orta halli bir yerdi. Biz Kabataş Erkek Lisesi'nde tahsilimizi yaparken Ortaköy'ün yirmi yıl sonra alacağı acayip hali hiç mi hiç düşünmemiştik. Sonraları hepimizin malumu olduğu üzere Ortaköy denize bakıp duyarlı makaleler veyahut kitaplar okuyan ve Pollack tablolarına benzeyen elde yapılmış desenleri olan tişörtler giyen genç arkadaşların mekânı haline geldi. Bu esnada meydanda kuttudan bira içmek (kutu memlekete intikal etmeden önce de şişeden tabii ki), Cezmi Ersöz makaleleri okumak ve berbat kokulu sigaralar içmek bir nevi gelişmişlik emaresi sayıldı. Ardından barlar açıldı ve şimdi Bodrum ve seks mistifikasyonu, o dönemlerde Ortaköy için çokça yapıldı. Duyarlı ihtiyarlar gibi "geçmiş güzel günler" olayına girdiğimizi sanmayın. Uzun bir aradan sonra (bir kaç yıl kâdar) tekrar ilk kez Ortaköy'e ayak bastığımızda gördüğümüz manzara karşısında bir miktar şaşırdığımızı itiraf etmek mecburiyetindeyiz.

Ortaköy meydanına inen sokakların girişleri yuvalarına giden karıncaları aratmayan yoğunluktaki insan güruhu ile dolu. Hepsi aynı anda hareket edip aynı anda birbirilerini kesiyor ve gecenin ilerleyen saatleri için analizler yapıyorlar. Meydana doğru giden iki ana girişten birinin hemen başında yer alan Sis Bar eskiden orta halli de olsa rock dinlenen ve çalınan bir mekândı, ancak şimdi halkın tercihlerine uyarak Türk pop müziğine dönmüşler. Büyük bir görev bilinci ve sorumluluğu ile (her

şeye rağmen) kapıdan girmeye çalışan ben, "Damsız alamayız birader" diyen sert karakterli bir arkadaşın muhalefetine maruz kaldım. Belki de bu, tarihi bir andı, eğer içeri girseydim hayatımda kozmik bir değişim olabilirdi. Ama artık çok geç. Sis Bar'daki hafif karanlık atmosferde ne gibi güzellik ve sürprizleri kaçırdığımızı hiç bilemeyeceğiz. Ardından sokakları dolaşırken anladık ki, birkaç yıl öncesine nazaran Ortaköy daha az alkol içeren bir yurt köşesi haline gelmiş. Bir kaç yıl önce pek popüler olan bazı barlar şimdilerde kapalı (belki de tatildi). "On The Rocks" adını bir acayip tabelada okuyunca hemen içeri girdik, fakat "On The Rocks"ta sadece kahve var, üstelik buzsuz. Ancak kahve içmek için pek güzel bir köşe. Yola devam ettik ve tek bildiğimiz yer olan Andon'un sokağına girdik. Darbe üstüne darbeler yiyorduk, dört yüz darbe filmi bu durum karşısında solda sıfır kalırdı. Andon'un dışarıda duran sandalyeleri artık yoktu. İçerisi de sıcak ve boğucu görünüyordu. Her şey bize karşı mıydı acaba? En azından belediyenin bize karşı olduğu doğrudu. Zaten ortalıkta sahte Versace ve Tommy Hilfiger giysileri ile dolaşan insan sayısı her dakika artıyor, üçerli gruplar halinde meydanı turlayan gülbüz gençler önce tek başına dolaşan kızları, sonra da bira içenleri bakışlarıyla öldürmeye çalışıyorlardı. Bu arada bir Türkçe pop konseri için meydana bir sahne kuruluyordu. Bu durum karşısında yapabileceğimiz tek bir şey vardı, bir an önce uygarlığa geri dönüp Tracy Lord'un "It's My Body" filmini seyretmek. Bu güzelliğin düşüncesi bile bizi rahatlatmıştı için yürümeye devam ettik.

Dışarıda sandalyesi olan mekânların hiçbirinde alkol bulunmadığını (geç de olsa) tespit ettik. Nitekim "İçelim güzelleşim" şeklindeki ünlü halk deyişinin Ortaköy'de hayata geçmediği (daha açık söylemek gerekirse güzellik sadece banka oturup karşı sahile bakınca görünüyor) açık ve seçik ortada. Bar sayısının azalmasına karşın, meyhaneler dimdik ayakta ve boş masa ol-

maksızın çalışıyor. Ortaköy'ün en enteresan yeri Cafe de Theatre. Neden dersiniz masalarda oturan kızlar o kadar güzel ve çekici ki, insan oturup bir çay içmeye korkuyor. Belki de Cafe de Theatre bir kafe görüntüsü altında, aslında başka seyyarelere hareket eden bir uzay gemisi. Bilindiği gibi bazen uzaylılar masum dünyalıları güzel insan görüntüsü altında kandırıyorlar. Tedbiri elden bırakmayıp Cafe de Theatre'a uzaktan bakmakla yetindik. Bu arada yeni bir "reggae" barının açıldığını da teşhis ettik, ancak tercihimizi Flatline lehine kullanıp rock dinlemeyi yeğledik. İçeri girdiğimizde yüzümüze çarpan karanlığın nedeninin bizdeki tavuk karası mı, yoksa onların bir tasarım inceliği mi olduğunu çözemedik. Flatline bir nevi Ortaköy'ün Kemancı'sı. Duvarlarda yine kâbus resimleri, tepede metal dekorasyon incelikleri ve çeşitli renkte neon lambalar. Bira 150 bin lira, ama DJ çaldığında çoktan nesli tükenmiş metal bandlarını dinleme mecburiyeti var. Cuma ve cumartesi geceleri canlı müzik icra edilen Flatline, son derece genç bir müşteri grubuna sahip.

Ortaköy kanımızca mecbur kalınmadıkça gidilmesi gereken bir yer değil. Roger Corman'ın film setleri bile bu kadar manasız görüntüler arzetmiyordu. Kaynaşmış ve imtiyazsız bir toplum böyleyse kalsın, almayalım deriz.

Parlak Siyah Çizmelerin Cazibesi

Onun da, Nuri Leflef ayakkabı boyalarının varlığından haberi yoktu. Roxy'de memleket gençliğinin bu konuya ilgisini yerinde teşhis etmek istedik.

Bizim olayımız ne acaba. Hayatımıza ne gibi yeni şeyler girecek bu hafta" diye kara düşünür ve aynı zamanda İstiklal caddesi üzerinde aylak aylak yürürken aniden hayatımız değişti. Uzun parlak ve siyah saçlı kadını yeniden gördük (bilindiği gibi en son onu Kemancı'da görmüş ve hareketsiz kalmıştık) Kendisi yine bütün ölümlüleri aşağılayan bir tarz içinde, su damlası şeklinde güneş gözlüklerini takmış (havanın illaki güneşli olması da gerekmiyor, nitekim kadın derin dondurucu kadar serin) ona hayran kitleleri yararak (kruvazör gibi adeta) ilerliyordu. Biz ise durduğumuz noktadan (yine kısmi felç olayına girdik) kendisini izlemeye çalıştık, yüzüne direkt baktığınızda taşla dönüşme tehlikesi olduğuna karar verip, çizmelerinin hızasında bakışlarımızı dondurduk. O anda duruma fon teşkil etmesi açısından Velvet Underground grubunun "Venus In Furs" şarkısı kulaklarımızda çinlamaya başladı. Sözüünü ettiğimiz şarkının en iyi kısmı (kanımızca) solistin en hastalıklı, fakat seksapeli Amazon nehrinin debisi kadar yüksek olan ses tonu ile "öp o kara parlak çizmeleri" demesi. Bir yandan beynimizde yankılanan şarkı, öte yandan sanki ölümsüz bir tanrıça haşmetiyle yürüyen siyahlı kadın olayına girince zaten bozuk olan dengemiz tamamen çarpıldı, hatta geleceğe bile ümitle bakmaya başladık. Dünya ve memleket meselelerinin bir çırpıda çözülebileceğini, Kartal modeli otomobillerin yapımının durdurulacağını, bütün ka-

dınların zayıf ve siyah saçlı olacağını ve kapıların önünde oturan adamların yok olacağını bile hayal ettik.

Ancak çizme hizasında sabitleşen bakışlarımız (yukarıda sözünü ettiğimiz düşüncelerin aklımızdan bir film şeridi şeklinde geçmesinden sadece bir an sonra) tüm ümitlerimizi, iyimserliğimizi ve gönül adamı olma eğilimimizi anında yok eden (çok işabetli bir biçimde) bir noktaya takıldı.

Ölümsüz kadının uzun çizmelerinde bir çamur olayı mevzu bahisti. Gönül adamı olmak yerine, prensip adamı olmayı seçen bizler çamur izlerini görür görmez bakışlarımızı aksi istikamete çevirdik. Fakat öte yandan içimizde bizi acılar içinde kıvrandıran bir arzu doğdu. O uzun çizmeleri Nuri Leflef boyaları ile hayata döndürmek, biteviye fırça darbeleri (bakire at kılından olması mecburi) ile, su damlasının bile tutunamayacağı şekilde parlatmak isteği en az başarılı bir cinayet kadar heyecan verici düşüncelerin beynimizde infilaklar oluşturmaya yol açtı. Memleketimizin en değerli endüstriyel ürünlerinden biri olan (kesinlikle Kartal otomobillerinden daha başarılı) Nuri Leflef ayakkabı boyalarının varlığından haberdar olmayan siyah saçlı zayıf kadın, çamurlu ayakkabılarının yarattığı olumsuz atmosferden bihaber bir biçimde yoluna devam etti.

Kadın, zihnimizde yarattığı fırtınalardan habersiz uzaklaşırken, biz ise mağlup fakat haysiyetli olarak geceye hazırlanmak maksadı ile inlerimize çekildik. Bu gece niyetimiz şehrimizin parlak ayakkabılı insanların teşhis etmekte. Ayrıca Roxy de açılıyordu, ümidimiz Roxy'de parlak, siyah ve uzun çizmeler görmek, hatta Nuri Leflef boyalarının ağır kokusunu içimize sindirebilmekte. Geceyarısına az kala inimizden sokağa çıkmadan önce son olarak bizde ayakkabımızı kontrol ettik. Koyu kırmızı renkte kalın fitilli bir kadife bez ile, ayakkabımızın zaten göz kamaştırıcı derecede parlak olan ön yüzünü bir kaç kez daha şefkatle parlattık. Kalın fitilli kadifenin siyah derinin üzerinde üç

kez gidip gelmesi sonucu ayakkabıdan yükselen ısıtılar daha da arttı. Artık yola çıkmaya hazırdık, Roxy'ye kadar adeta yere basmaya çekinerek geldik. Hep önümüze (ayakkabımıza yani) baktığımız için kapı önünde oluşan kuyruğu görmeyip en arkada duran arkadaş'a çarptık. Fakat herkes kibar olduğu için bir arıza çıkmadı ve içeriye girdik.

İki aylık aradan sonra Roxy bir miktar daha büyümüş ve söylendiği gibi ferahlamıştı. Fakat ritmik devinimlerle sanki bir büyümüş gibi hareket halinde olan kalabalık karşısında sürklase olduk. Hepsi birden konuşuyor ve gayet trendy bir biçimde küçük şişelerden bira içiyorlardı. Kısa hafif malborolar elden ele geziyor, Kaan bey ise kabininde sert müzikler icra ediyordu.

Kalabalık içinde kalarak feci şekilde can vermekten korktığımız için en kenara, merdivenlere doğru geri çekildik. Bu arada hilal taktığını uygulamaktan kaçınmadık biryerde. Bulundığımız, olaya hakim ve yüksek yerden aşağıya doğru baktık. Ancak parlak boyalı ayakkabılar yerine platin rengi saçlar görebiliyorduk sadece. Birbiriyle karşılaşan insanların neşeli kahkahaları ortada kımıldayan kalabalığın mutlu mesut ve huzurlu olduğu izlenimini verdi bize. Hemen yanımızda beliren iki genç ve modern bayan kaygan dans ritimleri ile kıvrılmaya başladı. Onlar kıvrılıp büküldükçe biz küçüldük. Bir dans olayına bile giremedik. Bolca parlatılmış ayakkabılar, Nuri Leflef boyaları şehir sakinlerinin milli meselesi değildi anlaşıldığı kadarıyla. Bir yandan modern genç bayanları seyrederken bir yandan da ayakkabılarımızı sinirli sinirli pantolonumuza sürüp daha da parlatmaya çalışıyorduk. Aşırı derecede parlatılmış siyah mokaşenlerin sihirli bir gücü olduğuna inanmıştık, fakat bu gece kökü dışarda zihniyet, ucu süngerli hazır boyalar ve suni deriden imal edilmiş modern sonrası ayakkabılar karşısında tahmin etmediğimiz bir yenilgi alıyorduk. Şansımızı fazla zorlamadık, ni tekim Fenerbahçe'de Juventus'a yenildi. Bu yüzden sessizce bu-

lunduğumuz yeri terkedip evimize geri döndük. Kapı açılır açılmaz burnumuza nüfuz eden Nuri Leflef boyası kokusu ile huzur bulduk.

Güzel İnsan Mekanı

Her türden acayıplığın, İstiklal Caddesi'ndeki ağaçlar misali gayri nizami boy gösterdiği bu şehrin, halk arasındaki tanımıyla "yaz mekânı", bizim deyişimizle "üstü açık yer" olarak bilinen en müstesna kulüplerinden Pasha'ya vardığımızda Philip K Dick'in anfetamin destekli edebi fantezilerinin şehrimizde hayat bulduğunu teşhis ettik. Daha kapıdan girerken her türlü ateşli, delici ve kesici silahı tespit eden elektronik kapılar ve Tarantino tarafından görülseler hemen Hollywood'a yerleşebilecek kadar tehlikeli görünümlü bodyguard'lar başka bir âleme geçtiğimiz delili oldular. Pasha'nın bahçesinde sergilenen James Bond'un BMW'si gösterdi ki sadece üstü açık kulüpler değil, üstü açık otomobiller de memleketimizde büyük rağbet görüyor.

Pasha'nın içinde asıl hedefimiz olan Cafein'e vardığımızda adeta soluduğumuz havanın bile değiştiğini hissettik. Cafein güneşin batmasına yakın (adeta bir şiir gibi) müdavimleri tarafından dolduruldu. Ancak enteresan bir biçimde karşılıklı iki bardan, ortada olanı her içeriye girenin birinci tercihi oldu. Bir nevi Boğaziçi Üniversitesi'nin orta kantini gibi. Tercih sebebi olan ve Cafein'in tam göbeğinde yer alan bar, müşterilerine son derece stratejik görüş açıları sağlıyor. Bu durumda etrafta varolan güzellikleri görmek, onlarla temaşa içinde olabilmek için orta bar son derece uygun. Nitekim bu avantajı barın tam dirseğinde oturan bir kişi son derece iyi değerlendirerek etrafa serpiştirilmiş çeşitli güzelliklere doğru seri plonjonlar yaptı.

Cafein'in deniz tarafında ve birbirinden (hani büyük bir deal! filan yapıyorsanız gayet uygun) oldukça uzak tutulmuş masaları bile orta bar kadar ilgi görmüyor. Bar sandalyelerine Edward Hopper karakterleri misali tünemiş olan Cafein'cilerin sohbet konuları, bu mekânın bankacı ve borsacılar arasında çok popüler olduğunu doğruluyordu. Öte yandan uzakta kalan ve Cafein'in müdavimleri tarafından pek tercih edilmeyen Gazhane yönündeki barın önüne geçtiğimizde, iki hafta önce İstanbul'un bir başka güzellikler mekânında yabancı bir işadamı tarafından sarfedilen bir cümleyi hatırladık: "Bütün Türklerin Paris'te evi var". Cafein'de bulunduktan sonra bu saptamaya "Bütün Türklerin New York'ta da evi var" ilavesini yapmaya karar verdik. Özellikle bankacılık ve finans sektörleri çalışanları tarafından akşam yemeği öncesi, daha doğrusu gecenin ilk durağı olarak büyük rağbet gören Cafein, bir nevi İstanbul içinde Manhattan gibi. Hele, Levent civarında konuşlanan büyük plazalarda çalışanlar için (gündüzleri sisler içinde ve net görülmeyen bir İstanbul'a bakıyorlar) yorucu bir günün ardından, Manhattan'da bir yat kulübünü andıran bir mekânı tercih etmeleri pek normal kanımızca. Cafein'in hemen yanında çok kısa bir süre önce açılan bir lokantanın sahibi genç adam, "Buranın müşterisini (Cafein'i kast ediyor) Taksim civarında göremezsiniz" dedi. Gayet tabii kendisine hak verdik.

Cafein'in devamlı müşterileri bu mekânı bir nevi kulüp olarak değerlendiriyorlar. Güneş batmadan önce gelinen, bu yüzden de en fazla beyaz şarap içilen, ardından Pasha daha dolmadan, kara ya da deniz yoluyla terkedilen pek nezih bir özel kulüp. Bizim bu teşhisimizi doğrulayan ve hâlâ hatırlanan bir olay da geçen yıl yaşanmış, buna göre yağmurlu bir gecede Pasha'nın bile tamamen boşalmasına rağmen Cafein müdavimleri sabaha karşı beşe kadar seksenli yılların pop melodileri (müdavimlerin gençlik yıllarının şarkıları ya) eşliğinde dans etmişler. Ne mutlu on-

lara.

Gazhane yönündeki bardan, popüler olanına doğru hamle yaptığımızda, yanımızdaki taburede buğulanmış kadehlerinden beyaz şarap içen iki genç insanın, Palm'da (New York'un mühim bir steak lokantası) yedikleri steak'leri (Amerikan büfteği oluyor) Santa Fe'dekilerle (Etiler'de açıldı) karşılaştırdıklarını istemeden duyduk. Konuşmanın sonunda her ikisi de gayet haklı olarak steak'ın yanında gelen patates kızartmasının miktarının daha fazla olması gerektiğine kanaat getirdiler.

Sürekli ve ikisi bir arada telaffuz edilen "İstanbul ve mozaik" kelimeleri sanırsınız ki sadece tatlı bir geyik niteliği taşıyor. Şehrin eski sahipleri ile yeni sahipleri arasında adeta bir kovalamaca yaşanıyor. Cafein (aslında Pasha'nın tamamı) ütopyacıların meşhur adasına benzer bir varlık durumu arz ediyor. Çıkışımıza yakın gerçekleşen talihsiz bir olaya kadar biz de kendimizi Manhattan'da farzediyorduk, ancak WC'ye gitmemiz gerektiğinde bütün hayallerimiz yıkıldı, hatta perişan olduk. Büyü bozulmuştu. Bunun nedeni ise son derece basit, tuvaletlerin kapısına kadın ve erkek cinslerinin evrensel sembollerini koymuşlar (aslında gayet takdire şayan bir davranış) fakat hangi sembolün neyi temsil ettiğini hatırlayamayınca (bu süre boyunca her iki kapıdan da çıkan olmadı) son birbuçuk saat süresince içimizde oluşan duyarlı ve güzel hisler kayboldu.

Kuzey Yönünde İlerleyen Güzeller

Memlekette zaman zaman güzel şeyler de oluyor bilindiği gibi. Kastımız yürüyen güzellikler değil tabii ki. Onlardan artık çok var, bu konuda Venezuela'yı bile solladığımız konunun uzmanlarınca daha tespit edilmişti. Fikri güzellikler konusundaki talihsizliğimizi yenmek amacıyla, yürüyen güzelliklerin yoğun olarak bulunduğunu tahmin ettiğimiz, fakat her nedense reggae konseri ile aynı mekanda tertiplenen bir partiye katılmaya karar verdik. Bize davetiye gönderilmemesine karşın, bizden daha mühim bir insana gönderilmiş olan bir parti davetiyesini son derece zarif bir biçimde araklayıp, gecenin birinci atılımını gerçekleştirdik.

Mekâna doğru yürürken, geçen hafta yaptığımız yanlış bu kez yapmayıp, eski bira fabrikasının önüne gelince acele karşı kaldırıma geçtik. Bu seçkin bir partiydi, nitekim bize davetiye göndermemiş oluşlarından çok belliydi. Bu yüzden cebimizde davetiye olmasına karşın yine de tedirgin ve rahatsızdık. Mekânın bulunduğu sokağın köşesine geldiğimizde barikatları ve bodyguardları gördük. Yumruklarımızı sıkıp, gözlerimizi de hafifçe kısarak kendimize "sert ve kendinden emin adam" süsü verip ilk engeli aştık.

Ancak kapıda yine alnımız terledi, sıkıntı içine düştük, otoriter tavırlı korumalar karşısında direncimiz kırıldı ve gelmeden en az üç kere üst cebimizde yokladığımız davetiyeyi bulamadık. Adeta feci şekilde can veriyorduk. Kan, ter içinde ve süper nazik olmaya çalışarak "şimdi bulacağım bir dakika lütfen" diyerek, bir yandan da davetiyeyi aramaya devam ettik. Fakat çaba-

lar nafile idi. Davetiye beş dakika önce bulunduğu cepten yokolmuştu. Richard Kimble'ın kolşuz adamı araması gibi boşa kürek çekiyorduk. Fakat birdenbire ilahi bir güç yardımımıza yetişti. Güvenlik görevlileri büyük bir ihtimalle halimize acıyıp "aramayın artık ikna olduk siz davetlisiniz, buyrun" deyip, bizi içeri aldı.

Renk renk ışıklar, Face dergisinden çıkma tipler, platin rengi saçların bolluğu ve en önemlisi yürüyen güzelliklerin insanı cehennemden en derin çukuruna göndermeye muktedir çekicilikleri partiyi, bir zamanların meşhur yarı belgesel kurdelaşı "Decline of the Western Civilisations" görüntülerine benzetmişti. Her şeye rağmen en azından içeri dahil olmuş, hedeflerimizin hiç olmazsa yarısını gerçekleştirmiştik. Neden, çirkinleri her an biraraya toplayıp, ardından duvarın önüne dizip, kurşuna dizeceklermiş şeklinde bir paranoyaya sahip olduğumuzu ise kendimize izah edemediğimiz için, bu düşünceyi bastırmaya çalıştık. Sağımızdan, solumuzdan geçen ve kalabalık yüzünden parfümlerini ve tüm diğer kokularını burnumuzun bütün zerrelerinde hissettiğimiz uzun boylu güzellikler, adeta robot gibi kuzey yönünde ilerliyorlardı. Biz yıllarca batıya doğru gittik, fakat onlar neden kuzeye doğru gidiyor? Onların bildiği ve bizim bilmediğimiz bir şey mi var, bir türlü anlayamadık. Hollanda'dan ithal DJ sahneye çıkınca olay patladı. Sahneyi dolduran kalabalık Underworld'un "Born Slipy" şarkısıyla dans etmeye başladı, fakat o da ne? İki ayrı küçük sahnede hafifçe kara derili iki çift bütün zamanların en tehlikeli danslarından birini icra etmeye başladı. Bir süre sonra durum bizi aştı. Altın rengi jartiyerler ve file çoraplar karşısında biraz daha uzun kalsaydık kanımızca Dante'den daha çok acı çekecek ve onunkinden daha karanlık bir eser yazmaya muktedir olacaktık. Neyse ki onlar danslarını çabuk bitirdi ve dünya acı dolu bir ebedi yapıttan yoksun kaldı.

Mozaik ve Güzel Aynalar

Dünyanın bütün hamamböceklerinin bir araya geldiği yönünde duyumlar alıyoruz. Zaman zaman favori radyo istasyonunuzu dinlerken ortaya çıkan nedeni belirsiz cızırtılar da kanımızca bu endişe verici gelişmelerin bir başka sonucu. Ruh sağlığımızı bozmaya başlayan endişe verici olaylar sonucunda belki de artık sağlıklı yemekler yiyip (ot hesabı yani) sağlıklı ve ihtiyatlı bir insan olmamız gerektiğini düşündük. Şehrimizde az sayıda da olsa sebze yemeği satan "politically correct" lokantalar mevcut. Bunlardan bir tanesi olan Safran, yeni hayat tarzımızın (sebze yemeklerinin insana zihin açıklığı sağladığı iddiaları da var bilindiği gibi) ilk durağı oldu. Fakat böceklerle olan temasımız sonucu ağır bir iştah kaybı yaşadığımız için beyaz masa örtülerine sadece uzaktan baktık. Eski bir binanın birinci katında bulunan Safran'ı dışarıdan tespit etmek son derece güç. Eğer böyle bir mekanın varlığından haberdar değilseniz, o sokaktan (Çiçek Pasajı'ndan bir önceki) mütemadiyen geçebilir fakat Safran'ın varlığından haberdar bile olamazsınız.

Son derece kibar olan kapı görevlilerini geçtikten sonra en az masa örtüleri kadar beyaz olan giriş kapısına ulaştık. Nihayet içeriye intikal ettikten sonra (bu arada eskiden mahalle berberlerinin itibar ettiği Afrika usulü ipe asılı boncuk dizaynı da kapının hemen ardında ve gayet otantik duruyor) bara yöneldik. İtiraf etmeliyiz ki son zamanlarda gördüğümüz ve bulunduğumuz bar dizaynları arasında Safran'ınki özel ödül alabilir. İlk bakışta mozaik olduğunu (kültür mozaığı değil tabii ki) düşündüğümüz bar yüzeyi kanımızca renkli camlar ve tanımlayamadığı-

mız (yetersiz bilgi birikimi olayı) maddelerden oluşan bara, ağır insan gibi yaslandık. Taburelerde ise bir başka güzellik vardı. İyi hatırlıyamıyor oluşumuza karşın oturma yerleri kırmızı kadife ile kaplıydı. Öte yandan barın tam arkasına bakan duvar ise lomboz deliği şeklinde bir tasarıma sahip olan üç adet ayna ile donatılmıştı ki, bizce dahiyane bir fikir.

Aslında mekânın büyük bölümü lokanta kısmına ayrılmış olmasına karşın, nispeten küçük olan bardaki kalabalık içimizde bir şüphe rüzgarının doğmasına neden oldu. Zaten barda takılmak niyetinde olduğumuz için bu şüphe kırıntılarını bir sonraki sefere kullanmak üzere dolaba kaldırdık. Sanat camiasının ünlü bir simasının beyaz bir önlükle lokanta kısmında servis yaptığına tanık olduk, bir nevi imtiyazsız sınıfsız bir durum söz konusu.

Barda iki savaş arası, daha doğrusu ikinci savaşa az kala Berlin görüntüsü ve kokusu hakim. Gördüğümüzden değil tabii ki öyle okuduk affedersiniz. Son derece klişe bir deyişle, Safran'ın barı Christopher Isherwood romanı gibi. Oraya takılanlar (aslında müdavimler demek istiyoruz) kanımızca Isherwood'un Berlin kabarelerindeyiz hissiyatını paylaşıyorlar. Başka bir deyişle Safran müdavimleri de kendi çaplarında ve kendi ülkelerinde "expatriot" gibi görünüyorlar. Mekan zarif ve memleket olayından biraz uzak, ancak takdir ediyoruz ki bu acayip zamanlarda herkese bir sığınak gerekiyor. Barda yapılan konuşmaların bir kısmının yabancı dillerden olması ecnebilerin de Safran'a ilgi gösteriyor oluşlarının bir kanıtı sanıyoruz. Bir yerde onlar da expatriot. Safran herkesin birbirini tanıdığı, mahallenin şık mekânı gibi. Aslında nesli tükenmiş biri edebi roman örneğini de andırıyor. İz bırakır fakat, memleketin vahşi gidişatı ileriki tarihlerde toprak yüzeyinin beş metre altını bile kazıyacağı için bu durumlar hep kuma yazılıyor. Safran'ın ağır ve dingin atmosferi bir süre sonra bize fazla geldiği için sokağa geri döndük.

Bir süre yürüyüp "acaba arkeolog olsaydık daha mı mutlu olurduk" şeklinde geyikler eşliğinde Pia'ya girdik. Niyetimiz üst katta asılı duran yeşilliklerin nasıl sulandığını bu kez kesin olarak öğrenmekti. Kıymetli insan Hamdi bey'in masasına iliştik. Bu arada yanımızdaki masanın üzerinde kümülü nimbus dizaynında oluşmuş romans bulutları hemen dikkatimizi çekti. Aslında duvarda asılı bulunan "vanilyalı dondurma" afişine bakıyorduk (gerçi Fransızca olduğu için yazılardan bir tek vanilyalı dondurmaya çözebildik) fakat önce bulutları ardından da masada karşılıklı oturan çifti gördük. Bir daha hiç bakmadık, çünkü bilindiği gibi aile terbiyesi aldık. Fakat konuşmalar İngilizce yapıldığı için ister istemez duyduk. Ve anladık ki masanın sağında oturan, İngilizce konuştuğuna göre herhalde Britanya vatandaşı olan (pek de genç olmayan) adam mevzu açıyor, gülüyor, aslında bir nevi şirinlik yapıyor. Fakat kadın son derece "cool", kendinden emin (çünkü gözleri yeşil bir yerde) ve azametle tek heceli cevaplar veriyor. Memleketimin insanı; sosyal, ekonomik ve teknolojik olarak onlara göre (görece de olsa) geride kalsak bile olayı ters çevirip ecnebileri tuşa getirmeyi biliyor. Her ne kadar Afganistan lehçesiyle konuşulan İngilizce bir iletişim sıkıntısı yarattıysa da (üstelik Juventus da bizi yendi) bu memleketin havasından mı, yoksa suyundan mı bilinmez, bu tür güçlükler yurdumuz insanını hiç bir zaman yıldırmamıştır.

Şehrimizin güzide mekanlarından olan Roxy cuma gecesi yeni ve ferah dizaynıyla açıldı, ekim ayının 7'si ile 10'u arasında da çeşitli caz faaliyetlerine yer verecek. Bir başka açılan ve yeni olan mekan ise Next. Eski günlerde Jazz Stop'un faaliyet gösterdiği yerde açılan bu kulübü önümüzdeki günlerde görme arzusu içindeyiz. Fakat başarılı olabilir miyiz bilemiyoruz.

Kalbimiz Kırıldı Ama Belli Etmedik

Tefrika romana dönüşen Şarap Dostları Derneği yemeğinde, ilk on dakikada bozguna uğramış ordu misali bozulan ruhi durumumuz ilerleyen anlarda toparlanmıştı. Hatta masada yapılan esprilere bile katkıda bulunmaya başladık. Daha da ileri gidip kül tablası olmamasına karşın hiç utanmadan sigara bile yaktık. Avustralya Chardonnay'ları havada uçuşuyor, fakat kimse sükûnetini bozmuyordu. Bu arada beyaz şarap servisine son verilip kırmızıya geçildiğini göz ucuyla gördük. Garson masaya yaklaşıp servise başladığında henüz kadehimizde bir miktar daha beyaz şarap olmasına karşın boş olan diğer kadehe de kırmızı aldık. Bu terbiyesizliğimizi gören garson bizi hiç bozmadı, ama gözlerindeki ifadeden anladık ki zihninde bizi mahkûm etti. Bizim gibi, olaya yabancı olanlar için durum çok acayip görünüyor. Aslında aç gözlü çocuklar gibi davrandık, fakat garson beyin keskin bakışları aldığımız aile terbiyesini bize hatırlattı.

Olayın tek eksigi (genel olarak yani) bir fon müziği idi. Bizim de kendi çapımızda bir önerimiz vardı elbette. Fakat bu fikrimizi asla yüksek sesle telaffuz etmedik. Eski dostumuz California eyaletinin en hasta ruhlu insanı Jello Biafra'nın eski bandı Dead Kennedys'in en arıza şarkılarından biri olan "Kill the Poor", (fakirleri öldürün manasına geliyor) kanımızca bu olaya çok iyi giderdi. Hatta, Corne D'Or lokantasına hiç yakışmaz, ama kurulacak bir dev ekranda da meşhur Britanya filmi "Eat The Rich, Feed The Poor" seyredilebilirdi. Şekilde görüldüğü hırs yapmış durumdayız. Birtakım geçici zevk ve güzelliklere karşı son derece savunmasız bir ruha sahip olduğumuz, çok açık

ve seçik olarak görülüyor.

Yemeğin sonlarına doğru bu nezih cemiyete nasıl üye olabiliriz acaba diye düşündük. Fakat yüksek sesle düşündüğümüz için şahsımıza yardımcı olmak amacını güden bir dernek üyesinin birazdan masaya kadar gelip bize bilgi vereceği söylendi. Bizim için son derece heyecanlı bir andı, belki de hayatımız tamamen değişecek, hatta bu sayede ruh sağlığımızda bile hissedilir bir düzelme olacaktı. Birden beynimiz ve vücudumuzun her zeresi sanki ılık bir Güney Denizi rüzgârına çarpmış gibi oldu, içimizi manasız bir mutluluk kapladı. Tam bu esnada, yani biz kendi kendimize salak salak gülümserken, beklenen görevli masamıza geldi. Kendisi son derece kendinden emin bir ses tonu ile derneği ve faaliyetlerini anlattı. İlk birkaç cümleden sonra "Biz aslında snob değiliz" dedi, bunu niye dedi biz de çözemedik. Fakat bizi pek beğenmemiş olacak ki derneğe üye olmanın şartlarını açıklamadı ya da açıklamak istemedi. Bir şarttan kesin eminiz, smokin sahibi olmak, fakat o da bizde yok nitekim. Bu kısa konuşmadan ortada bir "Untermensch, Übermensch" ilişkisi olduğunu anladık. Kalbimiz kırıldı, ama belli etmedik. Nedir yani, biz layık değil miyiz bir kadeh iyi şaraba (anlamasak da)? Fakat bir süre sonra masamıza gelen bir başka görevli (bu kez bir bayan) "Önce isimleri alayım, sonra da tahsilat yapayım" deyince bir nevi kanımız dondu. Hayatımızı "Untermensch" olarak devam ettirmeye karar verdik. Macera gibi bir yemektir. Şehir atmosferine geri döndükten sonra, bir süre daha kendimize gelme güçlüğü çektik.

Ertesi sabah uyandıığımızda Avustralya Chardonnay'larının etkisi geçmiş, ancak damağımızda bir dirhem lezzet kalmıştı sadece. Bir kültür olayına girmeye karar verip Kitap Fuarı'na doğru uzadık. Nitekim Leo Malet'nin yeni eseri de çıkmıştı. Ayrıca oranın (fuarın yanı) da barı vardı bilindiği gibi. Fuar alanına girince ilk anda insanı vuran yoğun kalabalık, sanki Türkiye'de de-

ğil daha batıda bir memleketteymişiz gibi bir hava veriyor insana. Bu sene Kitap Fuarı'nda ana mevzu aşk olarak ilan edildi. Bu durumda döner kapıdan girer girmez aşk kokusu almayı ümit ettik, hatta standlar arasında dolaşanların gözlerinin çizgi filmlerdeki kalp biçiminde teşekkül etmiş olmasını bekledik.

Aşk mevzusunu her yönü ile (afedersiniz) irdeleyen çeşitli kitaplar standların üzerine sanki düzgün örülmüş tuğlalar gibi dizilmişti. Bu sahnenin son derece etkileyici bir görüntü olduğunu kabul etmek gerekiyor. Aşk ve diğer duyarlı mevzuların yazarlarının fuarda büyük rağbet gördüğünü ıstırap içinde teşhis ettik. Fakat öte yandan polisiye ve bilim kurgu kitaplarının önünde hep hasta ruhlu, çirkin ve cinayet işlemeye hazır insanların dolaştığını görünce geleceğe dair ümitlerimiz iyiden iyiye yok oldu. Kalabalık koridorlarda dolaşırken kaybolduk ve birden kendimizi bir standı abanan mahşeri bir kalabalığın gerisinde bulduk. Olay "Ulysses" idi. Halkımız yemiyor, içmiyor bu ağır eseri satın alıyor, hatta birbirini ezerek "Bir tane de bana" çılgınlıkları atıyordu. Joyce Bey eğer bir daha dünyaya gelirse eminiz ki Türk vatandaşı olacaktır.

Boğaz'da Yankılanan Kahkahalar

Bir gece önce Caravan'da yalnız bizi değil, Kronik grubunun solistini de hasta eden kokuyu bu hafta bir şişeye hapsedmek niyetindeyiz. Bilindiği Japonlar milletleri tuvalet alışkanlıklarına göre tahlil (görüldüğü üzere dünyada bizden daha acayip milletler mevcut) ederler. Japonların bu ince tekniğinden faydalanıp şişeye hapsedeceğimiz kokuyu en ince detaylarına kadar inceleyip milletimizin genç nesilleri hakkında en mühim teşhisleri gerçekleştirmek niyetindeyiz.

Genç nesiller üzerine en değerli bilgilere ulaşmanın bir başka yolu da Gitar Rock Bar'a uğramak. Gitarda aynen Caravan gibi Beyoğlu çevresinin en haysiyetli ve değerli mekânlarından biri. Geçen yıl yapılan (tarihten emin olmamakla birlikte) restorasyon çalışmasından sonra Gitar bir kat daha yükseldi ve bir nevi parladı. Gitarın en değerli yeri, giriş katında bulunan ve cumamsı çıkıntının içine yerleştirilmiş olan masa. Bu masada oturunca, insan sanki balkonda oturuyormuş hissine bile kapılıyor. Duvarlarda genellikle uzun yıllar önce ya ölmüş ya da kadayıflaşmış (hem de gayet başarısız bir şekilde) rock şarkıcılarının posterleri ve konser afişleri var. Bunlara ilaveten her marjinal insanın oda duvarında asılı olan Freud'un kafasında oturan çıplak kadını resmeden afiş de dikkat çekiyor. Gitar'ın bir diğer güzel özelliği de Caravan gibi yine biranın son derece ucuz olması. Gitar ve benzer birkaç mekânın işi bilmeyenlerin ilan ettiği gibi bataklik olmadığını bir kere daha belirtmekte fayda görüyoruz. Bu iki mekânında en önemli özelliklerinden bir tanesi İstiklal cadesinde hava kararınca ortaya çıkan, üstelik postmodern bile ol-

mayan "hayvanların" ne Gitar'da ne de Caravan'da bulunmaları.

Bir hafta boyunca İstiklal caddesi ve Sıraselviler civarında yer alan mekânlarda ağır tahrip olayı yaşadığımızı karar verip memleketimizde ilk defa gerçekleşen bir konser olayını izlemek maksadı ile Çubuklu Hayal Kahvesini hedef olarak seçtik. İstin-ye'den motora bindiğimizde teknenin arka kısmını bizle payla-şan genç, güzel ve hür insanlar hemen dikkatimizi çekti. Hayal Kahvesine ilk defa geldikleri üzerine yaptıkları muhabbet aslın-da hiç de ilginç değildi. Fakat modern bir dünyada yaşayan mo-derin insanların giyeceği türden ve üstelik çok frapan renklerle bezeli giysileri daha çok ilgimizi çekiyordu. Bu yüzden isteme-yerek de olsa konuşmalara da kulak misafiri olduk. Mevzu Be-yoğlu'ndaki Hayal Kahvesine henüz hiç gitmemiş bir genç ve güzel bayanın adı geçen mekândan Uganda'nın başkenti gibi bahsetmesinde kilitlendi. O andan itibaren anladık ki biz yine bahtsız ve bedbaht olacağız. Bu kısa motor yolculuğu bittiğinde artık artık biz de bir nevi bitmiştik. Kahveye girdikten sonra ke-ten takımların hıştırtılarını takip ederek bara doğru ilerledik. Az sonra Alman bandı Monkey Shop'u ülkemize getirerek büyük ve değerli bir kültür hizmetini daha gerçekleştiren Kod Müzik eki-binin elemanları olan Necati ve Osman beyleri gördük. Bu iki genç girişimci arkadaş her nedense durur durur ve memleketi-mizde bilinmeyen, tanınmamış müzisyenleri İstanbul'a getirirler. Belki de ileriki yıllarda bu hizmetlerinden ötürü madalya ala-caklarını sanıyorlar, fakat bizce nafile bir çaba. Öte yandan Os-man ve Necati beylerin kültür hayatımıza yaptıkları katkılar sa-dece konser organizasyonundan ibaret değil. Kod Muzik adını taşıyan ve Atlas pasajının içinde yer alan dükkanlarında yine dünyanın en acayip gruplarının albümlerini satıyorlar.

Hayal Kahvesi'ne gelmemizin nedeni olan ve Monkey Shop adını (neden başka bir isim bulamadıklarını biz de düşündük) ta-şıyan üstelik bir grup Alman gencinin yanyana durmasıyla olu-

şan band, artık dünya yüzünde hemen hemen hiç temsilcisi kalmayan "Ska" müziğini icra ediyor. Zamanında Büyük Britanya adalarında bu müziği meşhur eden "The Specials" grubunu pek severek dinlediğimizden ötürü (özellikle Ghost Town ve Free Nelson Mandela şarkıları) Alman da olsa olsalar "Monkey Shop"u dinlemek bizim için adeta zorunlu tasarruf haline geldi. Hayal Kahvesine vardığımızda henüz Monkey Shop kalabalığından bir eser yoktu (ne demekse). Biz ise her zamanki gibi denize ve şehrin karşı yakasına bakarak "acaba şair olabilirmiyiz" şeklinde derin düşüncelere daldık. Bu uzun ve duyarlı aradan sonra (ismi lazım değil) bir gazetenin çalışanlarının "u" şeklinde bir yemek masası etrafında bir araya geldiklerini de gördük. Bu arkadaşların çok neşeli olduğu ve her fırsatta kahkahaları ile Boğaz sularında derin yankılar uyandırdıkları da gözümüzden kaçmadı. Böyle güzel muhabbete katılmazsak acı çekeceğimizi bildiğimiz için süratle "u" şeklindeki masada yerimiz aldık. Mevzuların çeşitliliği ve güzelliği yüzünden Monkey Shop'un çalmaya başladığını fark edemedik bile.

Daha sonra Hayal'in pistinde ska ritimleri eşliğinde çılgınca dans eden genç ve güzel insanları gördüğümüzde, memleketimizde pozitivist düşüncenin eninde sonunda galip geleceğini (bir miktar şekil değiştirmiş halde olsa da) idrak ettik.

Türkiye'de güzel şeylerin de olduğunu söylemişlerdi biz inanmamıştık, fakat artık kesinlikle ikna olduk. Her ne kadar bu duruma bir Alman bandı sebebiyet verse bile (kanımızca talihsiz bir nokta) bu teşhisimiz sonucu John Travolta kadar serin bir duruma geçtik. Şehrin batı yakasına geçmek üzere tekrar motora bindiğimizde gelirken karşılaştığımız biçimde insanlara rastlamadık. Bu kez daha sert tabiatlı olan motor sakinleri bütün durumlara hakim ve başarılı görünüyorlardı.

Pompei'nin Son Günleri...

Bodrum'da bulunduğumuz hafta sonu meydana gelen en önemli hadise büyük MTV partisi idi. Gecenin geç saatlerinde Bodrum'a intikal etmemize rağmen hiç vakit kaybetmeden uçar adımlarla kaleye koşup partiye katıldık. Kapıda anladık ki bu parti pek nezih, bu yüzden bilet bile satmamışlar, sadece davetiye usulu ile seçkin bir kalabalık toplanmış. İçerideki seçkin atmosfer ilk on dakikada biraz başımızı d nd rd ysede kısa sürede (en azından görüntü olarak) duruma adapte olduk. İtina ile seçilen davetlilerin modern batı müzikleri eşliğinde yaptığı ılınca danslar, uzun deri çizmeler giymiş kadınlar ve karanlıkta güneş gözlüğü takanlar dikkatimizi çekti. Tüm bunlara ek olarak başka gezegenlerden gelmiş olduklarını tahmin ettiğimize davetliler de vardı. Böyle nezih bir partiye başka seyyarelerden de davetli gelebilir, nitekim buna hiç şaşırmadık ama bu yabancılara Türkçe konuşuyor oluşu bizi hayretler içinde bıraktı. Partinin vaziyeti bize nedense zaman zaman hem "Pompei'nin son günleri"ni, hem de iki savaş arası Berlin'i hatırlattı. Sahneden "haydi ayağ'a kalk, dans et" nidaları geldikçe, mikrofonu tutan arkadaşa "mevzu bu değil beyefendi" demek istedik, lakin artık çok geçti. Yine bir cemiyete ait olamamış, bir gaye bulamamış, üstelik arızalarımız depresmiş bir biçimde partiyi terkettik.

Aslında parti iki gece daha devam etti, birinci gecenin verdiğ'i tahribattan ertesini aķřam bir de Burak Kut'u dinlersek ömür bo-yu klinikte yatarız korkusuyla kalenin yanına bile yaklaşmadık.

Bodrum'da  zg rleşenler sadece bizim orta sınıf değil, Büyük Britanya adasının hafta araları lacivert takım elbiseleriyle

muhafazakar bir görüntü çizen fakat aradıklarını nemli ada ikliminde bulamayan ya da yeterince cesareti olmayan İngilizler de, her nedense beyaz evlere ulaşınca ipi koparıyorlar. Gümbet'te faaliyet gösteren barlar sokağı sadece İngilizlere (neredeyse) hizmet veriyor. Bodrum'a nazaran daha ferah ve geniş olan Gümbet barlar sokağı bir nevi İngiliz işgali altında. Fakat onların da yüzünde "acı çeken ruh" ifadesi var. Bodrum sakinlerinin bir kısmı sanki intikam alırcasına İngilizleri ağır biçimde aşağılıyor, örneğin Hadigari'nin barmeni Gümbet'e takılan adalılar için "onların hepsi amele" değerlendirmesini yaptı. Beyaz topuklu ayakkabılar giyen Eastend'li süpermarket kasiyerleri ve hem işsizlik parası alıp hem de duvarcılık yapan çipil gözlü çocuklardan Gümbet'te bir dolu var. Bir Akdeniz tatil kasabasında hava kararınca üçüncü sınıf gece kıyafetleri giymek fikri ancak bir İngiliz buluşu olabilirdi, nitekim Gümbet'te bu kabus gerçeğe dönüşüyor.

Rock Cafe'ye ilk girdiğimizde barda boş tabure yoktu, ancak acele "iş" çıkan bir kaç kişi bazı tabureleri boşaltınca, biz de masadan bara transfer olduk. Bu durum sosyal mevkimizde bir değişim yaratmamasına rağmen en azından etrafı daha iyi görmemizi sağladı. Gözlerimiz loş ışığa alıştığında barmenlerden birinin tişörtü dikkatimizi çekti. "Free your mind, roll a splif" ibaresi zahiri özgürlük ortamı konusundaki teorik yaklaşımlarımızı bir nevi perçinliyordu. Onbir ay üç hafta gayet sıradan yaşayıp (hatta bir çoğu muhafazakar), beyaz evleri görür görmez kendini serbest bırakan insan kesimi, eğlenirken bile memleketin "mozaigine" katkıda bulunuyor. Bodrum, kulüplerinin ve barlarının bir çoğunda artık milli pop müziğimiz dinleniyor. Oynak ritimli Doğu-Batı sentezi temelli şarkılar, Avrupa'daki kulüplere bile taş çıkartacak denli dayalı döşeli mekânlarda, yine Avrupa, Amerika görmüş genç memleket insanlarını zıp, zıp zıplattıyor. William Gibson'ın ünlü üçlemesinin ilk kitabı olan "Ne-

uromancer"de tarif edilen "Nighth City" kulüpleri bile Bodrum'a yetişemez bizce, gerçi Night City aynı zamanda son derece kriminal bir muhit. Fakat Bodrum'da halkımız yasalara son derece saygılı, başka bir deyişle özgürlük ortamını fazla abartıp, rejim muhalifi olmuyorlar.

Çeşitli yakıcı düşünceler beynimizi Çin tavaasında uzun süre kalmış sebze kıvamına getirirken Rock Kafe'den çıkıp tekrar kalabalık sokağa daldık. Bu arada Rock Cafe'nin kapısında durup sarhoş olanlara tuzlu soda içiren adamı göremedik, şayet kendisini görebilseydik "son tuzlu sodacı" röportajını yapacaktık. Sokağın hengamesi içinde sürüklenerek kendimizi BBC adını taşıyan bara attık. Hep BBC gibi yüksek bir kurumda çalışmak istemiştik, fakat bu emelimize hiçbir zaman ulaşamamıştık, belki de bu yüzden olsa gerek aynı adı taşıyan barı seçtik. Bu kez barda boş bir tabure bulduk. Ardından yeşil tırnakları olan kıızı gördük, yine aynı esnada, kız ayakta dururken her iki yanında oturan ve süper serin görünüşlü iki delikanlı elleri çenelerinde uzaklara bakıyorlardı. Ancak çocukların "cool" halleri DJ'in Pink Floyd çalmasıyla adeta buhar olup uçtu. Çünkü meşhur fakat berbat şarkı (tabii ki bizim şahsi kaanatımız) "The Wall" eşliğinde oturdukları yerde dans etmeye başladılar. Biz ise, Pink Floyd dinlemek hippie olmaktan bile daha kötüdür, diye düşünmemize rağmen bu fikrimizi açıkca beyan etmeme yolunu seçtik.

BBC'den çıktığımızda sokakta hayatın daha da hızlanarak sürdüğünü görüp demoralize olduk. Bu arada sokakta ilerlemeye çalışırken gözümüze çarpan kalabalık yerler arasında Kestane (Türkçe pop çalıyorlar), Club M and M, Sokak, Rick's, Beyaz Ev, Temple, Red Lion ve Kef bulunuyor. Ayrıca Erkin Korumay'ın "Estarabim" adını taşıyan barı da dikkate şayan.

Kanımızca bir daha ki Bodrum maceramız en erken on yıl sonra gerçekleşecek, bu zaman sarfında Bodrum'da vuku bulacak değişiklikleri merakla bekleyeceğiz.

Tomahawk Gibi Otomobil

Dünya meseleleri karmaşıklaştıkça, havalar da bozuyor. Ceket giyme mevsimine doğru hızla ilerliyoruz. Ne garip bir tesadüf ki aynı zamanda geniş asfaltlar da yenileniyor, öte yandan Clinton Bey seçim füzesi adı verilen yeni bir icadı deniyor. İstanbul'da ise bir bale olayıdır gidiyor. Gençlik yıllarımızda Don Kişot'un yeldegirmenlerine karşı başlattığı taarruz hamlesini okurken son derece heyecanlanan bizlerin, aradan geçen acılı yıllar (mecburmuşuz gibi bir yandan da Kemalettin Tuğcu kitapları okumuştuk) ve dikenli yollar bu vakaya karşı olan ilgisini köreltmış. Güzel insan olma fırsatını çoktan kaçırdığımızı Don Kişot yerine, Buick Riviera'nın yeni dizaynını gördüğümüzde artan kan basıncımızdan anladık. İki ayağımızın üstünde yürümeye başladığımızdan beri gerçekleşen en değerli icadın otomobil olduğu konusundaki fikrimiz böylece bir kez daha kanıtlandı. İstanbul'da seyreden gece hayatının en önemli aksesuarlarından birisi de bilindiği gibi otomobiller. İhtişamlı, ağır ve egzotik kokusu çıkaran bir otomobille mühim bir mekânın önünde durduğunuzda kimse size "mevzu bu değil beyefendi" demiyor. Biz de bu kez doğruluğu defalarca kanıtlanmış bu durumdan yola çıkarak son derece ağır bir otomobille asfaltları kazımaya karar verdik. Buick Riviera olmasa bile ona yakın olan vasıtamızda, Nick Cave'in son albümünü dinleyip hasta ruhumuzu huzura kavuşturmak gayesi içindeydik. Son derece teknolojik ve kudretli bir ses gücüne sahip olan musiki cihazımızdan yayılan "Cinayet Şarkıları" albümünün nağmeleri, yanından süzülüp otomobillerdeki sürücülerin aklının dağılmasına yol

açtı. Çünkü şehirde seyir halinde olan tüm otomobillerden yayılan ritmik tempolu bestelerin yanında, Nick Cave son derece ağır kalmış, hatta bir nevi grup terapisi seansı izlenimi yaratmıştı. Memos'un otoparkına girdiğimizde yine otomobil sayesinde büyük hürmet gördük, otomobil bizim yerimize açılış konuşmalarını yapıyor, ardından da kapıları açıyordu sanki. Fakat içeriye girdikten sonra klasik arızalar yine başladı (mecburen çünkü otomobili parkta bırakmıştık). Tedaviye muhtaç, rahatsız insanlar olarak deniz yönünde bir masaya oturduk. Yanıbaşımızdaki bir masada tabiri caizse "internette surf" yapar gibi konuşan genç insanlar "Maccarena" nağmeleri başlar başlamaz birden sahneye fırlayıp o acayip dansı yapmaya başladılar. Evrensel bir güzelliği bu kez bütün gezegen ile aynı anda yakalama başarısı göstermemiz takdire şayan bir durumdu. Belki biz millet olarak Pasifikte bir adada yaşama başlamışken, bir takım üstün teknolojiye sahip uzaylılar tarafından gezegenin doğusuna gönderilmiştik. Her iki tarafında da görüntü olan projeksiyon perdesinde Nirvana'nın "Fişsiz" konserini izlerken, kuvvetli hoparlörlerden Maccarena'yı dinlemek bizim üzerimizde güçlü bir yaşama arzusu yarattı. Nick Cave'i dinleyip karanlık delhizlerde kaybolmak yerine, sosyal bir varlık olarak sokakla uyum içinde yaşamak, hatta iş arkadaşlarımıza bile iyi davranmak gibi bir olay içine girebiliriz. Bu sonuncusundan emin olmamakla birlikte bir hasta ruh abidesi gibi gezmenin kimseye bir faydası olmadığı (belki de artık çok geç fakat) kanaatine vardık.

Tüm bu olumlu düşünce ve eğilimlerimize karşın Maccarena olayı başladıktan az sonra, tek ayağı diğerlerinden kısa bir sandalyede oturan insan misali biraz debelenip, denge kurmaya çalışmamıza rağmen, başarısızlık aşıkardığı için Boğaz manzaralı masamızı terk etme kararı aldık. Bir kez daha hayallerimiz yıkılmış ve bedbaht olmuştuk. Tekrar otomobile döndüğümüzde, halis İngiliz derisinden yapılmış koltuklar şevkatli bir kadın

gibi bizi bağına bastı. Otomobil camlarını da kapayıp, bizi sürekli sallanan koltuğunda oturup pencereden caddeyi seyreden ihtiyarlar misali müdahil olamadığımız şehrin karanlıklarından bir nevi uzaklaştırdı. Motorun neredeyse duyulmayan (Japon parmağı değdiği için) hırıltısı eşliğinde tekrar yola koyulduk. Bu kez otomobil bizi Zihni'nin önünde bıraktı. Kendisine olan saygımızı kapılarını kibarca kapıyarak gösterdikten sonra Zihni'ye intikal ettik. Zihni'de viski bardağının etrafına sarılan peçete hadisesi son gördüğümüzden bu yana ciddi bir düşüşe geçmişti. Gözlerimiz çeşitli güzellikleri seçmeye çalışırken, aniden saçlarımızın dibinde bir elektriklenme hasıl oldu. Saç diplerinde başlayan şiddetli titreşim müthiş bir süratle parmak uçlarımıza yayıldı. Çünkü höparlörlerden yayılan ses, Adriano Celentano'ya aitti, üstelik şarkının bir kısmını da İngilizce okuyordu. Bu olay karşısında etkilenen sadece biz değildik, uğuldayan kalabalık arasından sıyrılan platin rengi saçları olan bir kadın Celentano eşliğinde kendi kendine zarif bir dansa başladı. Durum yine bizi aştığı için, aslen kökü dışarda bazı kültürel eğilimlerin vaziyeti izah edeceğini düşündük. İlk anda aklımıza takılan William Gibson'ın "Neuromancer" romanında yer alan ve dünya çevresinde dönen bir eğlence uydusunun tarifi idi. Orada kulüpler hiç kapanmıyor, çılgınca bir eğlence biteviye sürüyordu. Anlaşıldığı kadarıyla cam kulelerde harcadığımız yıllar bizi "alien" haline getirmişti. Şehrin iki caddesinde yaşayıp, diğer kısımlarını ise sadece otomobil camlarının ardından seyretmek bir süre sonra iyileşmez hastalıklara, ruhi bozukluklara ve güpegündüz hayal görmeye yol açıyordu. Celentano'nun ardından Carlos Santana'nın "Oye Como Va"sı başlayınca hakikatlerden tamamiyle uzaklaştık. Artık son derece demode sayılan (biz de en son 1978 yılında dinlemiştik) inleyen gitarlar Zihni'de her nedense Basra alçak basıncı türünden nemli, sıkıntılı fakat bir yandan da şehrimizde cereyan eden hayatın acayıplığına de katkı yapan bir at-

mosfer yaratıyordu. Belki de lisede modern matematik okumadığımızdan olacak, vaziyet karşısında aciz kalıp, izah güçlüğü çektiğimizden (herşeyi izah etmeye çalışmak da bilindiği gibi son derece yaygın bir başka hasta ruh belirtisi olarak teşhis edildi) tekrar suya bakmaya (Boğaza yani) başladık. "Su akar deli bakar" özdeyişi aklımıza geldi (aslında onu hiç unutmuyoruz) alnımızda biriken ter damlaları artık otomobilin güvenli ve rahat deri koltuklarına geri dönme zamanının geldiğini hatırlattı bize. Otomobil maceramız yarın sürecek.

Eski Şarkılardan Bir Demet

Ülkemizin başkentindeki çeşitli çalkantılara ve rahatsızlıklara rağmen, İstanbul'da gece hayatı şeklinde özetlenebilecek sosyal etkinlikler son hızla devam ediyor. Yokuş aşağı giderken freni boşalmış lokomotif misali giderek ivme kazanan, çılgınca eğlenme tripleri, bir dönemler (en yoğun olarak 1950-60'lar arasında) gelecekte ümidini kesip sürekli kıyamet temalı romanlar yazan bilimkurgucuların ruh halini andırıyor. Böylesine karışık hislerle aklımız meşgul iken "rüzgar essin zihnimiz açılsın" diyerek Zeytin Sardunya'ya gitmeye karar verdik. Uzun yıllar önce meşhur bar Star 88'in yazlığı olan mekan bir süredir Zeytin Sardunya oldu. İçeri girdiğimizde bize ayrılan masanın Zeytin Sardunya'nın en iyi yerinde olduğunu gördük. Bu durum, bu kez gecenin efendi ve başarılı geçeceğine dair bize yanıltıcı bir his verdi.

Masaya oturduktan az sonra martini kadehlerinin içinde yüzen yeşil zeytinlerin çekirdeklerinin estetik değeri üzerine başlayan derin konuşmalar gecenin geç vakitlerinde tahribata uğrayacağımızın en sarıh ifadesi idi. Ancak hiç bir geçerli nedeni olmamasına karşın, içinde bulunduğumuz mutlu hissiyat (belki de Zeytin Sardunya üzerinde esen Boğaz rüzgarları yüzünden) zeytin çekirdeği meselesine bile son derece olumlu bakmamıza yol açtı. Aslında büyük bir strateji dehası örneği vererek masanın en güzel kadınının yanındaki sandalyeyi kapmış olmamız en az zihin açıcı esintiler kadar bizi güzelleştiren bir başka etkeni. İtalyan yemekleri (Zeytin Sardunya'nın son derece başarılı bir hafif İtalyan menüsü mevcut), Marianne Faithfull ve Türk pop müzi-

ği üzerine yoğunlaşan masa üstü konuşmaları canlı müziğin başlaması ile kısa bir mola aldı. Fakat bu esnada bir süre önce Zihni'de gördüğümüz pardesülü meşum kadını gördük ya da görür gibi olduk. Emin olmak son derece güçtü (özellikle karanlıkta görme zorluğu olanlar için), nitekim akabinde onun acı çeken ruhların etrafında dolaşan bir nevi hayalet olduğuna karar verdik. Bu kez beyaz lastik pabuçları yoktu, fakat pardesü yine Boğaz rüzgarları eşliğinde danslar yapıyordu.

İki gitar bir solistten oluşan ekip çalmaya başladığında "Those Were The Days"den, Feliciano'nun "Rain" şarkısına kadar eski zamanların bütün hicranlı bestelerini dinlemeye başladık. Özellikle yaşları kırka yaklaşanlar bütün bu şarkılara eşlik bile ettiler. Son derece iddiasız olmasına karşın, gayet başarılı olan üçlü, anladığımız kadarıyla Zeytin Sardunya'nın müdavimleri için, mekâna geliyor olmanın en önemli sebepleri arasında ilk sırayı alıyor. Gece yarısından sonra kağıt peçetelere yazılıp gönderilen istek şarkılarını da son derece medeni ve kibar karşılayan solist bayan, bu isteklerin bir çoğunu da seslendirdi.

Adeta sınırsız bir neşe içinde bulunduğumuz bir anda yanımızda bitiveren sıfır numaraya vurulmuş kafası ve hasta ruhlu bakışları ile memleketimizde hemen hemen hiç rastlanmamış olmasına karşın seri cinayetler işleme potansiyeline sahip bir insan görüntüsü veren genç adam dikkatimizi çekti. Bir süre sonra bu tarz kesilmiş (daha doğrusu yok edilmiş) saçın şehrimizdeki son trendlerden biri olduğunu anladık. Üstelik çeşitli kadınların deli deli bakıyor olmasına karşın bu arkadaşın saçsız kafasında parmaklarını gezdiriyor olmaları ve ona aşk hayatı hakkında çeşitli sorular sormaları, kısacası bu arkadaşın bu kadar yakın ilgi göstermeleri bizim de yakında bir moda olayına girmemiz gerektiğinin en mühim delili idi.

İlerleyen saatlerde, Türkçe pop müziği şarkıları çalmaya başladı ve fotoğrafların flulaştığı anlarda masamızda başlayan bi-

lek güreşleri artık gecenin tahribatının kesinleştiğinin ifadesiydi. Bilek güreşleri adeta salgın bir hastalık gibi bir anda bütün masayı kapladı, bu durum karşısında biz de ortama uyum sağlayıp en yakınımızda bulunan arkadaşımızla bir adet bilek güreşi tuttuk. Kazandık fakat bunlar ne yazık ki geçici başarılarıdı. Bu ve benzeri işaretlerin sıklaşmasına karşın biz hâlâ olumlu ve mutlu tabiatımızı koruyorduk. Sürekli bildiğimiz konuları amaya çalışıp, tipik bir ıyan tarzıyla kısa vadeli başarılar peşinde koşuyorduk. İnsanın pozitif bir ruh halinde olmasının, akli melekelerle yaptığı olumsuz etki ve olayları doğru teşhis konusunda yarattığı yanıltıcı güvenlik duygusu konusunda son derece tecrübeli olmamıza karşın yine de bu hataya düşmemiz, içimizde gelecek korkusu oluşmasına yol açtı. Airwalk ayakkabıları ve Tommy Hilfiger gömleğinin cemiyet içinde mevki makam sahibi bir insan gibi grnmemize neden olacağı kanısına neden ve nasıl kapıldık. Ecnebi dergileri okuyarak bir yere varılamayacağı konusunda artık kesin bir hükme sahibiz. Bunun yerine ağır kitaplar okuyarak (dergilerde yazın asla okumayın dedikleri cinsten) ruhumuza acı çektirmeye karar verdik.

Zeytin Sardunya'nın son derece nezih ortamına rağmen sonunda başka masalardaki muhabbetlere bile bulaşarak klasik bir çirkinlik rneği gösteren bizler, Harley Davidson'ları ile Boğaz yollarında düşük süratle seyreden insanların neden nazi askerlerinin başlıklarına benzer parlak siyah (asla kask değil) başlıklarla gezdikleri konusunu atık. Kendimize geldiğimiz bir anda belediye ekipleri tarafından itlaf edilmeden önce acele ile evimize geri döndük.

Erkeklerde Keten, Kadınlarda Frapan Zihni'de Mobil Olmak Mecburi

*Yaptığımız hesaplara göre Zihni'de
metrekareye en az iki telefon düşüyor*

Memleket insanının "Yeni Türk Modernizmi"ni temsil eden kesimi, frapan renkli (modern olmak kolay değil) keten takımları, ellerinden düşürmedikleri cep telefonları (nendense kimse telefonunu cebine koymuyor) ve sürekli gülümseyen yüzleri ile Zihni'nin boğaza hakim cephesinde mevzilenmişti. Daha kapıdan içeri girmeden teşhis ettiğimiz güzellikler, Versace takımlar ve duyduğumuz şuh kahkahalar bize hayatın zahiri düzeyde şahane seyrettiği şeklinde bir fikir verdi. Hakikatlerin ağırlığı ve acılığı Zihni'nin yüksek kapısından içeri girer girmez kayboldu. Ekibimizin en ağır ve en arıza şahsiyeti bile onbeş dakika içinde "burası ne güzel yer" dedi. Böylece cinayet ihtimalleri sıfıra indi, bizde rahatladık.

Zihni'de bar önünde en stratejik yeri işgal etmenin bir numaralı şartı saat yediden önce oraya varmaktan geçiyor. Diyeceksiniz ki "bar önünde durmak" gibi bir mecburiyetimiz var mı? Elbette ki var, barın sol ucunda oturup hem Boğazı, hem de diğer doğal güzellikleri takdir etmek için erken gelmek şart. Kendimize kalabalık içinde bir yer ararken son derece büyük boydaki hoparlörlerden yayılan enteresan bir musiki (geleneksel Türk çalgıları ile batı ritimlerinin birbirine karıştığı ve aşurenin neden

Türkler tarafından icat edildiğini kanıtlayan türden) bize memleketin geleceğinin İstanbul Boğazı'nın manzarası kadar parlak olduğunu düşündürdü. Zihni'de ki müzik olayı ne yazık ki mekanda varolan çeşitli güzellikler içinde arıza yaratan tek durum idi. DJ'in seçtiği ve tabiri caizse "sütlaç" kıvamındaki şarkılar kalın camlı viski bardaklarını bile sıcakta kalmış tereyağı gibi eritti. Manzara güzel olunca kötü şarkılar dinlemeye mecburmuşuz gibi ardı ardına gelen ve insanda çeşitli ruhi rahatsızlıklar yaratmaya kadir bu nağmelerden mümkün olduğu kadar uzak durmaya çalıştık.

Zihni insanları güzel insanlar fakat, bir kısmının ceket rengi seçimine maalesef katılamayacağız. Kıyafetlerin frapanlığı bize her nedense Londra'nın Jamaica mahallesi olan Brixton'u hatırlattı. Brixton halkı da canlı renkleri seviyor (fakat onlar Jamaica'lı) İki halk arasındaki bir başka benzerliğin ise üstü açık otomobiller ve jipler olduğu tarafımızdan belirlendi. Coğrafya ve sosyal antropoloji konusundaki bilgisizliğimizi en kısa zamanda gidererek Zihni insanı ve Brixton halkı arasındaki benzerliğin bilimsel sebebini bulmak önümüzdeki günlerde hayatımızın gayesi olacak.

•

Hayattaki Mana ve Ehemmiyet

Gayet serinkanlı bir şekilde uzun barın önünde duyarlı insanlar gibi uzaklara bakıyormuş gibi gibi yaparken birden çok esrarengiz görünümlü bir kadın dikkatimizi çekti. Thelma tipi gözlükleri, uzun lacivert ve hafif düşmüş bir pardösü ve beyaz lastik ayakkabıları (çorapları da beyazdı üstelik) ile bizde Mc Donalds katilleri izlenimini yaratan kadın süper cool bir edayla viskisini yudumluyordu. Bir yandan bu arıza kadını izlerken bir yandan onun dikkatini çekmemeye çalışıyorduk, uzun pardesüsünün altından ağır bir makina çıkarabilir ve bizi (aynı zamanda herkesi) çay süzgecine çevirebilir korkusu ile bir yanlış yapmamaya çalışıyorduk. Zihni'nin servis yapma süratiyle meşhur garsonları bile bu hanıma "ne arzu edersiniz" diye sormaya uzun bir süre cesaret edemediler. Tahminimizce bu hanım paranın saadet getirmediğini çoktan anlayıp, hayatta mana ve ehemmiyetin peşine düşmüş.

Havanın renginin laciverte döndüğü bir anda gördüğümüz bir manzara bizi ziyadesiyle üzdü. Her telefon çaldığında (yaptığımız hesaplara göre Zihni'de metrekareye en az iki telefon düşüyor) heyecanla cebindeki mobilini kontrol eden genç kadın, tahminimizce beklenen fakat bir türlü gelmeyen o meşum telefon yüzünden ıstırap çekiyordu. Zihni'nin akıllara durgunluk verici güzellikteki manzarası bile bu genç kadını neşelendiremedi, şekilde görüldüğü gibi bazen mobil olmak bile acıları azaltmıyor. Öte yandan biz mobil değiliz fakat olsaydık da bir faydası olmazdı, güzel insanları bile kimse aramıyor.

Yazlık Zihni, Maçka'daki kışlığına nazaran daha fazla rağbet

gören (kuşkusuz ki manzara yüzünden) başarılı bir yer. Ortaköy, Arnavutköy arasının en başarılı manzarasının tam ortasında bulunan Zihni, Batı ülkelerinde bir nevi gelenek sayılan "iş sonrası" barlarının memleketimizdeki ilk başarılı örneklerinden. Türk yuppie'lerine ilk kez Zihni'de rastlandığı ve "işte onlar artık buraya da geldiler" diye bağırıldığı (kahverengi ceket giyen biri tarafından) hep anlatılır. İlk kez viski bardağını peçete eşliğinde tutan adam yine orada görülmüş ve modern Türkiye tarihine adını altın harflerle yazdırmıştır. Zaman zaman göze çarpan ve eğer moda polisi tarafından tespit edilse, giysi sahiplerinin anında infaz edilmesine yol açacak denli başarısız (bizce) kıyafetlerden ve sürekli çalan cep telefonlarından rahatsız olmayacaksınız Zihni doğal ve doğal olmayan güzellikleri değerlendirmek için son derece uygun bir yer.

Gökyüzünün lacivertten siyaha döndüğü anlarda (şekilde görüldüğü gibi Zihni'de biraz daha kalsak şair olma tehlikesi ile karşılaşacaktık) Zihni'den ayrılıp Pasha'ya geçtik. Kendimize ilk bar kenarı boşluğu bulduğumuz Absolut'ta DJ'in çaldığı eski fakat güzel şarkıları dinlemeye başladık. Memlekette güzel şeyler olduğu doğrudur, fakat biz mi çirkindik yoksa diye düşündük. Ardından kendimizi her zamanki gibi (gecenin geç saatlerinde hep oluyor) düşmüş hissedip Kaktüs'e gittik.

NE DEDİLER

THE FACE

“Çok kool bir eser, her eve lazım.”

NEW YORK TIMES

“Dünya çapında bir best-seller.”

GUARDIAN

“Değerli bir fikir külliyatı.”

MIAMI HERALD

“Biz ne desek boş.”

HUSTLER

“Bir başucu kitabı.”

ISBN 975-8020-25-0

9 789758 020256